

Proces politiku, ki je kršil zakon

VOJMIRO TAVCAR

»Dógodki zadnjih let dokazujejo pravilnost moje trditve, da oblast izčrpuje samo tistega, ki je nima. Ko bi se bil na oblasti, bi najbrž ne sedel kot obtoženec na zatožni klopi.« Tako je pred nekaj dnevi z njemu lastno ironijo Giulio Andreotti potrdil veljavnost svojega reka o oblasti, predvsem pa svojo tezo, da je proces proti njemu politični proces, ki želi postaviti na zatožno klop ne samo državljana Giulio Andreottija, ampak Giulio Andreottija kot predstavnika Krščanske demokracije in njenega sistema oblasti.

To bo, kot jasno kažejo izjave zadnjih dni, osnovna teza obrambe, ki je prepričana, da lahko na ta način prepreči proces, predvsem pa razbije temelje obtožnice.

Povsem nasprotna je teza palermškega tožilstva, ki ga vodi Gian Carlo Caselli. Proces proti Giulio Andreottiju, je povedal šef državnega tožilstva, ni politični proces, ampak proces proti politiku in oblastniku, ki je kršil zakonska določila.

Očitno se tudi šef palermškega tožilstva zaveda, da ima proces proti obtožencu, ki je ves povojni čas opravljal vladne dolžnosti in je bil sedemkrat predsednik vlade, nujno politični naboj, saj načena vprašanje, kdo je tako dolgo imel v rokah krmilo italijanske vlade - državnik ali pa Belcebub, ki se je povezal tudi z mafijo, da bi ohranil in krepil svoj politični vpliv.

Izsledki preiskave in samo dogajanje vseh povojnih let kaže, da ima Giulio Andreotti veliko politično odgovornost za krah prve italijanske republike. Njegovo morebitno kazensko odgovornost pa bo moral tehtati senat palermškega kazenskega sodišča na osnovi dialektično nasprotnih argumentov in dokazov tožilstva in obrambe.

Nemogoče je po prvem dnevu obravnave ugibati, kako se bo lahko končal proces, ki bo po predvidoma trajal vsaj dve leti. Kljub temu pa ima proces proti Giulio Andreottiju izreden pomen. Skupaj s preiskavo čiste roke je dokaz, da tudi oblastnik ne more prezreti zakonskih določil in pravil igre, ce je sodstvo dovolj pogumno, da ne preganja in kaznuje samo majhnih prestopnikov, ampak usmeri svojo pozornost tudi proti višjim in visokim slojem neke družbe.

To je simbolni pomen palermškega procesa, ki ga Andreotti in njegovi skušajo zmanjšati s trditvijo, da je palermški proces zgolj politični, torej masčevanje nekdanjih političnih antagonistov Giulio Andreottiju v trenutku, ko je njegova politična zvezna začela zabajati.

Predsednica Guerova bo odstopila 18.oktobra

TRST - Dezelni svet je sinoci podaljšal mandat vladi predsednice Alessandre Guerre, ki bo dokončno odstopila 18.oktobra. Sklep so sprejeli po dolgi razpravi ob nasprotovanju svetovalcev Stranke komunistične prenove in Nacionalnega zavezništva.

Guerova je pred tem odstavila podpredsednika odbora Roberta An-

tonioneja (Forza Italia) in mu tako v bistvu naložila dobršen del politične odgovornosti za politično krizo. Kriza, ki dejansko traja že nekaj dni, bo najbrž zelo dolga, politične perspektive pa so v tem trenutku še zelo nejasne. Odbor bo do 18.oktobra sprejel nekatere pomembne gospodarske ukrepe.

Na 5. strani

Koroška: nadaljuje se farsa o slovenskem govorniku

CELOVEC - Farsa o slovenskem govorniku na proslavi 75. obletnice plebiscita se se ni končala. Narodni svet koroških Slovencev je pripravljen sprejeti za govornika Feliksa Bistra, vendar pod pogojem, da Zveza slovenskih organizacij pristane na njegovo gledanje na vprašanje manjšine v Avstriji. Trije pogoji, ki jih je postavil

NSKS, so za ZSO nesprejemljivi. Ker NSKS predlaga za govornika svojega predsednika Nantija Olipa, bo moral o imenu odlocati sosvet, ce pa slednji ne bo sprejel nobenega sklepa, bo beseda pripadla deželnemu glavarju Zernattu. Tako bo predsednik deželne vlade odlocal o govorniku, ki naj predstavlja koroške Slovence.

Na 5. strani

MAFIJA IN POLITIKA / ZAČEL SE JE PROCES PROTI VEČKRATNEMU MINISTRU IN PREMIERU

Giulio Andreotti od včera na zatožni klopi v Palermu

Sodni senat si je vzel teden dni časa, da razsodi o pristojnosti palermškega sodišča - Prepovedan neposredni TV prenos procesa

PALERMO - Pred kazenskim sodiščem v Palermu se je včera v vzdušju velikega pričakovanja začel proces proti dosmrtnemu senatorju in večkratnemu ministru ter predsedniku vlade Giulio Andreottiju.

Proces proti nedvomno najbolj znanemu italijanskemu povojnemu politiku je priklinal v Palermu na stotine procevalcev iz vseh krajev sveta, medtem ko bili prebivalci glavnega mesta Sicilije dokaj hladni in se niso pehali za mesto v sodni dvorani.

Včerajšnji prvi dan obravnave je bil posvečen predvsem formalnim problemom. Potem ko je sodni senat sklenil, da prepove neposredne televizijske oddaje, se je lotil prvega zahtevnega vozna tega procesa, vprašanja ozemeljske pristojnosti za sojenje. Obramba je zahtevala, naj proces dodelijo rimskemu razsodišču ministrov, tožilstvo se je tej zahtevi uprlo. Sodni senat si je vzel teden dni premisleka, da razvozla to vprašanje. Proces se bo andaljeval 6. oktobra, ko bodo sodniki pretehtali zahtevo.

Na 2. strani

Agnellijska postavlja Sloveniji nove pogoje za pridruženo članstvo v Evropski zvezi

NEW YORK - Slovenski zunanji minister Zoran Thaler, ki se mudi na 50. obletnici Združenih narodov v New Yorku, se je v ponedeljek sestal z italijansko kolegico Agnellijsko. Ministra sta na prvem sestanku pregledala do katere tocke sta državi v pogajanjih prisli, in se dogovorila, za ponoven sestanek, ki naj bi bil včera ali danes. Med tem sestankom je bila na delavna tudi slovenska delegacija, z vodjo misije pri ZN, veleposlanikom Danilo Türkmu, ki se je sesla z zunanjima ministroma Belgije in Svedske. Tako Svedska kot Belgija menita, da so stališča Slovenije zadovoljujoca za pridruženo članstvo v EU. Italijanska diplomacija je v pogajanjih za pridruženo članstvo, Sloveniji postavila nove pogoje in sicer takšne, ki veljajo za pridobitev polnopravnega članstva.

Na 19. strani

Bosanska vlada povečala zahteve

NEW YORK, SARAJEVO - Včera so se v New Yorku sešli zunanji ministri Hrvaske, BiH in ZRJ. Kot so sinoci sporočili, začetek ni bil obetaven, ker baje bosanska vlada poskuša na pogajanjih pridobiti tisto, kar je izgubila v 41-mesečni vojni. Zahodni diplomati ze odkrito govorijo, da bi se predsednik Izetbegović in zunanji minister Šaćirbegović zadovoljila z malo, a etnično čisto muslimansko Bosno, medtem ko premier Silajdžić vztraja pri večnacionalni in večverski enotni Bosni in Hercegovini.

Srbsko bosanski general Ratko Mladić pa je včera v Banjaluki zagrozil s se hujšimi napadi, ce mirovni proces ne bo ustavil vojne.

Na 17. strani

Oljka ubrala ameriško pot

RIM - Zastopniki političnih sil, ki tvorijo levosredinsko koalicijsko, so sinoci zakolilicili temelje za programsko konferenco Prodijskega zavezništva v prvem trimesecju 1996. Ta naj bi se odvila po vzoru ameriških primarnih volitev, saj naj bi predstavnike posamičnih strank na prvem kongresu Oljke izvolili ne-

posredno državljani. Slo bi za prvo tovrstno pobudo v Italiji, ki naj bi zajamčila sleherni komponenti koalicijske enake dostojanstvo. Na sinočnjem zasedanju so tudi poudarili, da vprašanja o nedružljivosti interesov, ki zadeva Berlusconi, ne bo mogoče rešiti brez kompromisa med večino in manjšino.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Dialogi nov tržaški izziv

Niz kulturnih prireditvev, s katerimi bodo v Trstu prikazali sodobno kulturo držav vzhodne Evrope.

Stran 3

Danes finančni zakon

Družbene in politične sile so se razhajale v ocenah finančnega zakona, ki ga bo predstavila Dinijeva vlada.

Stran 4

Slovenec pri UVSTAR

Pri izdelavi »tržaškega« vesoljskega teleskopa-spektrografa UVSTAR sodeluje tudi slovenski inženir Pavel Trampuz.

Stran 6

Ženi prebil lobanjo

Včera popoldne se je v Trstu pripetila huda družinska tragedija, ko je 68-letni moški proti ženi zagnal kladivo in ji prebil lobanjo. Zdravniki se bojijo, da ne bo preživel.

Stran 7

Dijaški dom v novi vlogi

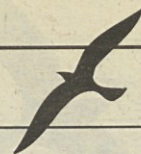
Pogovor z ravnateljico Dijškega doma v Gorici Kristino Knez

Stran 10

Lugano izločil Inter!

Svicaški Lugano je z golom v 85. minuti izločil milanski Inter iz nogometnega pokala UEFA.

Stran 24

PALERMO / PRVI DAN PROCESA PROTI BIVŠEMU PREMIERU GIULIU ANDREOTTIJU

Sodni senat si je vzel teden dni časa, da razvozla problem ozemejske pristojnosti

Obramba bi rada, da bi proces dosodili Rimu, tožilstvo pa vztraja pri pristojnosti Palerma

PALERMO - Sodni senat palermskega kazenskega sodišča, ki sodi do smrtnemu senatorju in najbolj znanemu italijanskemu povojnemu politiku Giuliju Andreottiju, si je vzel teden dni časa, da bi razvozla prvi zahtevnejši vozec procesa. Do 6. oktobra bo sklenil, ali je palermsko sodišče ozemeljsko pristojno za sojenje bivšemu premieru.

S tem se je končal dolg, morda najdaljši dan v politični karieri Giulia Andreottija, nekoč simbola Krščanske demokracije in njenega sistema oblasti, danes obtoženega sodelovanja z mafijo in njenim kriminalnim vodstvom. V tem prvem krogu, ko na procesu rešujejo formalna vprašanja, povezana s kazenskim postopkom, je Giulio Andreotti izsilil neodločen rezultat. Dokaz je bil tudi njegov stisk roke z obtoževalcem, sefom državnega tožilstva v Palermu Gian Carlom Casellijem, ki je bil v uvodnem dnevu procesa v sodni dvorani ob sodelavcih, ki so si prevzeli breme vloge javnega tožilca. Kdo je zmagal v prvem krogu bo dejansko jasno šele čez teden dni, ko bo sodni senat, ki ga vodi Francesco Ingargiolo, razsodil o prvi ključni dilemi, kdo je ozemeljsko pristojen za sojenje - Palermo, kot trdi tožilstvo, ali Rim, kot trdi obramba. Ko bo to vprašanje rešeno, se bo sodnijski dvoboj, ki temelji na zasliševanju prič in ocenjevanju dokazov, komaj začel.

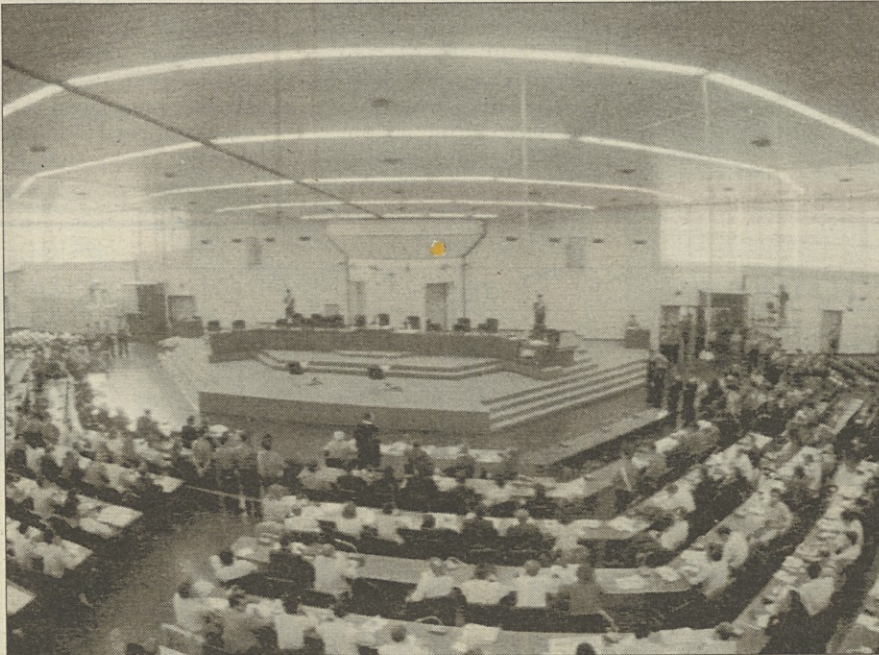
Kot se večkrat dogaja, je imel včerajšnji začetni dan procesa predvsem

simbolični pomen, ki ga je predsednik sodišča hladno izrazil z besedami »obtoženec Giulio Andreotti je prisoten v dvorani«. V tem kratkem stavku je bil zaobjet pomen včerajšnjega procesa. Na zatožno klop je moral eden najvidnejših italijanskih povojnih oblatnikov, da bi se zagovarjal zaradi morebitnih kršitev zakona. O odmevu procesa prica skoraj 350 posebnih poročevalcev, ki se je zbralo v sodni dvorani v Palermu, kjer so pred skoraj desetimi leti sodili mafijskim bossem na Falconejevem maksiprocesu, okoli 150 televizijskih snemalcev in fotoreporterjev, okoli 400 prič, med katerimi sta tudi dva bivša ambasadorja ZDA v Italiji.

Sojenje, ki se je včeraj začelo v Palermu, ni proces stoletja, kot so ga nekateri definirali (pozabili so na proces nacističnih zločincem v Nürnbergu), je pa gotovo eden najodmevnejših povojnih procesov v Italiji in v Evropi.

Proces se je začel ob 10. uri, ko se je palermski zupan Leoluca Orlando v imenu občinske uprave prijavil kot prizadeta stranka. Obramba (rimska odvetnika Carlo Coppi in Odoardo Ascarelli in palermski odvetnik Gioacchino Sbacchi) se temu ni uprla.

Prvi vozec je sodni senat (poleg predsednika Ingargiola se prisledna sodnika in Vincenzina Massala) moral razvozlati nekaj minut pozneje. Ali lahko televizija neposredno prenaša sodno obravnavo? Ali se proces proti se-

Pogled na sodno dvorano, v kateri se je včeraj začel proces proti Andreottiju (Ap)

demokratnemu premieru lahko spremeni v televizijski spektakel, podoben nedavnemu milanskemu procesu proti Sergiu Cusani? Javni tožilec je posvaril pred nevarnostjo, da se sojenje z neposrednim televizijskim prenosom spremeni v spektakel, ki bi lahko pogojeval pravico. Obramba se je zavzela za neposredni prenos, čes da imajo ljudje pravico, da neposredno sledijo obravnavi brez posredniške vloge novinarjev. Sodni senat je ubral vmesno pot. Pravico do neposrednega obveščanja je zagotovil z neposrednim radijskim prenosom dogajanja, televiziji pa je omogočil samo daljše izvečke. Slikovno gradivo bo zajamčila Rai in sicer s tremi fiksnimi kamerami, ki bodo snemale brez režiserskih posegov.

Takoj nato se je sodni zbor moral spoprijeti s prvim prvim vozcom procesa, ki ga je načela obramba. Andreottijevi branilci v bistvu trdijo, da je za sojenje pritojno rimsko sodišče, pravzaprav razsodišče ministrov, saj naj bi Andreotti pripisana mu kazniva dejanja zagrešil med opravljanjem ministrskih ali premierskih dolžnosti. »Kar je, v dobrem in v slabem naredil - in prepričan sem, da je dobrega več kot slabega - je tesno povezano z njegovo dejavnostjo državnika,« je trdil odvetnik Coppi. Javni tožilec je po oceni obrambe dejansko spremenil obtožnico, ko je Andreottija od državnika »degradiral« na raven načelnika neke demokratske struje.

Nasprotnega mnenja je bil javno tožilec Guido Lo Forte, ki skupaj s kolego-

ma Gioacchinom Natolijem in Robertom Scarpinatom zastopa državno tožilstvo. Skliceval se je na razsodbo kasacijskega sodišča, ki jamci pristojnost sodnemu okrožju, kjer je bila kriminalna organizacija najbolj zakoreninjena. Predvsem pa je zavnil tezo o pristojnosti razsodišča ministrov, ker »je Andreotti vselej delal v zakulisju. Nikoli ni nudil neposredne pomoči, ampak je vselej posegal s pomočjo posrednikov, tega pa ni mogoče neposredno povezati z njegovo državnisko vlogo«.

Med tema nasprotnima tezama bo moral sedaj izbirati sodni zbor. Odločitev pa ni nevtralna. Če se bo sodni senat opredelil za tezo tožilstva, se bo proces nadaljeval. V nasprotnem primeru bo treba dejansko zaceti vse znova.

Pluralizem odmevov

PALERMO - Začetek procesa proti Giuliju Andreottiju je izzval kopico mnenj in izjav, kar je - upoštevajoč jezikavost italijanskih politikov - povsem normalna stvar. Začudili bi se, ko bi bilo drugače.

Predstavnika Krščanskega demokratskega centra Mastella in Casini sta celo prisostvovala sodni obravnavi. Najina prisotnost je izraz solidarnosti do tistih krščanskih demokratov, ki vedo, da niso nikoli sodelovali v združbah z zločinskimi nameni, pač pa so bili člani velike demokracije in ljudske stranke, o kateri bo le zgodovina izrekla dokončno sodbo, sta ponavljala novinarjem. Njuni strankarski kolegi in politični dami KDC Fumagalli Carullijevi ni šlo v račun, da so sodniki prepovedali neposredno televizijsko oddajanje procesa. Zanje je bila odločitev dobesedno »hinavska«. In seveda »nepravilna« do tistih politikov (Forlani, Craxi, Martelli), ki jim je bila dana neslavna priložnost neposrednega nastopa pred TV kamerami na procesu Enimont.

Njen nekdanji demokratski kolega Mario Segni je bil drugačnega mnenja: odločitev sodnikov je bila pravilna in korajžna; kjer se začena spektakel, tam se končuje pravica, je poudaril.

Tudi proces Andreotti predstavlja skratka pravic do priložnosti za pluralizem mnenj. Palermski zupan Orlando je menil, da imajo njegovi someščani pravico do resnice, pravice in poravnave skode, ki jim jo je prizadejala mafija. Predsednica poslanske zbornice Pivettijeva je v Madridu ocenila, da imajo sedaj besedo le sodniki in nihče drug.

Antonino Caponetto, bivši sodnik, načelnik protimafijskega poola, v katerem sta delovala Falcone in Borsellino, je poudaril, da je tolikšno dvigovanje prahu ob tem procesu povsem zgrenjeno. To je le sodni proces, ne pa politični, je dodal. Rita Borsellino, Paolova sestra, je izrazila zaupanje javnemu tožilcu Caselliju, ker je poklicno zelo sposoben sodnik. Prve obravnave se je udeležil tudi glavni tožilec Antonino Palmeri, in sicer zato, ker je menil, da na tako pomembnem procesu ne more izostati predstavnik države, ki zastopa tožilstvo. Tudi on je ponovil, da gre za kazenski proces, in da je zakon enak za vse.

PALERMO / NOVINARJI OBSULI OBTOŽENCA Z VPRAŠANJI

Kako se počutite? Ponizanega...

Senatorju Giuliju Andreottiju so vsaj za trenutek popustili živci

PALERMO - »Kako se počutite, senator?« To je bilo skoraj edino vprašanje, s katerim so novinarji v več jezikih dobesečno obsuli senatorja Giulia Andreottija vselej, ko jim je bil dosegljiv.

Kako se počuti, so ga vprašali zjutraj, ko je odhajal iz hotela. Ponovili so mu vprašanje nekaj minut pozneje, ko je vstopal v sodno dvorano, vztrajali z njim ob odhodu, mu ga ponovili v hotelu, ko si je po kosilu med pavzo privoščil krajši počitek.

Giulio Andreotti, ki je samo senca nekdanjega politika in oblastnika, se je skušal nekako izmazati in odgovarjal z nekdanjo ironijo. Popustil je samo za trenutek, ko se je med opoldansko pavzo vrnil v hotel in so ga novinarji skoraj iznenadili pred dvigalom. »Cutim se ponizanega... plačujem za grehe, ki jih nisem zagrešil,« je dejal. »Stopiti kot obtoženec v isto dvorano,

Giulio Andreotti (Ap)

kjer so sodili morilcem, bossem, zločincem, ni prijetno,« je dodal, takoj nato pa reagiral ironično, čes »tokrat pa se je zgodilo, da je v dvorano stopil posten clovek«.

Opoldanski pogovor je bil edini trenutek, v katerem so dolgoletnemu ministru in predsedniku vlade popustili živci. Na ponavljajoče se vprašanje, kako se počuti, je vedno odgovoril z ironijo. »Le-

pse je bilo, ko sem prihajal v Palermo po zlate kolajne,« je rekel dopoldne, ko je zapuscal hotel. Toda videti je, da je bil senator zbehan. Novinarjem, ki so prežali nanj pri vhodu, se je izognil in odsel po stranskih vratih.

Ob začetku popoldanskega dela razprave je bil Andreotti že spet zbran in odločen. »Po dveh letih in pol se je končno začelo soočanje dveh tez in preverjanje dokazov. Preizkušnja je zame krivična in zelo huda, vendar vsaj lahko diskutiramo,« je povedal poročevalcu agencije Ansa. In za nameček je je tudi dodal, da bi ga Falcone najbrž ne postavil na zatožno klop.

»Falcone je delal z nami veliko let in je imel drugačen način boja proti mafiji,« je bil obtoženec hud na palermsko tožilstvo. Končal je spet ironično. »Mislim sem, da je dvorana bunker veliko bolj mračna, kot je v resnici.«

PALERMO / ODMEVNOST PROCESA PROTI GIULIU ANDREOTTIJU

Skoraj 500 novinarjev z vsega sveta

Celo nek vietnamski časopis je poslal v Palermo posebnega poročevalca

PALERMO - Novinarji, ki so prišli od vsepovsod (tudi nek vietnamski časopis je poslal svojega posebnega poročevalca) so čakali v vrsti pred vhodom v sodno dvorano že ob zori, medtem ko proces proti Giuliju Andreottiju ni vzbudil pretirane pozornosti med prebivalci Palerma. Ob začetku sodne obravnave so bile tribune za publiko povsem prazne. Potem so se postopno polnile, povsem zasedene pa niso bile nikoli.

Odziv prebivalcev Palerma na proces proti Giuliju Andreottiju je v marsikaterem pogledu spominjal na odziv na maksiproces proti mafijskim bossem, ki ga je sredi osemdesetih let pripravil Giovanni Falcone. Težko je reči, ali je bila tudi sorazmerno skromna prisotnost posledica postopnega opuščanja tiste moralne angažiranosti v boji proti

Strogi varnostni ukrepi pred sodno dvorano (Ap)

mafiji, pred katero ze nekaj mesecev svari šef državnega tožilstva Giancarlo Caselli. Dejstvo je, da je zupan Leoluca Orlando, ki je zastopal Palermo in ki se je v imenu občinske uprave prijavil kot prizadeta stranka, ostal dokaj osamljen.

Povsem drugačno je bilo vzdušje v klopih, ki

so bile rezervirane za novinarje. Nekateri fotoreporterji so bili že ob 5. uri pred vhodom v sodno dvorano, ker so upali, da si bodo zagotovili najbolj ugoni mesto v prvi vrsti. Skoraj 350 posebnih poročevalcev (poleg njih pa se 150 televizijskih snemalcev in fotoreporterjev) iz vsega

sveta je prislo v Palermo, da bi poročalo o procesu proti verjetno najbolj poznanim italijanskemu državniku vseh povojnih let, trg pred vhodom pa so dobesečno preplavile televizijske postaje s svojimi studii in oddajniki. Medijsko je palermska obravnava zelo odmevna in najbrž ni pretirano trditi, da njen potek bolj zanima Italijo, Evropo in svet kot pa samo mesto, ki je bilo po trditvah obtožnice prizorišče dogajanja.

Ob strogih varnostnih ukrepih ni prislo do nobenih incidentov. Nekoliko napetosti je povzročil samo 30-letni Riccardo Alessi, vnuk 90-letnega senatorja Giuseppeja, ki je med razbremenilnimi pričami, ko je razgrnil transparent z napisom »Giulio, ne popusti, proces proti tebi je političen«. Fanta je policija legitimirala, nato pa ga odslovila.

Dialogi: kako se Trst lahko odpira sodobni kulturi svojega naravnega zaledja

MILAN - »Gre za projekt, ki odločno presega tržaske, celo italijanske okvire, saj se skuša na izviren in za Trst inovativen način vključiti v evropske tokove kulturne izmenjave z odločnim poudarkom na sodobni ustvarjalnosti in poustvarjalnosti.« Tako so na včerajšnji krstni predstavitvi Dialogov z umetnostjo srednje-vzhodne Evrope, s katerimi se prvič predstavlja javnosti novo združenje Trieste Contemporanea, pobudniki utemeljevali odločitev, da prvič zaigrajo na tujem, bolj prestižnem igrišču. Ne prepolna konferenčna dvorana uglednega in uglajenega krožka Circolo del giardino, ki je med drugim zgleden dokaz nekdanje urejenosti, je pričala, da Trst v milanskih, se pravi italijanskih krogih, ni preveč vabljivo ime oziroma je še vedno vezano na stare predsodke. To pa je po oceni premišljeno zaganih članov združenja Trieste Contemporanea dodaten izziv za mesto, da se začne spopadati s sedanjo stjo in na tem gradi svojo bodočnost. Na tem in na vlogi kulturnega posredovalca s srednje-vzhodno Evropo, vendar tokrat v obratni smeri od običajnega »zahodnega prodiranja« v države tistega območja.

Glavni namen široke palete ponudbe letošnjih Dialogov ni samo v tem, da bi v Trstu priredili nekakšen prikaz umetniškega dogajanja v državah srednje in vzhodne Evrope, temveč da bi kulturni tok preko Trsta zajel širše območje zahodne evropske oble. Trst naj bi se torej zbudil iz otopenosti, iz zamaknenosti v preteklost in širokim spektrom »ciste« in »uporabne« umetnosti povezal obe obli evropskega kontinenta, ki bi tako lahko spet polno zazivel in odigral središčno vlogo v svetovni kulturni areni.

O sanjah, željah, projektih in konkretnih pobudah so na včerajšnji predstavit-

veni konferenci v milanskem krožku govorili castni predsednik in predsednik znanstvenega odbora združenja Gillo Dorfles, predsednik tržaske Trgovinske zbornice Adalberto Donaggio, ki je finančno podprla pobudo, Luigi Milazzi, generalni tajnik združenja, njegova predsednica Giuliana Carbi in član znanstvenega odbora združenja, glasbenik Italo Gomez. Če je Gillo Dorfles pri naglaševanju pomembnosti pobude izhajal predvsem iz ugotovitve, da je Trst zaradi vrste danosti naravni povezovalac zahodne in vzhodne Evrope in mora zato to svojo vlogo v spremenenih zgodovinskih oko-

liščinah končno uresniti, je Adalberto Donaggio pomen projekta navezal na gospodarsko sodelovanje Trsta z državami srednje in vzhodne Evrope. Kot je povedal, vlada v tistih državah precejšnje nezaupanje do »zahodnega prodiranja«, zato je po oceni Trgovinske zbornice pobuda združenja odlična priložnost za navezavo stikov, ki se potem lahko razvijejo na različnih področjih. Prav na staro tvorno sožitje med tržasko ekonomijo, ki se je že nekdanj kazala predvsem v trgovini, in kulturo, je opozoril Milazzi, medtem ko je predsednica Giuliana Carbi v glavnih orisih predstavila združenje

Trieste Contemporanea kot spodbuda sedanjemu, precej zaspanemu Trstu, da končno začne konkretno načrtovati lastno bodočnost. Na kulturnem področju seveda, ki pa lahko postane volan, da celo mesto zadobi nekoliko hitrejši ritem in utrip. S temi težnjami je bilo letos spomladi uradno osnovano združenje Trieste Contemporanea, ki si bo na raznih področjih kulturnega ustvarjanja in poustvarjanja prizadevala, da bi Trst na kulturnem področju dobil sodobnejšo podobo. V združenje so nekako povezali svoje sile in izkušnje kulturni delavci, ki so že krepko zarezali v mestno kulturno snovanje (npr. zadruga

in njegovo prvo pobudo. Natancneje in z dokončnim programom (možne so namreč spremembe) bodo letošnji Dialogi predstavljeni na tržaski konferenci, ki bo v torek, 10. oktobra na sedežu Trgovinske zbornice.

Združenje Trieste Con-

temporanea je nastalo iz želje, da bi se tudi Trst na kulturnem področju soočal z današnjim časom, program prvega, poldrugi mesec trajajočega festivala pa odraža posamezne komponente oziroma interesna področja, na katerih delujejo

skupine, iz katerih se je združenje porodilo. Na letošnjih Dialogih - že z naslovom želijo poudariti namen, da ne gre zgolj za izložbo - so prireditve razporejene v pet sektorjev: glasba (s koncertom Simfoničnega orkestra Radiotelevizije Slove-

Bonaventura z gledališčem Miela), uspešen preizkus skupnega dela pa je bilo sodelovanje pri društvu za sodobno glasbo Chromas. V prvem nizu pobud novonastalega združenja je posebna pozornost dana Sloveniji in njenemu ustvarjalnemu in poustvarjalnemu utripu, s koncertom Simfoničnega orkestra radiotelevizije Slovenija se bodo prireditve tudi začele, v palači deželnega skrbništva za kulturne dobrine pa bo tudi velika razstava slovenske sodobne likovne umetnosti. Tržaski slovenski umetniki pa bodo tokrat nastopili v številnih vlogah, in sicer kot organizatorji, ustvarjalci in poustvarjalci.

Na slikah: pod naslovom posnetek z včerajšnje tiskovne konference v Milanu (Telefoto AP); spodaj levo palača Economo (Foto KROMA); spodaj Vojko Cesar (Arhiv PD)

nije se bo pobuda tudi začela), film, likovna umetnost in dizajn, multimedialne prireditve in literatura. Pravzaprav so Dialogi stopili v javnost že z razpisom natečaja o uporabnem predmetu (razpis je bil objavljen v specializiranih italijanskih in tujih revijah). Prav dizajn, oziroma področje uporabne umetnosti pa so prireditelji Dialogov se posebej izpostavljali kot primer prehajanja iz kulturnega v gospodarsko sodelovanje. Iz tega ali onega razloga, je poudarila Giuliana Carbi, je vsaka posamična prireditev zanimiva in posebna. Zelja organizatorjev je seveda, da bi do tega spoznanja prišel čim siri krog ljudi in s svojim obiskom podprl pobudo. Dialogi pa se niso se niti prav začeli, ko se njihova dejavnost že siri, saj se na eni posrečeni zamisli takoj rojeva druga. Kot je povedal član znanstvenega odbora Italo Gomez, bo del tržaske pobude, v konkretnem skupina Chromas Ensemble in razstava českega ilustratorja Mikulasa Rachlika, v začetku decembra potoval v Prago, kjer se bo udeležil Festivala Praha Evropa. Gre za sodelovanje v okviru projekta Musica 2000, katere izraz je tudi Dionysos, se pravi koordinirano delovanje ansamblov sodobne glasbe (v ta kontekst sodi tudi tržaski Chromas Ensemble).

Ze vzpostavljenim vezem pa se bo v kratkem pridružilo se povezovanje šestih mediteranskih mest - Trsta, Pescare, Cosenze, Sassarija, Siracuse in La Spezie - v okviru katerega bo lahko tržasko združenje s svojim široko in inovativno zastavljenim programom odigralo pomembno vlogo. Vendar pa čaka združenje najprej ne lahka naloga, da nejevnim Tržacanom in ostalim vsaj nakaze, s čim se lahko predstavi sodobna ustvarjalnost in poustvarjalnost neposrednih vzhodnih sosedov.

Breda Pahor

Štirideset dni sodobne kulture

SPORED PRIREDITEV

Četrtek, 19. oktobra, ob 21. uri

Trst, dvorana Tripovich

Otvoritveni koncert

Simfonični orkester slovenske radiotelevizije, dirigent Anton Nanut;

sobota, 21. oktobra, ob 18. uri

Trst, Galleria Tommaseo, Ul. Del Monte 2/1

razstava ilustratorja Mikulasa Rachlika;

petek, 27. oktobra, ob 18. uri

Trst, konferenčna dvorana Trgovinske zbornice, Ul. S. Nicolò 5
predstavitve knjige Povratek v Zagreb (Ritorno a Zagabria) Sergia Marzoratijs;

sobota, 28. oktobra, ob 12. uri

Trst, palača Economo, Trg Libertà 7

otvoritev velike razstave

Sodobna slovenska likovnost;

ponedeljek, 30. oktobra, ob 20.30

Trst, muzej Revoltella

koncert skupine Austrian Art Ensemble;

petek, 3. novembra, ob 18. uri

Trst, Goethe Institut

retrospektiva filmov Laszla Moholyja-Nagyja;

četrtek, 2. in petek, 3. novembra, ob 21. uri

Trst, gledališče Miela

nastop zbora Voix Bulgares;

sobota, 4. novembra, ob 20.30

Trst, muzej Revoltella

koncert Fabiana Pereza-Tedesca (Marimba);

nedelja, 5. novembra, ob 21. uri

Trst, gledališče Miela

multimedialna predstava skupine Granular Synthesis;

ponedeljek, 6. novembra, ob 21. uri

Trst, gledališče Miela

srečanje z režiserjem Vukom Babićem;

torek, 7. novembra, ob 18. uri

Trst, konferenčna dvorana Trgovinske zbornice, Ul. S. Nicolò 5

predstavitve knjige Skok v senco

Ivana Ivanjeva;

sreda, 8. novembra, ob 20.30

Trst, muzej Revoltella

solo koncert fagotista Vojka Cesarja;

četrtek, 9. novembra

Trst, glavna pošta, Trg V. Veneto

otvoritev razstave Trst: odprta meja k drugi Evropi. Sto let filma na zgodovinskih poteh;

torek, 14. novembra, ob 18. uri

Trst, konferenčna dvorana Trgovinske zbornice, Ul. S. Nicolò 5

konferenca na temo »Cubism - The Eternal Challenge?«;

od 11. do 15. novembra

Trst, gledališče Miela

kratek filmski festival ob 100-letnici filma;

sreda, 15. novembra, ob 10.30

Trst, konferenčna dvorana Trgovinske zbornice, Ul. S. Nicolò 5

mednarodni simpozij o designu;

sreda, 15. novembra, ob 20.30

Trst, muzej Revoltella

koncert tržaske skupine Chromas Ensemble, dirigent Adriano Martinelli;

četrtek, 16. novembra, ob 11. uri

Trst, Galleria Tommaseo

zasedanje žirije mednarodnega natečaja o uporabnem predmetu in ob 18. uri otvoritev razstave s proglasitvijo zmagovalcev;

torek, 21. novembra, ob 18. uri

Trst, konferenčna dvorana Trgovinske zbornice, Ul. S. Nicolò 5

predstavitve knjige Alda Zarganija Za violino solo. 1938-45 moje otroštvo v tostranstvu (Per violino

solo. 1938-45: la mia infanzia nell'aldiquà);

četrtek, 23. novembra, ob 20.30

Trst, evangeličansko-luteranska cerkev, Trg Panfili

koncert skupine Silesian String Quartet;

sobota, 25. in nedelja, 26. novembra

Trst, Trgovinska zbornica

mednarodno srečanje o programu združenja za leto 1996;

ponedeljek, 27. novembra, ob 18. uri

Trst, konferenčna dvorana Trgovinske zbornice

predstavitve knjige Nedjeljka Fabrija Berenićini lasje (La chioma di Berenice);

torek, 28. in sreda, 29. novembra, ob 21. uri

Trst, gledališče Miela

nastop klarinetista Giore Feidmana;

sreda, 29. novembra, ob 20.30

Trst, muzej Revoltella

koncert pianista Gaborja Csaloga.

Poleg že navedenih napovedujejo organizatorji še druge prireditve. Spored bo objavljen kasneje.

VLADA / PO NAPOVEDI PREDSEDNIKA DINIJA

Danes predstavitev finančnega zakona

Deljena mnenja med družbenimi silami in politiki

RIM - Pred današnjo predstavitev državnega proračuna za leto 1996 (finančni zakon) so se včeraj stopnjevali komentarji družbenih in političnih sil, ki so v grobem seznanjene vsaj z izhodišči proračunskega zakona. Predsednik vlade Dini je seveda ovrgel trditve, da je finančni zakon »premil in volilni«, vlada je le osvojila resolucije parlamenta, na volitvah pa ne sodeluje, tako da so taki namigi neupravičeni. Kot se je izvedelo, finančni zakon predvideva odločnejši boj proti davčnim utajam, večjo samoodgovornost krajevnih uprav glede prihodkov in razhodkov, racionalizacijo javnih izdatkov in večja sredstva za italijanski jug in za družine z enim dohodkom. Po Dinijevih besedah finančni zakon ne bo torej vseboval »solz in krvi«.

O finančnem zakonu se je pozitivno izjasnil pomočnik generalnega tajnika sindikata CISL Raffaele Moresse. Povsem drugačne so bile

ocene predstavnikov industrijcev, obrtnikov in trgovcev. Luciano Bolzoni, predsednik Confapija, ki združuje malo in srednjo industrijo je poudaril, da bi Italija potrebovala zaradi svojega javnega dolga in mednarodne finančne krize bolj odločen in strukturalni finančni zakon. Zanj je vlado le skrbelo, da se ne zameri sindikatom.

Bolj previdni so bili včeraj politiki. Medtem ko je Antonio Marino, bivši zakladni minister v Berlusconijski vladi, kritiziral finančni zakon, je Maurizio Gasparri (AN) poudaril, da ga bo ocenil, se le ko ga bo preučil, ker se boji, da so v njem zanke in pasti. Levica pa je v glavnem pozitivno ocenila napovedane smernice finančnega zakona, a je vseeno izrazila pomisleke tako glede nevarnosti dodatnega finančnega manevra kot glede glede davčnega pritiska. Za predstavnico Severne lige Castellazzijsko pa je finančni zakon »preveren«.

Kaj bo z vlado

RIM - »Vlada nikakor ne namera-va preprečevati ministru Mancusu, da bi se predstavil v parlamentu, ko bo le-ta obravnaval predlog nezaupnice proti njemu.« Tako je povedal predsednik vlade Lamberto Dini, ko se je včeraj pogovarjal s časnikarji ob koncu dopoldanskega zasedanja senata, ki se ga je tudi sam udeležil. Na vprašanje, koliko casa bo se trajala vlada, pa je Dini dejal: »Če prav razumem, se uveljavljajo težnje, da bi bile volitve pozno spomladi. Sam Scalfaro je povedal, da se snuje nekaksen dogovor v tem smislu, in to je torej perspektiva, s katero mora računati ta ali druga vlada.«

OGLEDALO

Postopno postajamo Amerikanci

ACE MERMOLJA

»Normalna država« in »Lepa politika« sta naslova knjig prvakov DSL D'Aleme in Weltronija. Tekstov nisem prebral, ker me na polici čakajo druge knjige, opravlki pa mi zavirajo branje. Citirana naslova sta zgovorna, podajata perspektivo, saj bi današnje dogajanje težko označili kot lepo politiko. Vsaj osebno bi jo težko označil kot tako. Morda se motim in sem navajen na stare sheme. Verjetno je starokopitnost razvidna iz Ogledal, kjer je bila politika najpogostjese predmet razmišljanj. Nisem pa obseden od politike. Ko pišem, se pocutim kot gledaliski kritik, ki spremlja najrazličnejše uprizoritve Pirandellovih iger.

Zakaj prav Pirandellovih? V svojih delih je dramatik izrazilo izpostavil vprašanje, kaj je gledališče in kaj življenje. Kje se oder in svet prepletata? Uganka sproža protislovja in izgubo identitet. Ni čudno, da je prav italijanski avtor izpostavil mesanje vlog.

Njegova problematika je bila na svoj način preroska.

Današnje politično življenje lahko spremljamo kot televizijsko serijsko oddajo. V domačem fotelju odmaknjeno opazujemo igro in protiigro, ki se dneвно odvijata na televizijskem ekranu. Ko gledamo, se igra neusmiljeno seli v nase stanovanje. Vpliva na naše konkretno življenje: na hišni proračun, na življenjske pogoje, na delo; dotakne se sinov, ki hodijo v solo in se ne poznajo moči okrožnic in ukrepov. Politika nam hoče nočes odpirati ali pa zapira življenjske možnosti. Je med nami in hkrati daleč naokrog na odru. Sami smo lahko odaljeni in obenem figure, ki jih politika premika po odrskih deskah. Prepletanje pozna vrsto zvijač in je zato vedno težje lociti igro od življenja, bistveno od obrobnege. Podal bom nekaj primerov.

V poznem poletju je casopisne strani in televizijska poročila dobesedno napolnila »stanovanjska afera«. Vprašanje stanovanj bi zaslužilo naslove z mastnimi crkami, saj je za tisoče italijanskih družin prvenstven problem. Dom je v nasi kulturi se vedno dom. Jutri bomo nomadi, danes pa nas selitev drugam postavlja v hude, včasih nepremostljive dileme. Dom je drag, nimajo vsi sreče, da jim ga pripravijo strarsi. Marsikdo mora vendarle s trebuhom za kruhom in ko pride v drugo mesto, ga najprej »zagradi« problem, kjer

bo stanoval. Ne moremo razpravljati o delovni mobilnosti in imeti takšno stanovanjsko politiko, ki dejansko zavira možne premike ljudi. Vprašanje doma je veliko družbeno vprašanje. Polemika je vse to obsla. Afera se je napajala pri D'Alemovem stanovanju in stanovanjih nekaterih vidnih politikov, to je igralcev vsakodnevnega velikega spektakla. Obtožili so jih, da živijo v družbenih stanovanjih in da placujejo »prijateljske« najemnine. Afera je vzbudila pozornost javnosti. Prav je, da državljeni bdimo nad tistimi, ki krmarijo državo in javno rec. Potem ko smo odkrili, kako globoko so bile (in so) korenine italijanske korupcije, je budnost dolžnost. Pokončna moralna drža je hvalevredna, pritlehno moraliziranje in obrekovanje zavajata. Zivimo v razdvojeni državi. Po eni strani je tu umetnost življenja kot preliscenje drugega vrlina, po drugi strani pa postajamo do izvoljenih predstavnikov izrazito strogi. D'Alemova selitev drugam je simbolična: ne bo sel stanovat v cigansko naselje. Obcinstvo pa to strasno zanima. Tako velika pozornost prikriva željo po mascevanju. V Italiji moras biti prijatelj prijateljev, za vidne politike je vstop v navezo igrice. Verjetno je bila to D'Alemova napaka in napaka drugih vidnih osebnosti. Politiki, ki sami naglasujejo potrebo po moralizaciji, morajo biti pazljivi. Državljeni pa bi morali ločevati korupcijo kot sistem od malih privilegijev, ki jih vidni politiki imajo in verjetno tudi morajo imeti. V gledališču se se tako majhen junakov spodrsrlaj lahko spremeni v odločilno dejanje. Celu Berlusconi je z vsemi svojimi vilami lahko ironiziral nad stanovanji poslanskih kolegov. Nikogar ne branim. Z ameriskimi nadaljevalkami se k nam seli protestantsko-puritanska morala.

Kaj lahko rodi v državi z rimsko-katoliško tradicijo? Meša nase pojme in lomi merila. Kako naj bo politika normalna, ce državljeni ne bomo znali ločevati korupcije, ki spreminja nase življenje, od manjših spodrsrlajev velikih igralcev? Sirok sloj državljanov ze v naprej pripravljavice sedanjim in bodocim voditeljem. Misel, da so vsi politiki in vse opcije v bistvu enake, prepreeu je spremembo.

Kamen, ki je padel v levo-sredinski bazen, je afera »rdecih« zadug. Dvomim, da je bila ta edina kristalno cista oaza italijanskega gospo-

darstva. So sumi in obtožbe dovolj za delegitimacijo celotne politične koalicije? Afere masijo usta politiki. Sodniki postajajo nekaksni deus ex machina, kar označuje velike kulturne spremembe. Ni znano, kam vodijo. Sedaj je pred nami velika predstava palermanskega procesa proti Andreottiju. Po televiziji sem ze slisal definicijo, da gre za proces stoletja. Lahko resnično mislimo, da bo ta proces dal dokončno sodbo o italijanski povojni zgodovini? Bo zarez, ki bo pahnila državo na »drugi« breg? Dvomim, da bo ta veliki spektakel spreobrnil dušo državljanov in njihovih predstavnikov ali voditeljev. Pokazal pa bo neko drugo spremembo. V politiko prihaja povsem nova govorica. Ne vem, ce bo zaradi nje politika lepsa. Morda bo fasada se bolj prikrila podzemске igre, spektakel dejanske zakulisje. Verjetno ima prav Dahrendorf, ko opozarja, da je v Italiji izrazito mocan in heterogen srednji sloj, ki nima svoje jasne politične identitete. Gre pa za galaksijo individualcev, ki vedno bolj pogojuje politično in kulturno življenje. Mnoci posameznikov jasno bere lastne in osebne interese, z velikega odra pa izbere igralca, ki se zdi trenutno najbolj prikladen in prikupen varuh omenjenih interesov. Mnoci ljudi z najrazličnejšimi poklici je vedno manj dojemljiva za večje nacрте, ne vidi obzorja, ki je sirs od lastne hiše in vrta. V tem ozvezdju je lahko Hollywoodska predstava izrazito učinkovita. Ne izgonejo se ji niti politiki, ki naglasujejo potrebo, da postane politika nacрта in otipljiva opcija za jutri. D'Alema mora pred televizijo razlagati svojo zasebno življenje, da se bo zdel ljudem »normalen«. Fini mora pazljivo odigrati vlogo spreobrnjenega in torej bivšega misovca. Berlusconi je ta arena ze dolgo domaca, vendar jo je s svojimi televizijami razširil in dal pecat drugačni politični kulturi, ki se nas je ze itak polascala. Pri tem vsi tvegamo, da izgubimo politično kulturo in identiteto. Nekateri so jo ze. Tisti, ki se imamo »prepicanje«, smo v nelagodnem položaju. Pod reflektorji se vodje selijo v dugi svet, v drugačno igro. Pravijo, da je to neizbežno. Za ljudi, ki se vedno razumemo politiko kot globljo identiteto, kot nacrt in opcijo, pa se se ne zdi povsem normalno, ko gledamo, kako postajamo po malem Amerikanci, protestanti in puritanci.

ALITALIA / V TEKU POGAJANJA Z NADZORNIKI POLETOV

Bo Dini pomiril duhove?

RIM - Med vlado in sindikati nadzornikov letalskih letov pri Alitalii se nadaljujejo pogajanja za obnovitev delovne pogodbe (foto AP), ki naj bi se koncala jutri. Spor je izbruhnil prve dni septembra, ko je izvršna oblast zavrnila zahtevo o pogodbenem zvisanju prejemkov glede na storilnost. Vlada trdi, da je zahtevek pretiran, ceprav priznava, da je potrebna krepka preureditev državne letalske družbe oziroma njena tehnoloska prenova. Ce bodo pogajanja neuspesna, bodo nadzorniki se stavkali.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publiet SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. postni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozajla po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze casopisnih založnikov FIEG

Pognati javna dela

RIM - Predsednik republike Scalfaro poziva državne funkcionarje, naj bodo kos odgovornostim, ki jih nalaga podpisovanje dovoljenj za velika javna dela. Ta so bila zaradi podkupniške afere zamrznjena, kar je povzročilo pomnožitev brezposelnih, zdaj pa bi lahko stekla, vendar to zavira birokracija - strah funkcionarjev pred podpisom nečesa, kar ne bi bilo v skladu z zakonom. Gotovost prava je temelj demokracije, je naglasil državni poglavar in prizadete spodbudil k pogumnemu ukrepanju.

Najemninska afera v zbornici

RIM - Poslanska zbornica v teh dneh obravnava vprašanje najemnin po »ugodnih« pogojih, ki so jih razni politiki, sindikalisti in druge javne osebe placevale za stanovanja nekaterih javnih ustanov. O zadevi je, kot znano, zagnal pravo casnikarsko kampanjo milanski dnevnik Il Giornale. Poslanci se bodo morali izreči

o dveh resolucijah, ki sta bili predloženi. Prvo je predložil Kartel svobosćin in se zavzema za revizijo pravil najemanja stanovanj javnih ustanov. Le-te naj bi po ugodnih pogojih dajali v najem le potrebnim družinam. Resolucijo s podobno vsebino je v imenu leve sredine predložil poslanec Severne lige Francesco Formenti.

DEŽELNI SVET PODALJŠAL ŽIVLJENJE SEDANJI UPRAVI

Odbor predsednice Guerre bo odstopil sredi oktobra

Vlada bo do takrat sprejela nekatere zelo pomembne ukrepe

TRST - Odbor Alessandro Guerre bo ostal na krmilu Dezele Furlanije-Juljske krajine vse do 18. oktobra. Tako je sinoci s široko večino glasov (proti so bili le svetovalci SKP in Nacionalnega zavezništva) sklenil deželni svet, ki je tako dal možnost upravi, da pred odstopom sprejme nekatere pomembne sklepe za izvajanje ukrepov Evropske unije.

Politično soočenje v skupščini je nesporno dokazalo, da bo kriza v vsakem primeru dolga in da se Dežela nahaja pred zelo nejasnimi upravnimi in političnimi perspektivami. Za razpust deželnega sveta in za predčasne volitve so se odkrito opredelili edino svetovalci Stranke komunistične prenov, medtem ko ostale stranke mislijo (ali upajo), da bodo lahko na nek način sodelovale pri oblikovanju morebitne nove večinske koalicije ter vanjo seveda tudi vstopile.

Sergio Cecotti (Severna liga), ki je sklenil razpravo, je dejal, da se bodo svetovalci Lige, Ljudske stranke in republikanec Gianluigi D'Orlandi (skupno 26 glasov na šestdeset) predstavili na pogajanjih s skupno politično in zlasti programsko platformo. Več o tem ni povedal, podobno kot Isidoro Gottardo (Ljudska stranka), ki je le naglasil, da bo kriza najbrž precej dolga in da se bo omenjenih 26 svetovalcev dosedanj večine prizadevalo za stabilno vlado, ki bi vodila Deželo vso do naravnega izteka zakonodajne dobe.

Renzo Travanut (DSL) je rekel, da bo D'Alemaova stranka posvečala prvenstveno pozornost progra-

mom, svoje politične zaključke pa bo povzela po soočenju z ostalimi strankami. V DSL se vsekakor nagibajo za levo-sredinsko koalicijo po vzoru vlade Lamberta Dinija. Svetovalci Stranke komunistične prenov so mnenja, da smo pred popolno paralizo in pred novimi nevarnimi političnimi igrami, zato zahtevajo predčasne volitve. V vsakem primeru bo SKP ostala v opoziciji.

Programsko koalicijo podpira Zelena lista, medtem ko je socialist Roberto De Gioia pozval Severno ligo in Ljudsko stranko, da izbereta levo-sredinsko politično opcijo, ki bi imela v deželni skupščini kolikor toliko solidno večino. Ferruccio Saro (Forza Italia-federalisti) je predlagal "poizvedovalni mandat" predsedniku sveta Giancarlu Cruderju, medtem ko je Roberto Antonione (FI) zavrnil obtožbe za odgovornosti za nastalo krizo. Desnosredinska skupina vsekakor se upa v dialog z Ljudsko stranko in Severno ligo.

Desnica Nacionalnega zavezništva pa svari sredi no pred morebitnim sporazumom z DSL in z zelenimi. V tem primeru so Sergio Giacomelli in somisljeniki napovedali ostro opozicijsko usmeritev.

V repliki je Guerova potrdila, da je dosedanja politična večina "mrtva in zakopana" in da bo odbor, kot napovedano, do dokončnega odstopa sprejel prepotrebne ukrepe za izvajanje določil in sklepov Evropske unije, ki zadevajo predvsem kmetijski sektor in se nekatere druge gospodarske panoge.

Predsednica Guerova med branjem včerajšnjega poročila v deželnem svetu

POLITIČNA POTEZA ALESSANDRE GUERRE

Odstavitev podpredsednika

Antonione(FI) pa, kot kaže, ostane še dalje v deželni vladi

TRST - Pietro Arduini (Severna liga) je od včeraj novi podpredsednik deželnega odbora. Prevzel je mesto Roberta Antonioneja (Forza Italia), ki ga je predsednica Alessandra Guerra odstavila in mu s tem v bistvu naložila politične odgovornosti za politično krizo. Antonione, ki je bil v deželni svet izvoljen na Listi za Trst, a je potem skočil na Berlusconijev voz, bo, kot kaže, ohranil mesto odbornika. Arduini pa bo do nadaljnjega ohranil odbornništvo za finance.

Guerova je v svoji jezni ter polemici repliki tudi formalno vzela na znanje krizo deželne vlade, za katero je po njenem mnenju odgovorna novoustanovljena desnosredinska skupina "demokracičnih federalistov". Slo je za skrajno neodgovorno potezo - je pristavila predsednica - ki bi imela zelo hu-

de posledice nad celotno deželno skupnostjo. Guerova, ki je sprva uradno napovedala, da bo odstopila jutri, je nato zahtevala od skupščine podaljšanje mandata za približno dvajset dni. V tem času naj bi odbor sprejel nekatere pomembne ukrepe.

Guerova je v nekaterih intervjujih in izjavah povedala, da ima trenutno za sabo vso deželno stvarnost in da so krizo v bistvu povzročile zakulisne oblastniške skupine. Te njene izjave so sprožile polemico reakcijo voditelja Ljudske stranke Isidora Gottarda, ki je mnenja, da Guerova lahko sedaj govori le kot deželna svetovalka in ne več kot predstavnica celotne deželne skupnosti. Predsednico je tudi pozval, naj pojasni, kdo so oblastniški krogi, ki so povzročili krizo deželnega odbora, v nasprotnem primeru pa naj raje molči.

NOVICE

Oskrunili grobove na pokopališču v Crasu

DREKA - Karabinjerji iz Grmeku ugotavljajo, ali je nočna oskrnitev na pokopališču v Crasu, v občini Dreka, sad pobalske akcije ali gre za pobudo »političnega« značaja.

Dejstvo je, da so nezanci v noci od nedelje na pone-deljek razbili nekaj kipcev in pomazali marmornate plosce na pokopališču, za seboj pa niso pustili nobene sledi.

Do podobnega vandalskega dejanja je prislo pred poldrugim mesecem na pokopališču v Topolovem. Tudi takrat karabinjerji niso prišli na sled nepridipravom. Povedati sicer velja, da se je v Topolovem takrat komaj končala enomesečna kulturna manifestacija Postaja Topolovo in zato nekateri niso izključili možnosti, da bi lahko pomenila oskrnitev na pokopališču »odgovor« na odmevno pobudo slovenskih kulturnih delavcev. (r.p.)

Za varnost javnih zgradb

TRST - Dezelna vlada je na pobudo odbornika za krajevne avtonomije Oscarreja Lepreja odobrila nakazilo skoraj 30 milijard lir v obliki desetletnih prispevkov za prilagoditev javnih poslopij določilom o varnosti. Sredstva bodo začeli deliti prihodnje leto, namenjena pa so predvsem za amortizacijo bančnih posojil, ki so jih najele krajevne uprave. V postev pridejo predvsem šolska poslopja (vključno z jaslami in otroški vrtci) in hiše, v katerih imajo svoje urade krajevne ustanove.

Pomoč goratim predelom

VIDEM - Denarne prispevke za razmah goratih območij v Furlaniji bo odslej neposredno delila videmska pokrajinska uprava. Njen predsednik Giovanni Pellizzo in odbornik za gospodarstvo Ilario Rainis sta poslala zupanom vseh zainteresiranih občin v Karniji, Kanalski, Terski in Nadiski dolini pismo, s katerim jih pozivata, naj ju seznanita z morebitnimi težavami v zvezi z neustreznostjo poslopij, ki so občinska last in v katerih bi se dalo s pomočjo njihovega preustroja in z uporabo krajevne delovne sile pognati takšno ali drugačno gospodarsko dejavnost. Prosnje za prispevke morajo občinske uprave poslati Pokrajini Videm do 31. oktobra letos.

V Benetkah edina ženska - kapitan

BENETKE - Stiridesetletna Benecanka Sandra Zenaro je edina ženska v Italiji, ki poveljuje ladji. Da doseže takšno mesto, mora najprej uspešno dokončati pomorsko solo, potem pa si z osemnajstmesечно plovbo nabrati dovoljšnjih izkušenj, vendar je malo takih - moških ali žensk - ki postanejo kapitani. Njej je to uspelo, sicer pa pluje v laguni že dobrih petnajst let.

Visokogorska posestva doslej domena moških

BOCEN - Svetovalci Alternativne skupine zelenih Cristina Kury in Alessandra Zendron sta v bocenski pokrajinski skupščini z zakonskim osnutkom zahtevali ukinitve zakona, po katerem se lastništvo visokogorskih posestev prenaša izključno na moške člane družine. Na ta način so resda ohranili posestva, ki bi bila sicer kot drugje v Italiji obsojena na propad, vendar gre za grobo diskriminacijo, menita ženski.

LJUBLJANA / NA PONEDELJKOVEM SREČANJU

Tudi Primorski dnevnik v središču polemik

Hvalica, Peterle, Terpin in Ferletičeva zahtevajo »pluralizacijo lastništva« našega dnevnika

LJUBLJANA - Tudi Primorski dnevnik je bil, kot smo že omenili v včerajšnji stevilki, ena izmed tem ponedeljkovega srečanja med odborom za mednarodne odnose državnega zbora Slovenije in skupnim predstavništvom slovenske manjšine v Italiji. Na dnevnik je prva opozorila predsednica delovne skupine za manjšine Jadranka Sturm Kocjan (LDS), ki je glede na stavko tiskarskih delavcev izrazila zaskrbljenost ter z obžalovanjem ugotovila, da je dnevnik v zelo težkem položaju. Državni sekretar Peter Vencelj pa je le bežno omenil problem informiranja manjšine.

Predstavniki manjšine v prvem krogu posegov o dnevniku niso specifično govorili. prvi, ki je grobo nacerl to vprašanje, je bil tako poslanec SDSS Ivo Hvalica, ki je dejal, da je treba lastnino manjšine, tudi Primorski dnevnik, razdeliti med vse komponente. Po njegovi oceni je problem materialni in to je treba rešiti. Lojze Peterle (SKD) je protestiral, ker je prislo do neformalne delitve sredstev, za katero je pristojni državni sekretar Vencelj izvedel kasneje, in dejal, naj »tudi v Primorskem

dnevniku pride do soupravljanja« ter dodal, da vprašanje ne bo rešeno, dokler ne bo pri njem soudeležena vsa manjšina.

Marjan Terpin (SSk) je ocenil, da Primorski dnevnik ni glasilo vseh Slovencev, ampak glasilo ene skupine, ki je lastnik. Marija Ferletič (SSO) pa je bila mnenja, da ni nujno, da se ohrani vse, kar obstaja. Če je Primorski dnevnik izhajal vsa ta leta brez dodatnih finančnih sredstev, ne vidi razloga, da bi sedaj propadel, omenila pa je še možnost, da se v postavko državnih sredstev vključi se neki drugi dnevnik in se bodo sredstva delila.

Klavdij Palčić (SKGZ) pa je poudaril, da je sedanje stanje posledica petdesetletnega razvoja in verjetno ni naključje, da je stanje prav tako. Očitno so razhajanja v pogledih na Primorski dnevnik, namesto pavsalnega namigovanja na nekorektnost vodenja časopisa bi kazalo preučiti stanje in predlagati pogoje, ki bi vsemu tisku omogočali, da obstaja, kot odraz pluralizma manjšine. Jadranka Sturm Kocjan pa je menila, da res ne ve, ali je manjšina sposobna imeti dva dnevnika, ko pa se enega ne more vzdrževati. B.Br.

KOROŠKA / 75. OBLETNICA PLEBISCITA

Nadaljuje se farsa o slovenskem govorniku

ZSO vztraja pri Bistru, NSKS pa zopet predlaga Olipa

CELOVEC - Farsa obeh osrednjih političnih organizacij koroskih Slovencev v zadevi slovenskega govornika na deželni proslavi ob 75-letnici koroskega plebiscita 9. oktobra v Celovcu, ki se že več tednov odvija pred očmi celotne koroske javnosti, se nadaljuje. Tudi zadnji sestanek zastopnikov Zveze slovenskih organizacij (ZSO) in Narodnega sveta koroskih Slovencev (NSKS) v ponedeljek zvečer ni privedel do rezultata, tako da se vedno ni jasno, kdo bo na proslavi spregovoril v imenu koroskih Slovencev.

Kot je bilo izvedeti, je NSKS na sestanku sicer pristal na od ZSO predlaganega kandidata, znanstvenika Feliksa Bisterja, kot govornika manjšine na proslavi, svoj pristaneek pa pogojeval s tremi zahtevami, ki pa bi za ZSO v primeru pristanka pomenili, da se bolj ali manj odpove svoji politiki. ZSO pogoje zato tudi ni sprejela.

Konkretno je NSKS zahteval: prvič, da ZSO ne nasprotuje več ureditvi manjšinskega mandata v deželni zboru »kot ga predlaga EL in ga podpira NSKS«; drugič, da ZSO podpre spremembo zakona o narodnostnih skupinah »kot ga je izdelal NSKS«, in tretjič, da se NSKS in ZSO zavzemata za ureditev skupnega pluralističnega javnopravnega zastopstva koroskih Slovencev na podlagi splošnih, tajnih, neposrednih in prostovoljnih volitev vseh koroskih Slovencev.

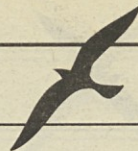
Odlocitev o slovenskem govorniku bo zdaj padla ali v sovetu za koroske Slovence, ali pa v koroski deželni vladi, konkretno pri koroskem deželni glavarju Zernattu. Seja so sveta, ki jo je sklical njen predsednik (in predsednik ZSO) Marjan Sturm, bo v petek v Celovcu, ZSO pa bo - po besedah Sturma - kot govornika manjšine ponovno predlagala Feliksa Bistra, vodjo izpostave Avstrijskega instituta za

vzhodno in jugovzhodno Evropo v Ljubljani. Bister je v pogovoru za naš dnevnik poudaril, da je zanj kandidatura »slej ko prej aktualna, ceprav obžalujem igre, ki jih si nikakor nisem želel in tudi ne razumem«.

Tajnik NSKS Franc Wedenig pa je v pogovoru za naš dnevnik poudaril, da je NSKS, potem ko ni bilo možno doseči soglasja z ZSO, sprejel odlocitev, da predlaga koroskemu deželni glavarju, da ta sledi sklepu Zbora narodnih predstavnikov NSKS in imenuje za govornika Slovencev na proslavi predsednika NSKS Nantija Olipa.

Vprasljivo je, ali bo Zernatto sledil predlogu NSKS, saj je sele pred nekaj dnevi v pogovoru za glasilo NSKS dejal, da sicer izhaja iz tega, da se bosta obe osrednji politični organizaciji koroskih Slovencev le še zedinili, »če pa ne, bom kot govornika povabil dr. Valentina Inzka«.

Ivan Lukan

NOVICE

CamminaTrieste in javni prevozi

Združenje za pravice pešcev CamminaTrieste je včeraj predstavilo novo pobudo v zvezi z javnimi prevozi. Vsak dan se v Trstu poslužuje avtobusov približno sto tisoč uporabnikov, vendar bi bilo treba storitve korenito izboljšati, ugotavljajo pri združenju CamminaTrieste. Poleg tega predlagajo, da bi stroške za mesečne karte lahko odbili od obdavčljivega dohodka: to bi nedvomno pripomoglo, da bi se zmanjšal promet osebnih vozil, ki povzročajo onesnaženost zraka in ropot v mestu, predstavljajo veliko nevarnost za pešce in z neurejenim parkiranjem onemogočajo varno hojo po pločnikih. Poleg tega predloga so predstavniki združenja najavili, da bodo priredili vsak prvi četrtek v mesecu od 17. ure do 19.30 srečanje z uporabniki javnih prevozov.

Sporočilo Občine Zgonik ob prazniku patrona sv. Mihaela

Uprava občine Zgonik sporoča, da v petek, 29. t.m., ob priliki sv. Mihaela - zgoniskega patrona, ne bodo delovali občinski uradi in naslednje občinske storitve: občinski otroški vrtec, služba za prevoz učencev, solska kuhinja, čiščenje sol, delavska in smetarska služba.

Acega jutri samo do 9.30

Uradi podjetja za dobavo elektrike, plina in vode Acega bodo jutri odprti samo od 7.35 do 9.30. Skrajšani urnik je treba pripisati sindikalni normativi, sporoča vodstvo podjetja Acega.

Predor Sandrinelli ponoči zaprt

Zaradi nujnih popravil na oblogi, ki se ponekod rusi, bo predor Sandrinelli začasno zaprt ponoči. Prepoved bo veljala za vsak promet in tudi za prehod pešcev do prihodnjega 10. oktobra od 21.30 do 5.30 zjutraj in to vsak dan od ponedeljka do petka.

Predavanje o protinacističnem odporu na Poljskem

Danes bo v Avditoriju muzeja Revoltelle predavanje prof. Mareka Waldenberga o odporniskem gibanju na Poljskem med drugo svetovno vojno. Predavanje spada v mniz konferenc s skupnim naslovom »Osvobodjena Evropa: 1945«, ki jih je priredila trzaska občina v sodelovanju z Dezelnim institutom za zgodovino odpornosti. Prof. Waldenberg je docent sodobne zgodovine na univerzi v Krakowu.

Tečaji jezikov za združenju Euroest

Združenje Euroest sporoča, da bo propedeutični tečaj rusčine začel v ponedeljek 2. oktobra, trajal bo teden dni in je še nekaj razpoložljivih mest. V naslednjih tednih bodo začeli tečaji slovenščine, srbohrvaščine, kitajšine, japonsčine, madžarsčine, poljščine in češčine. Informacije nudijo na telefonski številki 946713 ob ponedeljkih, sredo in petkih od 17. do 20. ure, ter na sedežu Združenja v Ul. Eremo 10.

Na univerzi kongres o žarčenju

V veliki dvorani trzaskе univerze se bo danes pričel 29. vsedrjavni kongres italijanskega združenja za obrambo pred žarčenjem (AIRP). Kongres bo trajal do 30. t.m., udeležili pa se ga bodo vsi največji italijanski izvedenci s tega področja. Predvideni so tudi obiski pri raznih znanstvenih ustanovah v trzaski pokrajini, zlasti pri družbi sinhrotron. Poseben poudarek bodo dali tudi varnosti na delovnih mestih in v znanstvenih institucijah.

V Trstu predsednik Junior Chamber

Predsednik svetovne organizacije Junior Chamber International je bil včeraj na obisku v Trstu. David Hide Oji, po rodu Japonec, sicer multimilijarder, predseduje organizaciji, ki po vsem svetu združuje približno milijon mlajših ljudi med 18. in 40. letom starosti. JCI so ustanovili pred 90 leti v Zda z namenom, da nove generacije prispevajo k družbenemu napredku s svojo izobrazbo, k družbeno angaziranostjo in z razvijanjem mednarodnimih stikov. ICJ je stalni član Organizacije združenih narodov. Letosnje delovanje organizacije JCI je namenjeno v prvi vrsti pomoči mladoletnikom, je povedal na včerajšnji tiskovni konferenci David Hide Oji. V Italiji so sekcije ICJ ustanovili leta 1960, danes včlanjenih 528 mladih, ena najaktivnejših sekcij pa je ravno v Trstu, kjer vodijo dve pomembni pobudi: mednarodno nagrado za mlade raziskovalce »Trst za znanost«, ter menažerski tečaj za študente Mednarodnega zavoda v Devinu. Na včerajšnjem srečanju so predstavili knjigo o tridesetletnem delovanju trzaskе sekcije JCI.

Pred letom dni v teh dneh je, za vedno odsel od nas profesor Pavel Stranj, prijatelj in sodelavec organizacije SALAAM - Otroci oljčne vejice. Medtem ko se nadaljuje naš trud za solidarnost in mir in se stopnjuje naše obžalovanje zaradi praznine, ki jo je zapustil, se spominjamo njegovega lika in njegovega dela v obrambo palestinskih otrok, ki trpijo zaradi izraelske zasedbe in vojne.

SALAAM - Otroci oljčne vejice
Trzaski odbor

ZNANOST / ZADOVOLJSTVO PRI KONZORCIJU CARSO NA PADRIČAH

Uspešna prva odprava vesoljskega teleskopa

UVSTAR bodo drugič poslali v vesolje predvidoma julija 1997

Kot smo svoj čas poročali, se je 18. t.m. zaključila 10-dnevna odprava vesoljskega trajekta Endeavour, na krovu katerega je bil tudi trzaski vesoljski teleskop-spektrograf UVSTAR (Ultra-Violet Spectrograph and Telescope for Astronomical Research). Napravo je v glavnem izdelal konzorcij CARSO (Center for Advanced Research in Space Optics) pri padriškem Centru za znanstvene in tehnološke raziskave, kjer zdaj opravljajo prvi obračun doseženih rezultatov.

Povedati velja, da je slo za prvo vesoljsko odpravo trzaskę teleskopa in da so z njo zadajali dva glavna cilja, in sicer najprej ugotoviti, če in kako naprava deluje, poleg tega pa seveda tudi opazovati ultraviolečne vire v vesolju. Kar zadeva prvi aspekt, so pri konzorciju CARSO zadovoljni. Res je, da so se med odpravo pri UVSTAR pojavile nekatere mehanske in električne težave, vendar se je na splošno naprava dobro obnesla, tako da je ameriška vesoljska agencija NASA že pristala na to, da bi trzaski teleskop znova popeljali v vesolje julija 1997. Seveda bodo izkušnje iz prve odprave prav prisle za izpopolnitev teleskopa. Poudariti vsekakor velja, da se je na prvi odpravi izkazalo, bodisi da je naprava sposobna delovati avtonomno bodisi da jo je mogoče daljinsko upravljati z Zemlje. Poleg tega se je izkazalo, da je bolj občutljiva kot so pričakovali, saj zazna tudi zelo sibke vire.

Kar zadeva rezultate opazovanj, je obračun tudi dober. UVSTAR je na Zemljo poslal vrsto podatkov o zvezdah, ki oddajajo ultraviolečne valove, kakor tudi o drugih ultraviolečnih virih v vesolju. Tako so posebno pozornost posvetili opazovanju Jupitrovega satelita Io. Vse te podatke bosta zdaj obdelali Univerza v Trstu in Univeza v Arizoni.

Skratka, za prof. Roberta Stalia, ki je pravi »oče« trzaskę vesoljskega teleskopa-spektrografa, ter za njegove sodelavce je obračun pravkar zaključene vesoljske odprave s trajektom Endeavour zelo ugoden. Slo je za kronanje večletnega dela, doseženi rezultati pa odpirajo možnosti tudi za nove nacrtje in podvige.

V projektu sodeluje slovenski inženir

Pri projektu UVSTAR sodeluje tudi slovenski inženir. Gre za 38-letnega Pavla Trampuza, ki je bil svoj čas gojenec znanstvenega liceja Franceta Preserna v Trstu. Na trzaski univerzi je diplomiral iz elektronskega inženirstva. Prvo zaposlitev je našel pri družbi Telettra v Milanu, nato je za krajši čas delal pri podjetju Meteor v Ronkah, več let pa je služboval pri tvrdki Zeltron skupine Zanussi v Vidmu. V konzorcij CARSO pri Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah je prišel pred 5 leti, in sicer le nekaj mesecev po njegovi ustanovitvi. Tu se je lepo uveljavil, saj je postal desna roka »očeta« trzaskę vesoljskega teleskopa prof. Roberta Stalia in dejansko odgovarja za realizacijo projekta UVSTAR v Italiji.

Inž. Trampuž, koliko časa se pravzaprav ukvarjate s projektom UVSTAR?

Osebo se s tem projektom ukvarjam približno 4 leta. V glavnem sem delal pri oblikovanju elektronskega programa za avtomatsko prepoznavanje zvezd. Seveda je ta program bistvenega pomena za delovanje teleskopa. Sicer pa je zamisel o izdelavi taksne naprave veliko starejša.

Ste zadovoljni z doseženimi rezultati?

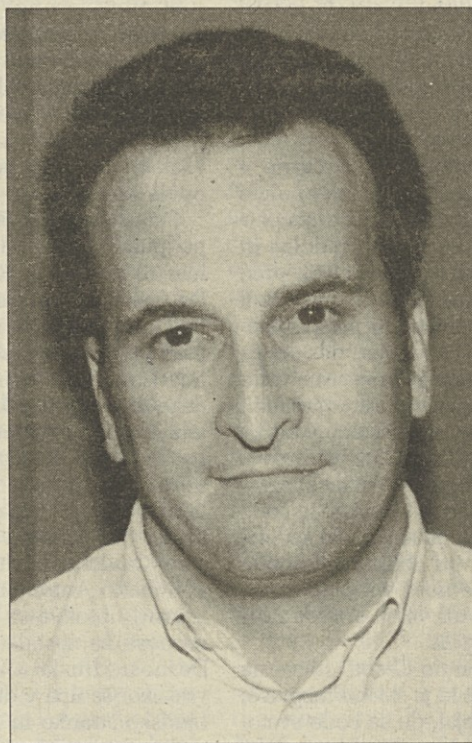
Da. Med samo vesoljsko odpravo smo imeli več problemov, toda zaključni obračun je v glavnem zadovoljiv.

Vi ste spremljali odpravo iz ZDA.

Res je. S prof. Staliom in drugimi kolegi smo bili v Goddard Space Flight Centru pri Washingtonu. Delovanje UVSTAR-ja v vesolju smo spremljali dan in noč brez prestanka. Povedati moram, da je bilo zlasti prve dneve, ko so se pojavile mehanske in druge okvare, zelo napeto. Toda težave smo v glavnem premagali s pomočjo ameriških kolegov, ki so se do nas res dobro izkazali.

Kakšne občutke ste imeli, ko ste z Zemlje upravljali teleskop v vesolju?

Slo je za res izredno izkušnjo. Sele ko sem iz kontrolnega centra spremljal delovanje naše naprave na vesoljskem trajektu, sem se zavedel, za kako pomembno zade-

Inž. Pavel Trampuž (foto KROMA)

vo pravzaprav gre. To so mi v nekem smislu pomagali odkriti ameriški kolegi, ki so na naš projekt v resnici polagali veliko važnost.

Ste si v mlajših letih predstavljali, da boste kdaj kaj takšnega doživeli?

Ne, res ne. Tudi ko sem delal v industriji v Milanu in v Vidmu nisem niti sanjal kaj takšnega. Vesel sem, da sem to zdaj doživel, ceprav moram tudi priznati, da gre za zelo zahtevno in naporno delo.

Kaj pa nacrti za bodočnost?

Trenutno me projekt UVSTAR povsem zaposluje, da sploh ne mislim na kaj drugega. Zdaj se že pripravljamo na naslednje vesoljske odprave. Vseh bi moralo biti pet. Kaj bo potem, pa bomo videli.

M.B.

DEŽELA / UKREPI ZA RAZVOJ PROMETA

Protokol: kratek korak naprej

Prispevek 4,3 milijarde lir Trzaskemu Lloydju za nove kontejnerje

Dezelna vlada Furlanije-Juljske krajine je med ponedeljkovim zasedanjem na pobudo odbornika za prevoze in promet Cristiana Degana sprejela dva pomembna ukrepa, ki naj bi prispevala k pozitiviti pristaniških in pomorskih dejavnosti s pomočjo novih denarnih naložb iz vrst zasebnega podjetništva.

S prvim ukrepom je odobrila nacrt za porazdelitev desetletnih finančnih prispevkov za skupnih 6, 5 milijarde lir v korist podjetij, ki se bavijo s pomorskim prometom. Iz teh sredstev, ki veljajo izključno za letosnje leto, pripade 4, 3 milijarde lir Trzaskemu Lloydju, ki jih bo v sedmih letih izkoristil za nakup novih kontejnerjev. Ostala sredstva so na razpolago podjetjem, ki se bavijo s spedicijo in podobnimi storitvami, oziroma javnim ustanovam, ki delujejo na področju pomorskega prometa, da bodo z njimi speljale že nacrtovane ali nove razvojne naložbe.

Z drugi ukrepom pa je dezelna uprava namenila 410 milijonov lir podjetjem, ki nameravajo v okviru luških in siceršnjih mednarodno blagovnih centrov vložiti denar v izgradnjo, nakup, razširitev, izpopolnitev in modernizacijo upravnih, pa tudi skladiščnih in drugih struktur. Gre za prispevke na račun kapitala, ki ne bodo smeli preko-

raciti 20 odstotkov predvidene investicije, delezna pa jih bodo tudi naslednja podjetja v trzaski pokrajini: Pacorini (84 milijonov lir za izgradnjo novega skladišča v novi prosti coni), Silocaf (85 milijonov za potenciranje skladišča in kavno predelovalnega obrata v novi prosti coni), Prioglio (14 milijonov za modernizacijo skladišč 24 in 25 v stari prosti luki) in Parisi (170 milijonov za odprtje carinskega skladišča v trzaski luki).

Da ne bi bilo kakšnega nesporazuma: dezelni upravitelji niso s tema ukrepa postorili kaj posebno eklatantnega, temveč so samo izpolnili obveze, ki so jih bili sprejeli svoj čas. V resnici spadata obe nakazili v sklop programskega sporazuma, ki so ga lansko leto podpisali predstavniki dezelne, trzaskę pokrajinske in občinske uprave ter družbenih in gospodarskih krogov za uresničitev protokola o soglasju za gospodarski prepored Trzaskęga. V bistvu gre torej le za kratek, ceravno spodbuden korak naprej na se dolgi poti, ki nas locuje od vsesplosne posodobitve tukajšnjega strukturnega ter infrastrukturnega aparata, brez katere ne bo mogoče polnopravno, zlasti pa na res konkurenčen način vstopiti v evropsko tržno areno.

Kdaj bodo temu koraku sledili drugi, je odvisno od krize na Dezeli. (dg)

MASTER / PRI SISSA V MIRAMARU

Specializacija na področju znanstvenega sporočanja

Novembra tega leta se bo v Trstu pričel prvi dvoletni tečaj za magistrir v znanstvenem sporočanju. Prireja ga Interdisciplinarni laboratorij Mednarodne visoke sole za višje studije (SISSA) iz Miramara. Magistrir bo predstavljal visoko specializacijo za znanstveno divulgacijo in pomeni pomembno novost na vsedrjavni in celo mednarodni ravni.

Na tečaju bodo poučevali priznani znanstveniki z najrazličnejših področij, kakor tudi izkušeni časopisni, radijski in televizijski casnikarji. V akademskem letu 1995-96 bodo obravnavali naslednje teme: razum, bolezen, življenje, kompleksnost, vesolje, evolucija, simetrije in materija; v akademskem letu 1996-97 pa naslednje teme: število, eros, preteklost, modeli, Zemlja, cas, energija, komunikacija. Pouk bo obsegal 6 učnih dni mesečno za skupno

300 učnih ur, ob koncu dvoletja pa bodo udeleženci prejeli naslov magistra po uspešni obrambi diplomske naloge eksperimentalnega značaja.

Magisterir je namenjen univerzitetnim diplomirancem iz znanstvenih in humanističnih ved, kakor tudi tistim, ki že delujejo na področju znanstvene divulgacije. Na tečaj bodo pripustili omejeno število kandidatov, in sicer 15, na osnovi selekcije. Vpisnina znaša 3 milijone lir, za najbolj zaslužne študente pa so predvidene tudi stipendije.

Zainteresirani morajo predstaviti prošnjo za sprejem do 30. septembra na naslednji naslov: Laboratorio Interdisciplinare SISSA, Ul. Beirut 2-4, 34013 Trst, tel. 040/3787420, faks 040/3787528, internet ILAS@TSM119.SISSA.IT. Podrobnejše informacije nudi organizacijska tajnica Rosanna Sain.

Prve težave Sindikata slovenske šole

Včeraj smo bili prica prav solskemu primeru, kaksne posledice ima na naše solstvo ukinitve sindikalnih dopustov Sindikatu slovenske šole. Na občini je bilo popoldne najavljeno srečanje enotnega solskega odbora z občinskim odbornikom Robertom Damianijem. Na njem bi morali slovenski predstavniki seznaniti odbornika z nevsečnostmi, ki jih je povzročilo zaprtje občinskega otroškega vrtca v Ul. Conti. Pripravili so tudi izčrpani dokument, v katerem zagovarjajo stališče, da je treba slovenski otroški vrtec v središču mesta ohraniti, in v ta namen tudi predlagali alternativno rešitev: odprtje novega vrtca v solskih prostorih v Ul. Donadoni, v katerih že deluje osnovna sola Karla Siroka.

Ob domenjeni uri so se na občini predstavili trije slovenski občinski svetovalci (Dolenc, DSL, ter Berdon in Mocnik, Ssk-Zavezništvo za Trst) in odbornik Damiani. Drugih članov enotnega solskega odbora ni bilo na sestanku. Sele kako uro kasneje je postalo jasno, zakaj se tajnici Sindikata slovenske šole nista udeležili srečanja. Bili sta zaposleni na svojih delovnih mestih, na soli oziroma v otroškem vrtcu. Delovnih mest nista mogli zapustiti, ker za to nista imeli dovoljenja. Ukinitve sindikalnih dopustov Sindikatu slovenske šole je torej »obrodilo« svoje sadove: njegovemu vodstvu je preprečilo udeležbo na zelo pomembnem sestanku, na katerem bi se morali zavzeti za prihodnost enega od naših vrtcev.

Včerajšnji primer zgovorno prica, v kaksnih pogojih bo odslej potekalo delo Sindikata slovenske šole.

OKOLIŠKE OBČINE / ZASEDALI BODO 4 OBČINSKI SVETI

Upravna vprašanja v občinskih svetih

V repentabrski skupščini bo »vroča« razprava o spominski plošči 9. korpusu

Z nastopom jeseni bo delovanje občinskih svetov spet steklo s polno paro: v prihodnjih 15 dneh se bodo sestali svetovalci vseh okoliških občin.

Prvi se bo sestal na izredni seji dolinski občinski svet, ki bo zasedal poju-trisnjem s pricetkom ob 18.30. Na dnevnem redu so prilagoditev načrta za prodajno omrežje, osnutek sporazuma z deželno upravo za izmenjavo kartografskih in teritorialnih informacij, občinskih pravilnikov za davke na reklamo, za pristojbine na plakate, ter za davek na smetarsko službo. Pomembnejše točke so finančnega značaja: odobritev obračuna za leto 1994 in uravnoteženje tekočega proračuna. Sprejeli bodo tudi podrobnostni regulacijski načrt za zasebne pobude v Ricmanjih, pihalnemu orkestru Breg pa bodo dodelili »Odličje prijateljstva«.

V ponedeljek, 2. oktobra se bo ob 18. uri sestal na redni seji devinsko-nabrežinski občinski svet. Tudi v tem primeru se bodo ukvarjali z davki na reklamo in plakatiranje, ter s prilagoditvijo proračuna za finančno leto 1995. Na dnevnem redu sta tudi sprememba

občinskega statuta in pravilnika o delovanju občinskega sveta, ter posodobitev smernic za sestanovo novega regulacijskega načrta. Devinsko-nabrežinski občinski svet bo odločal tudi o kritju izgube Konzorcija za prevoze in o najemu posojila v znesku 365 milijonov lir. Predvidena so tudi vprašanja svetovalcev, ki bodo vrtela okrog dobave metana, železniskega nadvoza v Sempolaju in doma za ostarele v Sesljanu. V četrtek se bodo sestale vse tri stalne občinske svetovalske komisije.

Zgoniski občinski svet se bo sestal drugi teden oktobra. Na dnevnem redu bo odobritev spremembe občinskega regulacijskega načrta, ki jo je pripravila tehnična služba in je že sla skozi gradbeno komisijo in deželne urade.

Na repentabrski občini pa se najavlja »vroča« seja, ki bo konec prihodnjega tedna: na dnevnem redu je predlog predstavnika Nacionalnega zavezništva za odstranitev spominske plošče posvečene partizanom devetega korpusa. Svetovalci bodo razpravljali tudi o javnih delih v občini.

Liga in Ljudska stranka: »Z Gombačem nič skupnega«

Samozvani »Demokratski center« Borisa Gombača, ki se je pred kratkim predstavil javnosti na tiskovni konferenci, nima nič skupnega s Severno ligo in tudi ne z Ljudsko stranko. To sta v ločenih sporočilih izjavili ti dve stranki, potem ko so se v javnosti (predvsem na osnovi članka v Piccolu) pojavili namigi in tolmačenja, da bi utegnili pobudniki te skupine pripadati Severni ligi oziroma Ljudski stranki.

Za nesporazum, če ga lahko tako imenujemo, je poskrbel tudi eden od treh udeležencev novinarske konference, goriski pokrajinski svetovalec Severne lige Milan Koglot, ki se je predstavil kot zastopnik slovenske konzulte Severne lige. Da to ni res, je že isti dan našemu dnevniku povedal devinsko-nabrežinski svetovalec

Severne Lige Rajmund Carli, ki je na izrecno vprašanje odgovoril, da nima in da tudi sploh ne imeti nič skupnega s to skupino.

Severna liga (gre za skupno sporočilo tržaškega in furlanskega dela stranke) torej sporoča, da nima nič skupnega z Demokratičnim centrom, »ki ga na papirju sestavljajo slovenska konzulta Severne lige, Slovenska narodna stranka in Slovenska gospodarska-prosvetna skupnost«. Vodstvena telesa Severne lige sporočajo tudi, da niso nikoli pooblastila gospoda Gombača in Koglota za ustanovitev samozvanih »Demokratskih centrov«, zato ju formalno in javno opominjajo, naj ne prevzmeta nobenih političnih pobud v imenu Severne lige.

Oglasilo se je tudi tržasko pokrajinsko vodstvo Ljudske

stranke, ki pravi, da nima nič skupnega s »Slovensko ljudsko stranko«, o kateri so poročali nekateri mediji, in da vanjo ni vključen noben član Ljudske stranke slovenske narodnosti. Sodeč po ljudeh, ki so se udeležili nedavne predstavitve »Demokratskega centra« - piše nadalje v noti Ljudske stranke - lahko le sklepamo, da gre v tem primeru za »Slovensko narodno stranko-Partito nazionale sloveno«, katere edini predstavnik v kakem izvoljenem telesu je bil svojčas Boris Gombac, občinski svetovalec v prejšnjem dolinskem občinskem svetu.

Pojasnilo je bilo potrebno - se zaključuje nota Ljudske stranke - v prid jasnosti in da ne bo glede tega napačnih in zavajajočih tolmačenj dogajanj, s katerimi nimamo prav nobenega opravka.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA V UL. VALMAURA

Ženi s kladivom prebil lobanjo Bojijo se, da ne bo preživela

Poslopje v Ul. Valmaura, kjer je prišlo do družinske tragedije

Na oddelku za ozivljanje v katinarski bolnišnici so se pozno sinoči zdravniki se borili, da bi resili življenje Filomeni Mecca, ki ji je v popoldanskih urah mož Franco Odoni med prepriom silovito zagnal kladivo v glavo. Osebj Rdečega križa, ki je nemudoma prihitelo v Ul. Valmaura, kjer se je pripetila družinska tragedija, je bilo takoj jasno, da so poškodbe izredno hude. Že na kraju so ji skušali pomagati, dalj časa je minilo, predno so jo odpeljali proti Katinari, kjer so jo zatem nezavestno sprejeli na oddelku za ozivljanje s strogo pridržano prognozo. Menijo pa, da je malo možnosti, da bi preživela.

Karabinjerje so obvestili sosede, ki so slisali klice na pomoč. Meccova je ležala v mlaki krvi, v prvem nadstropju na hišni stevilki 15. Njen mož je agente pričakal miren, ni se upiral, nekdo naj bi celo slisal, kako jim je dejal, naj se brigajo zase. Aretirali so ga pod obtožbo poskusa umora odpeljali v koronejski zapor, kjer je na razpolago namestniku državnega pravdnika Antoniu De Nicolu, ki ga je včeraj že zaslisal.

Tisti stanovalci, ki so se pod večer vračali domov, so radovedno sprasevali, kaj se dogaja, ko so pred poslopjem opazili karabinjerske avtomobile. Ko so izvedeli, da Meccova hudo ranjena leži v bolnišnici, niso kazali prevelikega iznenadenja, kot da bi pričakovali, da se bo nekega dne pripetilo kaj nepopravljivega. Kaže namreč, da prepri niso bili nevsakdanji. Ze pred dvema letoma, je povedala Graziella Biaggio, bivša sosalca in sedaj sose-

da Meccove, je Odone dvignil roko, ženo udaril, ji razbil očala. Poklicali so karabinjerje, do katerih se je Meccova, ki je bila doma iz Foggie, večkrat obrnila. Skrbela pa jo je usoda sina, ki si je močno zelel, da bi vstopil med karabinjerje, in tozbe ni vložila, raje je vse pozirala in tiho trpela. Bala se je, da bi zaradi morebitnih prijav in tozb zavrla njegovo kariero.

Družina Odoni se je v tamkajšnji stanovanjski blok, prav zraven nogometnega stadiona (Meccova je rada hodila na nogometne tekme, bile so ji eno redkih razvedril), vselila pred več kot dvajsetimi leti. Mož je bil zaposlen pri nekem podjetju, ki se je ukvarjalo s prevozi, že nekaj let je bil v pokoju (sedaj jih ima 68, žena je 15 let mlajša). Pred nekaj leti so se začele težave, nesoglasja, nekateri so dejali, da je mož večkrat pogledal v kozarec, da je bil nasilen, tudi s sosedi se ni preveč razumel. Nesoglasja so se večala, Meccova ni mogla več vsega prenašati in se je odločila za locitev, kaže, da bi prav danes na sodišču morala biti obravnavana. Včeraj je mož prišel domov, baje ga je že imel pod kapo, sporekel naj bi se s sedaj 23-letnim sinom Federicom, ki je zaposlen kot uradnik (oče naj bi ga obtoževal, da je na mamini strani). Zatem naj bi sin odšel na delo, kmalu nato je bilo slisati krike. Odoni je zagrabil za kladivo in ga zagnal za ženo. Njena očala je Biaggiava, ki je prihitela pogledat, kaj se dogaja pri prijateljici, opazila na tleh na hodniku. Morda se je hotela resiti na hodnik, morda so ji zaradi udarcu odletele na tla.

POTEM KO JE Z ŽENO PADEL V ŠKARPO

Za priletnega moškega prognoza še pridržana

Zdravstveno stanje priletnega Albina Danielija, ki se je ponesrečil pedsinocnjim, je se kritično: včeraj je bil se na oddelku za ozivljanje v katinarski bolnišnici, prognoza pa je bila pridržana. O nezgodi, v kateri se je poškodovala tudi Danielijeva žena, 74-letna Emilia Ciuk, smo že poročali, žal pa so bile informacije, ki nam jih je posredovala pristojna služba, nekoliko netočne. Zakonca se nista ponesrečila na mostu pri Poncari, temveč na Lonjerski cesti. Bila sta na sprehodu, držala sta se za roko, ko je moškemu na neki skarpi nenadoma spodrsnilo. Padel je približno tri metre globoko, a za seboj je potegnil soprogo. Pri padcu se je močno udaril v glavo, medtem ko se je ženska nekam zagrabila in je tako ublažila padec. Kljub temu je morala v bolnišnico, vendar njeno zdravstveno stanje ne zaskrblja. Veliko huje pa je z Danie-

lijem, sprva mu je odpovedalo celo srce, a so ga bolničarji, ki so prihiteli skupaj s policijo, le resili zanesljive smrti. Zatem so ga odpeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelku za ozivljanje.

Ukradla sta motorno kolo

Ko so ju zalotili agenti, sta vneto razstavljala motorno kolo »ciao«. Bila sta v zarasčenem Frnedu in sta bila očitno prepricana, da sta na varnem pred radovednimi očmi in zlasti pred policijo. Čakalo pa ju je neprijetno presenečenje, agenti neke patrolje le-tečega oddelka so ju opazili in jima pokvarili »posel«. Tako sta se 28-letni Gianfranco Arena iz Ul. Fabio Severo 70 ter deset let mlajši Renato Filippi iz Ul. Lorenzetti 42 znašla v lisicah in pod obtožbo kraje v obtežilnih okoliščinah. Motorno kolo sta pri belem dnevu, okrog 15.30, ukradla Ro-

berty Madlerju, zasacili pa so ju pol ure kasneje. Oba sta že imela opravka s silami javnega reda.

Vozil brez dovoljenja

Osebe komisariata pri Sv. Soboti je aretiralo 47-letnega Silveria Ceruta iz Ul. D'Alessio 7 ter ga odpeljalo v koronejske zapore. Cerut je bil namreč svojčas obsojen na dva meseca ječe, ker so ga za volanom zasacili brez vozniskega dovoljenja.

Povozil jo je avtomobil

Na krizišču med ulicama Schiaparelli in De Coletti se je včeraj zjutraj ponesrečila 71-letna Natalina Mezzina, ki se bo na ortopedskem oddelku glavne bolnišnice zdravila 40 dni. Mezzinova, ki prebiva v Ul. Tartini 4, je prečkala cesto, ko jo je povozil avtomobil fiat panda, ki ga je upravljal Elio Murat.

ODGOVOR NA POLEMIKE / STALIŠČE OBČINE

Pobude za odprtje igralnice

Župana ni bilo v Lignanu, srečal pa se je z ministroma

Predstavniki tržaške občinske uprave se niso udeležili ponedeljkovega srečanja v Lignan, na katerem so župani 14 turističnih mest razpravljali o možnosti za odprtje novih igralnic. Vendar to se ni dokaz, da se ne bi zavzemali za ustanovitev casinoja v Trstu. Srečanje županov je bila, kot sporoča tiskovni urad občine, ena od velikih pobud združenja turističnih in termalnih mest, pri katerem tržaska občina ne sodeluje. Kljub temu tržaska občina vodi številne druge akcije, da bi

dosegla od vlade dovoljenje za ustanovitev casinoja: občinski upravitelji so v zadnjih letih imeli več sestankov s tržaskimi parlamentarci, lani so o problemu seznanili takratnega predsednika vlade Berlusconi, župan Illy pa je junija letos orisal problematiko tržaškega casinoja ministroma za finance Fantozziju in javne uprave Frattiniju. Kot dodatno možnost za hitrejšo odobritev težko pričakovanega dovoljenja je župan Illy predlagal možnost, da bi casino deloval v ok-

viru hipodroma pri Montebellu, kjer so že dovoljene denarne stavke.

Polemike, ki so nastale, ker se tržaski župan ni udeležil srečanja, so očitno prizadele občinske upravitelje, vsaj tako se da soditi iz tona komunikacije tiskovnega urada, ki se zaključuje z ugotovitvijo, da je »tržaska občina pripravljena sodelovati pri vsaki pobudi in, če po potrebo, bo pristopila tudi k združenju turističnih in termalnih občin ali k vsaki drugi koristni pobudi«.

NA POBUDO KROŽKA LA RUPE - OB PEČINI

V domu Brdina zanimiv slikovni prerez Opčin

V soboto proglasitev zmagovalcev natečaja

»Opčine med kraskim izročilom in novimi naselitvami. Vpliv urbanističnega razvoja na odnos človek-okolje«. To je naslov fotografske razstave, ki jo je v domu Brdina na Opčinah v soboto zvečer odprl dvojezični krožek La rupe - Ob pečini. Krožek je cez poletje razpisal fotografski natečaj, ki je potrdil veliko zanimanje za tovrstne pobude. K natečaju se je namreč prijavilo kar 33 ljubiteljev fotografske umetnosti, tako da so njihova dela (vsak udelezenec je poslal štiri fotografije) napolnila dvorano doma na Brdini.

Ob nepricakovani količini posnetkov pa velja vsekakor poudariti tudi njihovo kakovost, razstava je namreč zanimiv slikovni prerez vasi, ki nam ponuja v razmislek razkorak med željami, da bi pri našem razvoju ohranili delček nekdanje pristnosti in teznjami po nebrzdani modernizaciji. Skozi prizmo umetniškega ocenjevanja estetskega videza se zrcali skrb po zavarovanju vrednot, ki jih brezobzirna sla po profitu in lažni udobnosti neizprošno razjede.

Razstavo v domu Brdina si je mogoče ogledati vsak dan med 18. in 20.30, do sobote, ko bo na sporedu tudi slovesna razglasitev zmagovalcev natečaja in nagrajevanje.

Na sliki (foto Krizmancic/KROMA) **zanimiva fotografska razstava v domu Brdina na Opčinah.**

BOLJUNEC / KULTURNO DRUŠTVO FRANCE PREŠEREN

Z novimi pobudami v novo sezono

Vsako sredo srečanja v gledališču Prešeren - Radi bi obnovili pevski zbor

Po dolgih poletnih počitnicah se je tudi odbor Kulturnega društva France Prešeren iz Boljunca spet zbral in si pripravil nacrt za novo sezono. Poleg že tradicionalnih prireditev v letu, kot so Stefanovanje, praznovanje Dneva slovenske kulture, pust ter vaska sagra, so na prvem sestanku prisle na dan povsem nove ideje. Ena izmed teh je ta, da se vsako sredo zvečer člani društva zberejo v društveni dvorani, tako da se periodično vsako sredo vrstijo srečanja, zabavne igre, predavanja, ipd. Seveda odborniki niso pozabili niti na najmlajše, saj so v nacrtih predvidena podobna

srečanja, ure pravljic, itd. tudi za otroke. Tako naj bi društvena dvorana postala prostor, kjer se lahko člani društva oziroma Boljuncani dobivajo, se skupaj zabavajo ali kratkomalo med seboj kaj poklepetajo.

Pred časom se je med boljunsko mladino porodila tudi želja po ustanovitvi pevskega zbora ali pevske skupine, tako da se je društveni odbor začel premikati tudi v to smer in obenem vabi vse v vasi, ki jim je všeč petje, naj sodelujejo pri tej pobudi. Za podrobnejše informacije se zainteresirani lahko obrnejo direktno na odbornike društva vsako sredo zvečer na ze

zgoraj omenjenih srečanjih.

Ne smemo pa pozabiti na tamburaško skupino, h kateri so pristopili tudi novi člani in ki deluje neprekinjeno že vrsto let. Društvo oziroma tamburaski ansambel nacrta za konec jeseni srečanje tamburaskih skupin bodisi v dežele Furlanije-Juljske krajine kot iz matične domovine.

V kratkem se bo zbrala tudi dramska skupina, saj bo treba pripraviti kako novo veseligojo za dan sv. Stefana.

Odboru voščimo dobro delo, Boljuncane pa vabimo vsako sredo zvečer v gledališče F. Prešeren!

Magda Svara

DOSLEJ SICER NI BILO GLASNEJŠIH PROTESTOV

Težave univerzitetnih študentov ob začetku akademskega leta

Poleg (sicer zmernega) povišanja taks še zmeda zaradi nerazumljivih obrazcev za olajšave

Večina univerzitetnih študentov je že prejela tekoči račun s prvim obrokom letošnjih univerzitetnih taks, ki znaša 415.000 lir. Lanski val protestov zal ni preprečil blaznega povišanja letnih pristojbin, tako da je vsak student obogatil univerzitetno blagajno za 1.090.000 lir. Letosnje povišanje taks ni izzvalo protestov, saj je bilo glede na lansko dokaj zmerno, vsekakor bodo univerzitetniki letos odsteli dodatnih 50.000 lir - malenkostna razlika za tiste, si to lahko dovolijo, a že lepa vsota za manj premožne študente.

Ce je letošnji povisek sprejemljiv, je

obrazec za olajšave prava neznanka! Pravzaprav se težave pojavijo že pri samem iskanju urada Erdisu, t.j. urada, ki naj bi nudil pomoč in informacije študentom. Erdisu je namesčen v najnovejšem studentskem domu in kar najbolj preseneca je dejstvo, da do tega urada vodi cela vrsta stopnic, ki so prava arhitektonska pregrada za prizadete študente. Ko končno pridete do informativnega okenca, vam tajnica pomoli mapo, polno fotokopiranih listov. Prošnja za razbremenitev letnih pristojbin obsega namreč štiri obrazce, katerim so priključeni še stiri listi z navodili za iz-

polnitev prošnje. To pa ni se vse: v mapi boste dobili še deset strani dolgo besedilo razpisa natečaja. Vse omenjene listine so natipkane s tako majhnimi crkami, da človek komaj razbere, kaj v njih piše, vsebino pa lahko dojame samo, ko jih tretjic prebere, saj je zamotan birokratski jezik prava culukafrcina za vsakogar, ki ni komercialist. Starsi manj premožnih študentov (prošnja lahko predstavijo samo študenti, katerih skupni družinski dohodek ne presega določene vsote) naj si zavijajo rokave, kajti caka jih pravi labirint stopnic in obrazcev!

L.G.

CAI / »CAMMINAITALIA '95«

Po gorskih poteh od Sardinije do Sv. Jemeja prehodili 6.000 km

Prehodili so skoro 6.000 kilometrov z 200 tisoč metri visinske razlike: dolga pot, ki se je začela februarja na Sardiniji, se bo prihodnji teden zaključila na meji s Slovenijo. Gre za podvig skupine članov italijanskega alpinističnega kluba Cai »Camminaitalia '95«, ki so prehodili gorske poti italijanskega polotoka in otokov. Pri tem se je sicer skupina iz dneva v dan spreminjala, povprečno jih je bilo 12, trije - Teresio Valsesia, ki je vsedrjavni podpredsednik Caia, prof. Giancarlo Corbellini iz Milana in Riccardo Carnovalini iz Ligurije - pa so prehodili skoraj vseh 6 tisoč kilometrov.

Prihodnjo sredo, 4. oktobra

jih bodo pričakali v Briscikih, kjer bodo v sodelovanju z zgo-nisko občino priredili sprejem v Briski jami, sledilo bo družabno srečanje z nastopom ženske pevske skupine Stu Led in s predstavitvijo domačih jedi v prostorih Doma Brisciki.

V četrtek si bodo ogledali dolino Glinscice, v petek, 6. oktobra pa bodo prispeli prek miljskih hribov do Sv. Jerneja, kjer bodo odkrili spominsko plosco. Istega dne bo v Miljah srečanje o zdravstvenih aspektih dolge hoje predvsem v primeru priletnih oseb. Diapoozitive z dolgega potovanja po Italiji bodo predstavili v soboto ob 10.30 v Avditoriju muzeja Revoltelle.

V SOBOTO / PRI SV. IVANU

Prikaz ženske stvarnosti ob kančku samoironije

Združenje Luna e l'altra in Centro Donna per la salute mentale bosta posvetila to soboto, 30. septembra, problemom ženske v današnji stvarnosti in vprašanju, kako na človeku prijazen način uporabiti prostore nekdanje psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu. Ves niz prireditev se bo začel že ob 9. uri in se odvijal v parku komprenzorija.

Ob 10. uri bo na sporedu video-, foto- in knjižni prikaz o boju žensk proti nasilju, ob 10.30 bo v baru Il posto delle fragole Dorotea Giorgi predstavila knjigo Nata due volte v navzočnosti avtorice Marie Nadotti in Giovane Rizzo, ob 15.30 bo v Deželnem centru za mentalno zdravje Maria Grazia Giannichedda vodila debato o izrinjenosti žensk, ob 17.30 bo v

domu Rosa Luxemburg čajna ura s člani ansambla Teatro di strada, ob 18.30 bo spet v Deželnem centru za mentalno zdravje Gabriella Musetti vodila branje sestavkov na socialno temo pod skupnim naslovom La nostra comune capacità di infinito, ki so jih sestavile Muse inquiete, Le Melusine, Viviane Lemarque in Carmela Fratan-tonio, od 20. do 21. ure bo na malem trgu pred cerkvico predstava, v kateri bodo nastopili carovniki, faki-ri, rokohitri in podobni, ob 21.30 pa se bo celodnevni niz prireditev zaključil v gledališču Miela z Recitalom Lelle Costa. Slo bo za ironično pričanje o tem, kako ženska ocenjuje vsakdanje dogajanje, pri čemer naj bi dejavno sodelovalo tudi samo občinstvo.

Afriška glasba drevi v klubu Makaki

Mednarodni klub za afriško glasbo (CIAM) si prizadeva, da bi tudi v Evropi spoznali afriško kulturo. Industializirana in ekonomsko bogata stara celina je privabila veliko afriških priseljencev, novoustanovljeni klub naj bi torej pospešil spoznavanje kulture in navad različnih narodov. V ta namen bo Makaki (Drevored XX. septembra 39/a) otvoril novo sezono v sodelovanju z Mednarodnim klubom za afriško glasbo in sicer z večerom, ki bo posvečen tradicionalni afriški glasbi in tribalnim plesom ob zvokih svetovno znanih tolkalcev, DJ pa bo razgibal večer tudi s funky glasbo, z acid jazzom, z reggaejem in s soulom. Stari člani in novi prijatelji disco-bara Makaki bodo lahko poblize spoznali afriško kulturo in glasbo danes zvečer ob 21.30.

Prihodnji teden dva koncerta posvečena Pietru Mascagniju

Jesensko simfonično sezono gledališča Verdi bosta obogatila koncerta izven abonmaja. V petek, 6. oktobra ob 20.30 in v soboto, 7. oktobra ob 21. uri bosta v Dvorani Tripkovic koncerta posvečena Pietru Mascagniju, letos poteka namreč petdesetletnica smrti velikega skladatelja iz Livorna. Pod vodstvom Tiziana Severinija bosta zbor in orkester gledališča Verdi predstavila sugestivne simfonije iz najbolj znanih Mascagnijevih del. V petek, 13. oktobra ob 20.30 v dvorani Tripkovic in v soboto 14. ob 21. uri v videmski stolnici, bosta orkester in zbor pod vodstvom Juliana Kovatcheva izvedla Dvorzakov »Stabat Mater«, ki bo konec leta izšel v CD-ju. Vstopnice dobite pri blagajni Dvorane Tripkovich (na Trgu Libertà).

NOVO ZDRUŽENJE ARHITEKTOV

Za večjo družbeno občutljivost

V odboru novega združenja so tudi slovenski arhitekti

V tržaškem gradbeniskem sektorju se stvari premikajo. Na pobudo skupine arhitektov mlajše generacije je prišlo do ustanovitve Združenja arhitektov, ki se je v maju predstavila javnosti z zanimivimi nacrti. Združenje so med tem časom tudi uradno registrirali in na zadnjih volitvah stanovske organizacije arhitektov trzasko pokrajine (Ordine degli Architetti) so bili v izvršni odbor izvoljeni tudi trije predstavniki omenjenega združenja. Da veje med nacrtovalci nov veter, priča program, ki si ga je združenje zadalo; ta govori o premajhni družbeni občutljivosti za urbanistično in arhitekturno problematiko, o nujni sprostivni birokratskih postopkov ter o ovrednotenju poklica kot takega.

Do ustanovitve združenja je prišlo, potem ko so se pobudniki zbrali ter

natančno analizirali stvarnost, v kateri poklicno delujejo. Programske točke vsekakor presegajo problematiko poklicne stroke in se ukvarjajo z vprašanji, ki so dejansko družbeni. Tako nam je obrazložil mladi arh. Robi Starec, ki nam je posredoval informacije o komaj ustanovljenem združenju. Arhitekti poudarjajo predvsem nujnost, da se med ljudmi začne razvijati kakovostnejša in zrelejša zavest o bivanjski stvarnosti, ki naj prepreči ponavljanje starih napak, ki so pri urbanističnem nacrtovanju pogoste. Društvo arhitektov naj bi zapolnilo kulturno vrzel s prirejanjem debat in srečanj, na katerih naj bi stekel pogovor o konkretnih rešitvah. Hkrati naj bi si arhitekti občasno izmenjavali mnenja in izkusnje ter se soocali o vsem, kar zadeva njihov poklicni vsakdan. S tem naj bi se

prekinila dosedanja večkrat kratkovidna individualistična tendenca, kar naj bi pripomoglo k dodatni kakovostni rasti arhitektovega poklica.

Kot dokaz, da združenje namerava ohraniti živ stik tudi z univerzitetniki in njihovimi pogledi, je mesto, ki so ga v petnajstčlanskem izvršnem odboru zagotovili predstavniku študentov arhitekture.

Ceprav je združenje odraz mestne stvarnosti, njen nacrt dela presega geografsko mejo, saj bi arhitekti radi v prihodnosti navezali stike s kolegi iz Slovenije, bližnjega istrskega polotoka ter iz Avstrije. Predsednica združenja je arh. Gigetta Tamara Semerani, medtem ko so v izvršnem odboru tudi slovenski arhitekti Marko Hrescak, Patrizia Magnani, Roberto in Paolo Starec ter Giorgio Zeriali.

M.C.

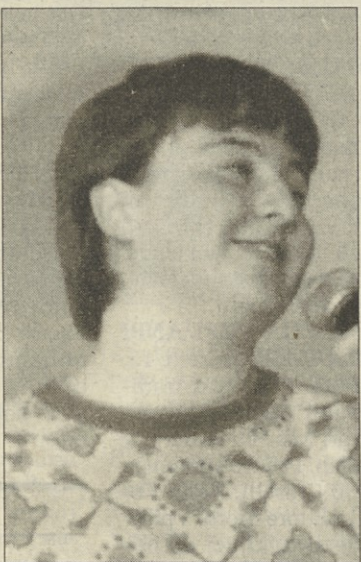
PRI MIRAMARU

»Gledališki« obisk Eble tudi v slovenščini

Razstava o arheoloških najdbah v Ebli, ki je na ogled v konjušnicah Miramarskega gradu, doživlja velik uspeh. Za pobudo kažejo veliko pozornost tudi ucenci in dijaki tržaskih sol, saj si je razstavo doslej ogledalo že več kot stideset razredov visjih srednjih sol. Obiskovalci imajo na razpolago radijske vodice v starih jezikih (italijansci, anglešci, nemščini in slovenščini), na željo pa tudi vodene obiske in razlage mladih arheologov, ki jih popeljejo v cudovite skrivnosti Eble (Sirija).

Organizatorji razstave pa so poskrbeli se za eno zelo prijetno zanimivost in sicer za neke vrste gledališke obiske razstave (pobudi so dali naslov "Gledališče v tabletah"), ki jih prirejajo v sodelovanju z Dezelnim konzorcijem gledaliskih zadrug. Ta izredno zanimiv projekt (gre za vsega skupaj enajst

gledaliskih mini-predstav), ki je prvi v Italiji, je izdelal Giorgio Amodeo, v njem pa nastopajo mladi igralci Michele Cadel, Stefano Miccol, Marzia Postogna in Livia Carmignani (za italijanski del) ter Sara Baldè (na sliki) in Moreno Vrtorideset razredov visjih srednjih sol.

vec za vodeno animacijo v slovenskem jeziku.

Tovrstni "gledališki" obiski so na sporedu v ponedeljek in torek jutraj, vse informacije v zvezi s to pobudo nudijo na tel. številki 224-554 (tajništvo razstave), kjer je tudi mogoče rezervirati oziroma pravocasnoma najaviti obiske.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
27. septembra 1995
VINCENC

Sonce vzide ob 5.57 in
zatone ob 17.54 - Dolzina dneva 11.57 - Luna
vzide ob 8.59 in zatone
ob 19.25.

Jutri, CETRTEK,
28. septembra 1995
VENCESLAV

VREME VCERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 19,4 stopinje, zračni tlak 1020 mb pada, veter 13 km na uro jugovzhodnik, vlaga 71-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Jaap Censky, Gianluca Goat, Isabella Porcile, Silvia Mortl, Leonardo Cociani, Federico Morgan.

UMRLI SO: 73-letna Alessandra Tamaro, 78-letni Ugo Finzi, 84-letna Silvia Landi, 92-letni Marco Scignari, 94-letna Amelia Savini, 90-letna Caterina Toncich, 75-letni Luigi Marzan, 93-letni Lorenzo Tamaro, 63-letni Sergio Verbini, 81-letna Anna Mitri, 59-letni Vincenzo Dicandia, 81-letni Gastone Lugnani.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 25. septembra do NEDELJE, 1. oktobra 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Pasteur 4/1 (tel. 911667), Drevored XX. septembra 6 (tel. 371377), Mazzinijev drevored 1 - Milje (tel. 271124).

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere. Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'Orologio 6 (vogal Ul. Diaz), Mazzinijev drevored 1 (Milje).

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 - Ul. Diaz 2 (tel. 300605).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Sce-mo e più scemo«, i. Jim Carrey, Jeff Daniels. Zadnji dan.

EXCELSIOR - 17.45, 20.00, 22.15 »Allarme rosso - Il pericolo corre sul fondo«, i. Denzel Washington, Gene Hackman.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.50, 19.55, 22.00 »L'uomo delle stelle«, r. Giuseppe Tornatore.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.50, 20.10, 22.30 »Waterworld«, i. Kevin Costner, Dennis Hopper.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »Il primo cavaliere«, i. Sean Connery, Richard Gere, Julia Ormond.

NAZIONALE 2 - 15.30, 17.00 »Power Rangers«, 18.45, 20.30, 22.15 »Il villaggio dei dannati«, i. Christopher Reeve.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »French Kiss«, i. Meg Ryan, Kevin Kline, Jean Reno.

NAZIONALE 4 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »Waterworld«, v angleščini.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Il buco caldo del piacere«, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.45, 20.00, 22.10 »Bad Boys«, i. Martin Lawrence, Will Smith. Zadnji dan.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.10 »Carrington«, r. Christopher Hampton, i. Emma Thompson, Jonathan Pryce.

LUMIERE - danes ob 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »L'arpa birmana« r., K. Ichikawa; jutri 18.20, 20.20, 22.15 »Il terrore della sesta luna«.

IZLETI

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI prireja v soboto, 30. septembra avtobusni izlet v Lasko, kjer bo možno si ogledati pivovarno ter v Litijo za ogled Valvazorjevega gradu Bogensperk. Prijave sprejemata Marjo Zahar tel. 228481 in Just Vodopivec tel. 227031.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi v soboto, 7. oktobra na izlet na izredno zanimivo razgledno točko Zaplaza na Dolenj-

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
razpisuje
ABONMA 95 - 96

Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma danes od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 632664. Vpisovanje novih abonentov jutri 28. septembra dalje.

OBVESTILO O DRAŽBI

Občina Repentabor razpisuje javno dražbo za dobavo jestvin za šolsko leto 1995/1996, ki sloni na predložitvi tajnih ponudb, ki jih bo občinska uprava primerjala s prej določeno osnovno ceno. Osnovna cena dražbe brez davka IVA znaša:

- skupina 1 - dobava svežega kruhaLir 500.000.-

- skupina 2 - dobava mesa.....Lir 2.500.000.-

- skupina 3 - dobava ostalih jestvin.....Lir 7.500.000.-

Rok za predložitev ponudb zapade 23.10.1995; ponudbe bodo lahko predložene tudi dne 24.10.1995 (od 8. do 9. ure), dan ko se bo vršila dražba.

Način in značilnosti javne dražbe so navedeni v razpisu dražbe. Za vse ostale informacije se lahko obrnete na Občino Repentabor vsak delavnik od 9. do 13. ure (tel. 327122)

Župan
Krizman Alessio

Ob zaključku letnega
tečaja o post-univerzitetni
specializaciji MIB-
Master in International
Business je

dr. Elizabeta
Spetič

dne 25.t.m. na tržaski
univerzi prejela diplo-
mo s pohvalo. Cestitajo
ji stari in sestra z
družino.

Danes slavita 25 let
skupnega življenja

mama Milena in
oče Stojan

Se veliko zdravja,
ljubezni in razume-
vanja jima želiva sinova
Paulo in Peter

godbe sestane učiteljev,
starešev in učencev god-
bene sole.

STIRIDESETLETNIKI
iz Opčin vabijo vse solet-
nike iz bližnje okolice, ki
bi radi praznovali z nji-
mi, da se udeležijo se-
stanka v Prosvetnem do-
mu na Opčinah v soboto,
30.t.m., ob 20.30.

ODBOR ZA LOČENO
UPRAVLJANJE JUSAR-
SKEGA PREMOZENJA
PROSEK obvesča, da
sprejema prošnje za
sečno drv in prošnje za
suha drva ter nabiranje
česarkov na jurskih
površinah do vključno
30. septembra 1995. Inte-
resenti naj vložijo
prošnje se jutri od 18. do
19. ure na sedežu odbora
- Prosek st.2

ZSKD prireja Seminar
o zborovskem dirigiranju
in vokalnosti, ki se bo
odvijal od 2. do 14. ok-
tobra t.l. v Gregorčičevi
dvorani. Na sporedu so:
v ponedeljek, 2. oktobra,
ob 17. uri predavanje
prof. Laure Antonaz na-
menjeno zborovodjem in
pevcem na temo Zborov-
sko petje od prostocasn-
do poklicne ravni; 6., 7.,
13. in 14. oktobra, ob 17.
do 20. ure, zborovodska
delavnica s prof. Adria-
nom Martinellijem in v
sodelovanju moskega
zboru Max Reger; 5. in
10. oktobra, ob 17. uri
dvodnevni seminar o
Glasbeni analizi kot
predpogoju za pravilno
poučevanje skladbe in za
uspešnejše izvajanje,
pod mentorstvom prof.
Hilarija Lavrencica. Za
dodatna pojasnila in vpis-
nino smo Vam na raz-
polago v uradu ZSKD
(Ul. S. Francesco, 20 - II.
nad.) vsak dan razen ob
sobotah od 10. do 17. ure
ali telefonsko na 635626.

PRIREDITVE

KD F. PRESEREN pri-
reja danes, ob 20.30 v
gledališču F. Preseren v
Boljuncu večer diapozi-
tivov s prof. Sonjo Gre-
gori na temo OCARLJI-
VA PODOBA BURME.

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV
v Trstu začenja letošnje
novo sezono v poned-
eljek, 2. oktobra, z ok-
roglo mizo o slovenskem
gledališču v Trstu in o
njegovem letošnjem re-
pertoarju. Pogovor bosta
vedla predsednik SSG
dr. Rafko Dolhar in ravnatelj Miroslav Košuta. Srečanje bo v Peterlinovi
dvorani, Donizettijeva 3,
s pricetkom ob 20.30.

ČESTITKE

Jutri bo poteklo osem
let odkar nas je osrečila
s svojim prihodom naša
srčkana KATARINA. Ob
tej priliki njen očka, ma-
mica, brat Mauro in no-
ti ji klicejo se na mno-
ga zdrava srečna in
uspeha polna leta.

OBVESTILA

KROZEK SKP ALTI-
PIANO-KRAS sporoča,
da bo jutri, 28. t.m., od
18. do 19. ure mogoče
podpisati za dezeln-
referendume v obrambo
zdravstva in javnega sol-
stva, v prostorih Ljud-
skega doma v Trebčah in
od 19. do 20. ure v pro-
storih Prosvetnega doma
na Opčinah.

GODBENO DRUŠTVO
NABREŽINA obvesča,
da bo v petek, 29. t.m.,
ob 18. uri v prostorih

poslajte na Publiet, C.P.
568 - 34100 TRST.

V **NABREŽINI** pro-
dam stanovanje v pri-
tlicju: 2 sobi, jedilnica,
kopalnica, klet in prostor
za avto, avtonomno ogre-
vanje na metan. Tel.
200802 ob večernih
urah.

PRODAM mlin in
pumpo za pretakanje vi-
na. Tel. 327104 ob večer-
nih urah.

GRADBENO podjetje
isče zidarja. Tel. 818141.

BAR na Proseku isče
vaje/na/ca. Tel. 225286

V **CETRTEK** sem na
avtobusu št. 42 proga Tr-
st-Kriz izgubila zapestno
uro drag spomin. Posten
najditelj lahko kliče na
tel. št. 225354.

VARSTVO malega
otroka in hišno pomoč
iscemo. Pisati na Publiet-
st, c.p. 568, TRST pod si-
fro "Varstvo".

SLUŽBO DOBI mlade-
nic/ka z dobrim znanjem
italijanscine ter z voz-
niškim dovoljenjem. Po-
nudbe poslati na hotel
Palace, Corso Italia 63 -
Gorica.

V **SALEZU** prodajamo
ograjeno kmetijsko
zemljišče 1806 kvm za
45 milijonov. Telefon
766984

PRODAM v blizini
tržaske železnice po-
staje obnovljeno stano-
vanje; velika dnevna so-
ba, spalnica, kuhinja in
kopalnica, z lastnim
ogrevanjem. Telefon
421515 ali 397212 ob
večernih urah.

PRODAM hišo z vr-
tom v Dolini. Tel.
228390.

ISCAMO gospo za ne-
go starejše osebe za 12 ur
dnevno, po želji nudimo
tudi prenočišče. Tel.
231599.

VPISOVANJA v pok-
licne tečaje za kozme-
ticarke/je, frizerke/je in
draguljarje. Samo spo-
sobni interesi naj tel.
na št. 040/368705.

ZARADI selitve pro-
dam aprilia RS extrema,
letnik '93, 19.000 km.
Motor ima se leto garan-
cije aprilia. Cena
4.500.000 lir. Tel. št.
572493 ob uri obedov.

PRISPEVKI

H.P. daruje 60.000 lir
za obnovljene orgle na
Opčinah.

V spomin na Iva Rau-
berja daruje Svet sode-
lavcev zborov Vesela
pomlad 90.000 lir za
zbor Vesela pomlad.

Namesto cvetja na
grob Ivota Michelija da-
rujeta Tatjana in Antek
50.000 lir za MoPZ Igo
Gruden - Nabrezina.

V spomin na Franca
Jurisevica daruje Milan
Bolcic 50.000 lir za Sk-
lad Lucchetta, Ota,
D'Angelo, Hrovatin.

Ob prejemu častne
izkaznice strica Alojzija
Versa daruje Marija
Majovsky Luksa 20.000
lir za sekcijo VZPI-ANPI
Prosek.

V zahvalo za voscila
daruje Mira Hrešcak
100.000 lir za Društvo
slovenskih upokojencev.

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka do 15. ure
PUBLIET - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tlicje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

SCUOLA EDILE

ŠOLA ZA GRADBINCE

TRST
Miramarski drevored 89
Tel. 040/43626

POKLIC
V KATEREM SE VSAKDO
IZKAŽE S SVOJIMI
IDEJAMI IN USTVARJALNOSTJO

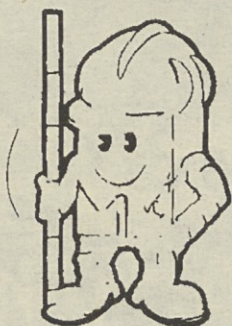
BREZPLAČNA VPISNINA
IN OBISKOVANJE

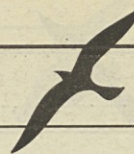
TEČAJI ZA:

zidarje, polagalce ploščic,
tesarje, šoferje strojev
za obdelavo zemljišč

Zajamčena zaposlitev pri tržaskih
podjetjih, ki skupno s sindikati
upravljajo šolo.

POHITITE Z VPISOM. ŠE NEKAJ PROSTIH MEST

GORICA / POGOVOR Z RAVNATELJICO DIJAŠKEGA DOMA KRISTINO KNEZ

Poleg šolskih dejavnosti še druge možnosti učenja in igre

Gojenci prihajajo v dom samo v popoldanskem času - Jezikovni tečaji slovenščine in angleščine - Letos tudi možnost glasbene vzgoje

Poletje je mimo, otroci so se vrnili med solske klopi in Dijaski dom v Gorici začel novo sezono. Z ravnateljico Dijškega doma Kristino Knez smo se pogovorili o delovanju v preteklem solskem letu, o tem kar dom nudi gojencem ter o načrtih, ki jih bodo v kratkem skušali uresničiti.

Najprej bi se zaustavili pri komaj pretekli sezoni. Kako ocenjujete delovanje dijaškega doma v preteklem letu?

"Delovanje v preteklem letu je bilo pozitivno v mnogih pogledih. V primerjavi z letom prej se je število gojencev, predvsem osnovnošolcev, občutno povečalo; letos imamo pa nekoliko več dijakov, ki obiskujejo nižjo srednjo šolo. Razveseljivo je tudi, da so se dodatnih dejavnosti in laboratorijev, ki smo jih priredili v domu, (slovenščine, angleščine, računalniški laboratorij) udeležili tudi otroci, ki niso gojenci doma. Odločili smo se tudi, da bomo poleg opravljanja solskih dolžnosti in laboratorijev delovanje popestrili z drugimi pobudami in družabnostjo. Priredili smo domski dan, miklavževanje, pustovanje, praznovanje rojstnih dnevo, krajše izlete in sprehode ter se preiskusili v vrtnarstvu in sajenju cvetja, kar je otroke res navdušilo. Začeli smo se tudi kot slovenski dijaški dom udeleževati pobud v sodelovanju z drugimi realnostmi v goriski občini med pripadniki italijanske narodnosti v duhu prijateljstva in

sozitia. Oktobra lani smo zastopali slovensko komponento goriskega prebivalstva na razstavi, ki so jo priredili goriska in novogoriška občina ter občinska Ludoteka, ki jo obiskujejo italijansko govoreči otroci. To je bil prvi korak v sodelovanju z Obcino in Ludoteko, ki se je nadaljevalo v Poletnem središču z izmenjavo otrok. Udeležili smo se tudi srečanja vseh poletnih centrov, ki so delovali v okviru goriske občine. Na gradu smo si ogledali film in se zadržali na skupnem pikniku."

Od kod pa prihajajo gojenci, koliko jih je in katere so najbolj zastopane starostne skupine?

"Otroci prihajajo iz goriske občine ter iz vseh slovenskih krajev v goriski pokrajini. Nimamo gojencev iz drugih pokrajin in niti otrok iz Slovenije. K nam prihajajo otroci iz povsem italijanskih družin, ki obiskujejo slovensko šolo. Pouk in vse dejavnosti potekajo v slovenskem jeziku. Prizadevamo si, da bi otroci cimbolj obogatili besedni zaklad. V ta namen smo priredili tudi laboratorij slovenščine, ki je bil namenjen tudi "zunanjim", med katerimi pa je imel zelo skromen odziv.

Kot sem že omenila, imamo letos pecej nižješolcev a tudi nekaj višješolcev, ki so lani zaključili srednjo šolo in so potrdili vpis. Do sedaj se je prijavilo okoli pet-

deset otrok."

Koliko pa je vzgojiteljev, ki imajo otroke v varstvu in vodijo učne ure?

"Trenutno so vzgojitelji štirje, v kratkem pa bomo skupino okrepili še za eno učno moč, tako da bo vseh vzgojiteljev pet. Uprava doma si prizadeva za strokovno pripravo vzgojiteljev. V ta namen so se nekateri v preteklem letu udeležili seminarja v Portorožu in lutkovne delavnice v okviru Puppet festivala. Prizadevamo si tudi, da bi se lahko nasi vzgojitelji izpopolnjevali na tečajih za učitelje, profesorje in vzgojitelje v Sloveniji. To bi gotovo bila odlična priložnost za kakovostno izpopolnjevanje."

Kakšni so se načrti za letošnjo sezono?

"Poleg opravljanja solskih dolžnosti imamo v

opazamo, da se otroci izredno pozitivno odzivajo. Dogaja se, da so otroci zalostni, ko morajo oditi domov. To je razumljivo, saj imajo v Dijškem domu mnogo priložnosti, ki jih doma nimajo, poleg tega so v družbi vrstnikov in sololcev. Dokaz, da se otroci res ne dolgočasijo je tudi v tem, da ne čutijo potrebe po gledanju televizije, ki nekako otroke med sabo izolira. Mnogo bolj jih priteguje računalnik, kjer imamo posebne didaktične programe in ne zgolj video igrice. Na razpolago imajo tudi na novo opremljeno igralnico, igre, in igrace. Smo tudi edina institucija v Gorici, ki ima računalniško delavnico in izobraževalne računalniške programe za predšolske otroke.

Vse to je namenjeno otrokom oz. mladostnikom, ki obiskujejo nižjo in prve razrede višje šole. Preučujemo tudi možnost da bi se ustvaril prostor, kjer bi se lahko srečevali višješolci.

Kar zadeva vpisovanja za letošnje leto bi rada poudarila, da se je do sedaj prijavilo okoli petdeset otrok. Prijave sprejemamo do novembra.

Kasnejših vpisov med solskim letom ne bomo sprejemali, ker je takrat delo v skupinah že vtečeno. Za otroke in vzgojitelje pa je vključevanje otrok, ki imajo različne delovne navade, težavno. (VJ)

Otroci Poletnega središča ob septembrskem srečanju ko so priredili tudi razstavo - Foto Studio Reportage.

OBVESTILA

KD SOVODNJE obvešča, da bo prvo srečanje CICIKLUBA v novi sezoni, v ponedeljek 2. oktobra ob 15. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Vabljeni otroci od 6. do 11. leta starosti.

25.SEZONA REKREACIJSKE TELOVADBE SPDG se prične 29. septembra. Vadba bo ob torkih in petkih od 21. do 22. ure.

REKREACIJSKI ODSEK SPORTNEGA DRUŠTVA SOVODNJE organizira telovadbo vsak torek in petek ob 21. uri. Prvo srečanje bo 3. oktobra ob 20.45 v telovadnici v Sovodnjah. Telovadbo bo vodila vzgojiteljica Tanja Sokol.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV NA GORISKEM obvešča, da bodo 3. oktobra pričeli z vajami rekreacijske telovadbe. Vaje bodo ob torkih in četrtek ob 14.45. Društvo vabi člane, da se dejavnosti udeležijo v polnem številu.

SEKCIJA VZPI/ANPI DOL-JAMLJE priredi 15. oktobra ob 13. uri tradicionalni partizanski piknik pri Marjotu Pahorju v Jamljah. Prijave sprejemajo Mario Croselli, Karlo Kobal in Ettore Moro. Vpisovanje se zaključuje ob oddaji razpoložljivih mest.

PETICIJO "VRNITE NAM NARODNI DOM" je mogoče podpisati vsak dan na uredništvu Primorskega dnevnika v Gorici, Drevored 24. maja 1.

OBCINSKA KNJIZNICA V RONKAH je odprta od ponedeljka do petka od 15.30 do 18.30 in ob sredah tudi od 9.30 do 11.30. Knjižničarka slovenske sekcije je na razpolago v ponedeljek in sredo popoldne in v petek zjutraj.

SKD KREMENJAK v Jamljah obvešča, da bo ponovno na ogled etnološka razstava starega kmečkega orodja in dokumentarna razstava kraske arhitekture. Razstava bo odprta tri nedelje zapored in sicer 8., 15. in 22. oktobra med 16. in 18. uro.

RAZSTAVE

KATOLISKA KNJIGARNA vabi na odprtje prve razstave v letosnji sezoni, ki bo v petek 29. septembra v razstavnih prostorih knjigarne. Svoja dela bo razstavljal slikar Kristof Zupet. Umetnika bosta predstavila Branko Melink in Josko Vetrh. Razstava bo odprta do 28. oktobra.

V GALERII KULTURNEGA DOMA v Gorici razstavlja slikar Jona Gal Planinc iz Ljubljane. Razstava je na ogled do 8. oktobra ob delavnikih (9.00-13.00) in v večernih urah med prireditvami.

V DVORANI DEZELNIH STANOV NA GRADU je razstava "Gotske cerkve v dolini Soce in Brdih" zaradi velikega zanimanja na ogled se do 8. oktobra.

IZLETI

Odbor upokojencev iz Doberdoba priredi v soboto, 14. oktobra izlet v Caorle z ogledom otokov Murano, Burano in Torcello. V drugem avtobusu je še nekaj razpoložljivih mest.

KINO

GORICA VITTORIA 17.20-19.40-22.00»Il primo cavaliere«. Igrajo Sean Connery, Richard Gere, Julia Ormond.

CORSO 17.15-19.40-22.00»Waterworld«. Igra Kevin Costner.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI MORANDINI, Rastel 65, tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Danes, ob 13.15, Antonio Calabrese, iz splosne bolnišnice v Mariano.

POKRAJINA

Do konca meseca prošnje za prispevke

Goriška pokrajinska uprava opozarja na zapadlost roka za vlaganje prošenj za denarne prispevke v smislu dezelnih zakonov st. 13/66 in 59/88. Zakon st. 13/66 predvideva prispevke za delno kritje stroškov delovanja solskih zavodov za tehnično in poklicno ter likovno izobraževanje, zakon st. 59/88 pa denarne prispevke za delno kritje stroškov delovanja glasbenih sol.

Prošnje je treba vložiti do 31. oktobra, na Pokrajini. Napisane morajo biti na kolkovanem papirju, priložiti je treba ustrezno dokumentacijo. Za podrobnejša pojasnila je na razpolago urad za informiranje tel. 385225.

OB 50-LETNICI OSVOBODITVE

VZPI/ANPI iz Doberdoba v taborišču Auschwitz - Birkenau

Z njimi je bila tudi nekdanja taboriščnica Helena Jarc

Združenje VZPI-ANPI iz Doberdoba je avgusta priredilo petdnevni izlet na Poljsko. Hoteli so tako obeležiti petdesetletnico konca druge svetovne vojne z obiskom zloglasnega taborišča Auschwitz-Birkenau. Udeleženci so se zbrali na kratki svečanosti pred spomenikom žrtvam in v počastitev vseh, ki so tam izgubili življenje, položili venec. Trenutek je bil posebno občuten, saj je svoje pričevanje prinesla Helena Jarc iz Doberdoba, ki je skozi Auschwitz doživela. Povedala je, koliko gorja je videla in pretrpela v tem kraju in izrazila željo ter upanje, da bi se kaj takega ne zgodilo nikoli več ter da bi človeštvo res želelo v miru.

Kristina Knez (Foto S.R.)

Prijave sprejemajo do novembra. Otroci prihajajo v dom po končanem pouku. Za osnovno in nižjo srednjo šolo je poskrbljeno za prevoz iz Doberdoba, Sovodenj, Pevme, Standreža in Gorice. Za Doberdob in Sovodnje poskrbijo tudi za prevoz domov v večernih urah. Dom je odprt do devetnajste ure. Mesečna vzdrževalnina za leto 1995 je 210.000 lir. Po kosilu imajo otroci čas za igro sprostitev, sledi prva učna ura, ki traja do malice. Gojenci, ki so zaključili solsko delo se takrat vključujejo v razne delavnice, ostali pa nadaljujejo z učenjem. Laboratoriji informatike se bodo začeli oktobra, prijave sprejemajo do 10. oktobra. Gojenci bodo lahko kar v domu sledili tečajem Glasbene matice. Sprejemajo prijave za tečaje angleščine za otroke od 4. do 6. leta, za srednješolce ter za laboratorij slovenščine za osnovno šolo.

V SEDMIH MESECIH DELOVANJA

V centru BIC se je rodilo šest pobud

Včeraj so nove podjetniške pobude in načrte predstavili javnosti

V približno sedmih mesecih odkar je bil v Gorici odprt BIC (Business Innovation Center), je prislo do inkubacije šestih podjetij. Predloge za ustanovitev nekaj drugih se preučujejo, nadejajo si, da bodo prvo omenjeno številko v kratkem podvojili. Včeraj so na sedežu goriske podružnice centra, v hali na območju blagovnega terminala (čudno se bo zdelo, a res je, da se je znanstvena ustanova vgnezdila na tovrnem postajališču, v veliki stavbi, kjer so skladišča in pred katero parkira več desetih tovornjakov) predstavili dosedanje izkušnje tega inkubatorskega centra. V Italiji je 15 takšnih centrov, upravlja jih državna družba za industrijsko promocijo SPI. Goriski center je podružnica BIC - centra v Trstu, ki deluje že pet let. Goriski center vodi inž. Antonio Sfiligoi, videmski Slovenec, cigar družina je sicer iz Gorice, in ki se je

uveljavil v mednarodnem okolju. Delal je med drugim v Švici, sedaj vodi evropski program Phare za razvoj malega gospodarstva na Gorenjskem, sodeluje tudi pri uresnitvi Tehnološkega parka v Ljubljani.

Včeraj sta večji skupini podjetnikov govorila predsednik družbe Seed - BIC v Trstu Francesco Zacchigna in direktor goriskega Seed - BIC inž. Antonio Sfiligoi. Se prej je pozdravil goriski zupan Gaetano Valenti, ki je naglasil pomen takih pobud. Svoje programe so zatem predstavili se predstavniki šestih podjetij, ki so nastala ali se v tem centru sedaj razvijajo. Med temi je tudi grafično - reklamno - kreativno podjetje Krea, ki sicer deluje v Gorici že nekaj let, vodita pa ga Bojan Maraz in Arthur Muzic, doma iz Mirna. Za tukajšnje avtoprevoznike zanimivo podjetje je Logev, ki bo z elektronskimi napravami in satelitskimi povezavami

na voljo avtoprevoznikom in spediterjem. Natural Food je podjetje, ki namerava zgraditi paviljon ter v njem izdelovati hitro hrano. Če bo načrt izpeljan bo v tej tovarni naslo zaposlitev nekaj desetih ljudi. Dolej so svoje načrte razgrnila še druga podjetja. V skoraj vseh primerih gre za pobude, ki prihajajo od zunaj, v Gorici pa so dobile svoje partnerje.

Vse pa ne teče kakor po olju, sta povedala Zacchigna in Sfiligoi. Potrebna je tudi finančna pomoč nekaterih ustanov, da bi nove gospodarske pobude dejansko zazivele. Rečeno je bilo, da bi moral Goriski sklad, ki crpa denar od prelevmanov na bencin proste cone, podpreti tudi te pobude.

Foto Studio Reportage - z včerajšnje predstavitev novih podjetniških pobud, ki so se oblikovale v goriskem centru BIC.

Marko Waltritsch

RAČUNALNIK IN KATASTER

V soboto bodo predstavili sistem DOCFA

Pobuda zbornice geometrov

V Gradezu bo konec tedna, (v soboto, 30. septembra) javno srečanje, na pobudo deželne odbora poklicnih zbornic geometrov Furlanije Julijske krajine. Predstavili bodo načrt za informatizacijo stavbnega katastra DOCFA. Srečanje bo v kongresni dvorani, s pricetkom ob 9.30. Namenjeno je predvsem geometrom (zemljemermcem), občinskim uslužbencem, zaposlenim v tehničnih uradih in na sploh vsem, ki jih to področje zanima, po strokovni plati ali pa zasebno.

Racunalnik v nasi dezeli že nekaj časa s pridom uporabljajo v zemljeknjižnem uradu (Ufficio tavolare), precej drugače pa je na področju stavbnega katastra, kjer je dokumentacija v glavnem se zmeraj na papirnatih dokumentih.

Z uvajanjem računalnikov, oziroma sistema DOCFA bo mogoče v realnem času priti do podatkov, ki so nujno potrebni tako geometrom, krajevnim upravam in navsezadnje tudi lastnikom stavb za davčno prijavo, za določanje zneska občinskega davka na nepremičnine itd.

Z banko podatkov se bodo lahko povezali občinski tehnični uradi, davčni uradi, geometri itd. Na ta način se bo mogoče izogniti tudi dolгим vrstam, ki se ponavljajo vsako leto, v aprilu in maju, pred okenci državnega davčnega tehničnega urada,

ki vodi stavbni kataster.

Podrobnosti o delovanju sistema DOCFA bodo na sobotnem srečanju pojasnili predsednik deželne odbora zbornic geometrov Bruno Razza, Piero Panunzi, ki se na vse državni ravni ukvarja s tovrstno problematiko, ravnatelj osrednjega katastrskega urada Antonio De Santis; specifična poročila pa bodo podali Leonardo Gualandi, Valerio Bertaccini in Gianfranco Morocutti.

Pobuda deželne odbora poklicnih zbornic geometrov, da siršo javnost, predstavnike krajevnih uprav in operaterje seznanijo s prednostmi informatizacije tudi stavbnega katastra, je med prvimi v državi.

STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE

Vodenje podjetij

Tečaj prireja SDZPI

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja letos, s finančno podporo Evropskega socialnega sklada zanimiv tečaj za dodeljene upravnemu vodenju podjetja, ki je namenjen brezposelnim absolventom visjih srednjih sol do 25. leta starosti. Tečaj traja 600 ur in bo potekal od oktobra do marca. Letosnja priredba je posebno zanimiva, saj uvaja novost. Tečajniki bodo stipendirani na podlagi prisotnosti. Potem ko slišimo in beremo v časopisih o tečajih, ki zahtevajo od tečajnikov precejšnje finančno breme, lahko sami ocenimo, da je tečaj res zanimiv za maturante, ki so komaj dokončali visjo srednjo solo in

isčejo prvo zaposlitev. Polega tega je tudi didaktični material brezplačen. V program so vključene vaje v sodobno opremljenem računalniškem laboratoriju in delovna praksa v podjetjih. Ob koncu so tečajniki, ki so obiskovali vsaj 70 odstotkov predvidenih ur pripisani k izpitu, na podlagi katerega jim bo priznana specializacija, ki jo je mogoče vpisati v delovno knjižico. Značilnost tečaja je, da skusa znanje posredovati preko prakse.

Z Zavoda so nam sporočili, da je na voljo še nekaj razpoložljivih mest. Interesenti se lahko prijavijo najkasneje do 2. oktobra na sedežu SDZPI v ul. Croce 3 v jutranjih urah; tu dobijo tudi vse podrobnejše informacije v zvezi s tečajem.

Program je razčlenjen na štiri področja in sicer na tehnološko, dopolnilno, kulturno in tehnično - operativno. Tehnološko področje v 220. urah obravnava informatiko, knjigovodstvo in trgovinstvo, davčni sistem, zunanjo trgovino, bančno tehniko in upravljanje osebja. Dopolnilno področje sedemdesetih ur predvideva poglobitev nekaterih tematik in sicer zavarovalništva, marketing, osnove prava, osnove finančne tehnike. Kulturno področje obsega tuj jezik (angleščina ali nemščina), poslovno komuniciranje in organizacija podjetja in traja 150 ur. V tehnično - operativno področje spada delovna praksa oz. stage v podjetjih (skupaj 160 ur).

NOVICE

V ponedeljek se pričinja redna dejavnost v bazenu

Športno združenje Gorizia nuoto obvešča, da bodo v ponedeljek, 2. oktobra, pričeli z redno dejavnostjo. Tudi v novi sezoni bodo priredili za niz tečajev plavanja in vodnih sportov. Podrobnejše informacije nudijo na sedežu združenja - ul. Capodistria 8 (objekt občinskega bazena) vsak delavnik, razen sobot, od 16. do 19. ure (tel. 22215). Združenje Gorizia nuoto nadalje obvešča, da je bazen za občinstvo odprt od ponedeljka do petka od 14.30 do 15.30, ob ponedeljkih in petkih tudi od 20. do 21.30, ob torkih in četrkih od 20. do 21.ure, ob sredo od 19. do 21.30 in ob sobotah od 18. do 21.ure.

Danes zaseda občinski svet

Danes ob 16. uri bo spet zasedal goriski občinski svet. Na dnevnem redu je odobritev Statuta občinske lekarne, odobritev pravilnika o določanju davka na odvoz in uničevanje odpadkov ter odobritev pravilnika za odmero davka na reklamo. Svet naj bi se izrekel tudi o osnutku pokrajinskega načrta za uničevanje odpadkov.

Vlom v šoli in na sedežu SDAG

Neznani storilci so vdrli v prostore jezikovnega liceja Paulino di Aquileia ter ukradli približno deset milijonov lir denarja v gotovini. Denar je bil namenjen za plačilo prevoznih, oziroma drugih uslug turistični agenciji. Neznanci so vdrli tudi v prostore družbe SDAG na avtoportu in iz blagajne odnesli za nekaj nad štiri milijone lir denarja, ki se zbira od pristojbin, ki jih plačujejo tovornjaki za različne usluge na območju mejnega postajališča.

PROTI POZIDAVI

"Želimo ohraniti njive in vrtove" pravijo v ul. Etna

Ze dalj časa so v teku poskusi, da bi del solkanskega polja pozidali. Prvi korak je seveda sprememba urbanističnega načrta. Iz kmetijskega naj bi področje postalo zazidalno.

Poleg tistih, ki zagovarjajo pozidavo - ob tem ne gre pozabiti, da je v mestu okrog tisoč praznih stanovanj in da število prebivalcev ne narašča, ampak, nasprotno, se zmeraj upada - je na drugi strani vse več tistih, ki nočejo, da bi vrtove in njive prekrili z betonom. Med temi je tudi večja skupina občanov z območja ulice Etna, ki naslovila zupana in v vednost predsednika rajonskega sveta in načelnika svetovalskih skupin v občinskem svetu pismo v katerem zelo jasno in odločno izražajo svoje stališče. V pismu izjavljajo,

da želijo ohraniti teh nekaj preostalih kmetijskih površin v mestu, potem ko so bile uničene kmetijska zemljišča v drugih krajih. Želijo ohraniti kmetijstvo, ki je za mnoge vir preživetja in za druge part time. Ne zanimajo jih eventualne spekulacije z zemljišči. Zupanu javno postavljajo tri vprašanja: zakaj se gradi obrtniška cona na kraju, kjer ni infrastrukture, zakaj ne bi v ta namen uporabili na pol prazne hale avtoporta in zakaj naj ne bi na tem kraju (pri kazermetah) zgradili šole ali športna igrišča. Podpisniki ugotavljajo, da so take izbire sad čudne logike, ki jo je mogoče opravičiti le z interesi ozkih skupin in ki jim je malo mar gospodarski razvoj občine ali blagostanje prebivalstva.

SGZ

Krepitev prisotnosti tudi izven Gorice

Gospodarsko združenje si prizadeva, da bi številnim članom na območju sovojenjske in doberdobske občine priskočilo na pomoč tudi tako, da bi zagotovilo redno prisotnost uslužbenca in to na sedežih denarnih zavodov. Pogovori v tem smislu z vodstvom Zadrzne kreditne banke v Doberdobi in Sovodnjah so že v teku. Sodelovanje med SGZ in omenjenima denarnima zavodoma je že utečeno. Združenje je namreč podpisalo sporazuma na podlagi katerih se članom združenja priznava posebni pogoji.

SGZ obvešča nadalje, da bo v ponedeljek 2. oktobra ob 19. uri srečanje glede izvajanja zakona 626..

EPILOG FANTOVŠČINE

Namesto poroke v bolnišnico

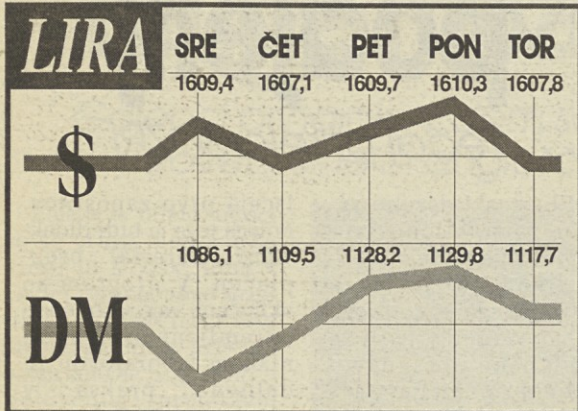
Policija napisala dve prijavi

Namesto pred matičarja v bolnišnico, čez nekaj mesecev pa najbrž se pred sodnika. Tako nekako se je zaključila zgodba, ki so ji te dni prisli do kraja na goriski kvesturi po nekaj dni trajajoči in po svoje zahtevni preiskavi.

V videmski bolnišnici so pred dnevi sprejeli na zdravljenje, zaradi opeklin na rokah, 23-letnega Davida Michiellija iz Gorice. V prihodnjih tednih bo fant moral prestati še nekaj kirurških posegov.

Preiskava se je pričela prav v videmski bolnišnici. Preiskovalci pa so v nekaj dneh in s potrepeljivim in vztrajnim iskanjem vendarle

ugotovili, kako si je Michielli poškodoval prste na rokah. Zadeva je po svoje preprosta in v marsicem neverjetna: drugo nedeljo v septembru je ob Soci priredil fantovščino. In ob takih priložnostih so v navadi tudi razni heci. Zgleda, da so na fantovščini tokrat pretirali: dva fanta iz družine naj bi ženina po rokah polila z vnetljivo snovjo in zažgala. Namesto pred matičarja je Davide moral v bolnišnico. Proti B.M. in A. G. iz Gorice, ki sta menda prav tako stara kakor ženin, pa so preiskovalci napisali prijavo zaradi povzročitve telesnih poškodb. Zgodba, ki jo prav gotovo ne kaže posnemati.

NOVICE

Na Bledu srečanje Donaggia in Joška Čuka

BLED - Med blejskim poslovnim srečanjem »Regionalno poslovno središče« sta se predsednik tržaske Trgovinske zbornice Adalberto Donaggio in predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Joško Čuk pogovarjala o pozitivni sodelovanju med obema gospodarskima ustanovama. Donaggio je sodeloval tudi na okrogli mizi o vlogi zbornic v državah, ki se vključujejo v Evropsko unijo, in orisal institucionalno vlogo italijanskih zbornic s posebnim ozirom na tržasko.

Tržaska Trgovinska zbornica na sejmi v Romuniji in Bosni

TRST - Cez nekaj dni se bo tržaska Trgovinska zbornica udeležila dveh mednarodnih vzorčnih sejmov: od 30. septembra do 5. oktobra v Bukaresti, od 4. do 8. oktobra pa v bosanski Zenici. Zeniška razstavnica prireditelj je vredna še posebne pozornosti zaradi hudih organizacijskih težav, ki pa niso preprečile njene realizacije. Udeležilo se je bo 15 podjetij iz Furlanije - Julijske krajine, ki si želijo znova navezati zaradi vojne pretrgane stike.

Projekt za mednarodno predstavitev gospodarstva RS

LJUBLJANA - Projekt za mednarodno predstavitev gospodarstva Slovenije poteka v krogu držav, s katerimi ima Slovenija dolgoročne strateske trgovinske načrte, to pa so v prvi vrsti države Cefte, Efte in Evropske unije. V tem okviru je bilo zelo pozitivno nedavno tradicionalno Regionalno poslovno stičišče, ki je potekalo na Bledu, druga pozitivna nota pa so bili pogovori med slovensko in hrvaško vlado na Zagrebem velesejmu. »Z vladnimi predstavniki Hrvaske smo skušali oblikovati novo strategijo, ki naj ne bi povezovala rešitve spornih vprašanj s pospeševanjem medsebojne trgovine,« je dejal minister za gospodarske odnose in razvoj Janko Deželak, ki je govoril o prizadevanjih za oblikovanje območja proste trgovine in postopnega odpravljanja medsebojnih carinskih dajatev med tradicionalnima partnerjema. Čeprav trenutni politični položaj na Hrvaškem ni ugoden, je slovenska stran že določila strokovno komisijo, ki bo pripravljala vse potrebno za oblikovanje območja proste trgovine. Strokovni skupini naj bi se sestali že prihodnji teden in določili seznam izdelkov, ki so z vidika nacionalnega interesa obeh držav predmet posebne zaščite, izbrali naj bi posamezne skupine izdelkov in podobno. Hrvaška je intenzivno razvijajoča se in perspektivna država, zato mora Slovenija kot soseda njene prednosti tudi izkoristiti. Indeksi medsebojne menjave narasčajo, Slovenija pa je za Hrvaško tretji najpomembnejši trgovinski partner. Na ministrstvu že potekajo priprave za predstavitev slovenskega gospodarstva na Slovaskem, v Budimpešti in na Dunaju, do cesar bo prišlo še pred koncem leta.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmiceva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristanška 45, tel. 066/38-458, 38-512

PRIVATIZACIJE / POSEG PREDSEDNIKA VLADE DINIJA V SENATU

Eni na trgu že letos, Enel pa v začetku prihodnjega leta

Vlada zagotavlja popolno transparentnost privatizacijskih postopkov

RIM - Če bo zakon o oblasteh za nadzorovanje javnih služb odobren v prihodnjih tednih, bi lahko Enel prišel na trg že v začetku prihodnjega leta, medtem ko so postopki za prodajo Enija v zaključni fazi. Vlada medtem pripravlja tehnične pogoje, ki so potrebni za to, da bi prvi paket delnic Eni (italijanski naftni zavod) prišel na trg se pred koncem letošnjega leta. To je včeraj v senatu povedal predsednik vlade Lamberto Dini, ko je posegel v razpravo o zakonskem osnutku za ustanovitev oblasti (tim. authority) za nadzorovanje javnih služb.

Premier je med drugim napovedal, da bo vlada v prihodnjih dneh odobrila načrt za preureditev celotnega nacionalnega elektriskega sistema. Nadzorne oblasti, je poudaril Dini, so neobhodni prehod za privatizacije; če se bo iter tega zakona, kot si želimo, iztekel v prihodnjih dneh, se bi lahko privatizacija Enela realistično lahko začela v prvih tednih prihodnjega leta. Predsednik vlade je tudi napovedal, da bo vlada predstavila svoje prvo poročilo o privatizacijah v poslanski zbornici, in to v kratkem, zraven pa je podčrtal, da ima parlament nadzorovalno vlogo nad celovitim procesom umikanja države

iz gospodarstva in da je njegov zakonodajni prispevek pri tem neobhodno potreben.

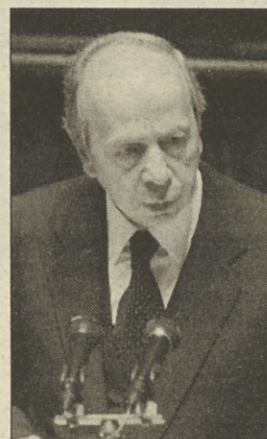
Glede privatizacije Enela je Dini dejal, da je načrt, ki ga je predlagala vlada, veliko bolj popoln kot v mnogih ostalih državah Evropske unije, saj se bo italijanski elektriski sistem popolnoma odprl za zasebne vlagatelje. Načrt je zasnovan na popolni sprostitvi proizvodnje električne energije, s čemer bo presežen monopol, v katerem je doslej deloval zavod Enel. Odpiranje elektriskega sistema za trg in za konkurenco, je nadaljeval Dini, pa bo seveda moralo potekati v spostovanju dveh temeljnih političnih ciljev. Prvi predvideva, da imajo vsi državljani in vsa podjetja enako pravico za dostop do elektriske službe, drugi pa, da se lahko poslužujejo električne energije po enakih ekonomskih pogojih, ne glede na to, kje so lokalizirani.

V zvezi z Enijem pa je predsednik vlade podčrtal, da bo vlada pri vseh odločitvah upoštevala velik ekonomski in strateski pomen te grupe za vso državo. Tudi za Eni bo zaklad, preden izpusti iz rok nadzor nad naftno grupo, pripravil organski strateski načrt za valorizacijo njenega premoženja, za okrepitev

njenih razvojnih možnosti in za prilagoditev smotrov njenega podjetniškega delovanja. Na osnovi tega načrta bo treba potem sprejeti odločitve, katere dejavnosti naj gredo na trg združeno in katere ločeno.

Predsednik vlade je zagotovil, da bo vlada pri vseh operacijah za umik javnih udeležb iz gospodarstva - in to ne glede na sektor in na način privatizacije - zagotovila največjo transparentno uporabljenih postopkov. Gle-

de samega zakonskega osnutka za ustanovitev nadzornih oblasti pa je pristavil, da te »authority« sicer predstavljajo neobhodni pogoj za privatizacije, tisto, kar je se pomembnejše pa je to, da vnasajo radikalno inovacijo v odnos med državo in podjetji. Ta inovacija bo zagotovo pospešila proces reforme javne uprave, je zaključil Dini, in to v smislu njene sprostitve in posledičnega znatnega povečanja njene učinkovitosti.

Lamberto Dini

Proizvodna rast se utrjuje: julija se je povečala za 4, 5%

RIM - Italijanska industrijska proizvodnja se sicer upocasnjuje, vendar je še vedno precej živahna. Po podatkih zavoda Istat se je julija v primerjavi z enakim mesecem lani povečala za 4, 5 odstotka, glede na junij pa za 0, 8 odstotka. Z veliko večjim ritmom pa rastejo promet in naročila, ki so se v letni primerjavi povečali za 21, 7 oziroma 21 odstotkov.

Analitiki statističnega zavoda ugotavljajo, da rezultati sicer potrjujejo trend upocasnjevanja rasti industrijske dejavnosti, kar je bilo opaziti že junija, vendar je glede na pravi boom v prvih mesecih leta (januarja je stopnja rasti dosegla 13,1, februarja 7,6, marca pa 8,7 odstotka) mogoče govoriti o utrjevanju doseženih stopenj rasti. V obdobju med januarjem in julijem se je obseg industrijske proizvodnje glede na enako ob-

dobje lani povečal za solidnih 6, 5 odstotka.

Industrijske panoge, ki so dosegle nadpovprečno visoko stopnjo rasti, so proizvodnja mehanskih strojev in naprav (+23%), prevoznih sredstev brez avtomobilov (+9,4%), gume in plastičnih mas (+9,1%), metalurgija (+8,7%), obdelava nekovinskih rud (+7,4%) in predelava usnja (+5,3%). Negativno rast pa je dosegla proizvodnja strojev za pisarniške potrebe in za obdelavo podatkov (-11,1%), založništvo in tisk (-7,5%), naftna industrija (-6,5%) ter rtrv sprejemniki in telekomunikacije (-5,9%).

Podatki o gibanju naročil dokazujejo, da je izvoz še vedno v polnem razmahu, hkrati pa se končno kažejo tudi jasni znaki o prebujanju notranjega povpraševanja, ki se je julija povečalo za 16, 5 odstotka.

PODJETNIŠTVO / ZACCHIGNA IN SFILIGOI PREDSTAVILA VLOGO STRUKTURE

Sedemmesečni obračun goriškega centra BIC je že šest novih podjetij

Med njimi je tudi podjetje Krea iz Slovenije, ki že nekaj let posluje v Gorici

GORICA - Tržaski Bussiness Innovation Center je v petih letih dal pobudo za ustanovitev več kot trideset majlih in srednjih podjetij, njegov dvojček oziroma podružnica v Gorici pa je v sedmih mesecih spodbudil ustanovitev že šestih podjetij. To sta včeraj na sedežu BIC v Gorici povedala predsednik tržskega centra Francesco Zacchigna in direktor goriškega centra inž. Antonio Sfiligoj. Zakaj dvojček v Gorici? Mesto ob Soci naj bi bilo vabljivo za podjetnike iz drugih italijanskih dežel in tudi iz Slovenije ter drugih držav srednje in vzhodne Evrope. Pogoj je seveda ta, da morajo podjetja nastati v goriški pokrajini.

Med šestimi podjetji, katerih zastopniki so jih včeraj tudi predstavili nekaj desetninam drugih podjetnikov in bančnikov, je tudi eno iz Slovenije. To je KREA, podjetje za kompjuterizirano grafiko in industrijski dizajn, ki sicer

posluje v Gorici že nekaj let, v centru BIC pa se bo lahko še bolj razvilo. Lastnika podjetja, Bojan Maraz in Arthur Muzić, sta iz Mirna, na drugi strani meje. Inž. Sfiligoj nam je povedal, da se bo najbrž že v kratkem našel še kak slovenski podjetnik, ki bo svoje podjetje odprl v italijanski Gorici.

Druga podjetja, ki so se »utaborila« v Goroici, so Cyberoqual, Loger, Synapsis, Consorzio Beni Strumentali in Natural Food. V glavnem gre za podjetja, ki se bodo posluževala visoke tehnologije in ki bodo vsaj v začetni fazi jemala v službo visoko kvalificirane strokovnjake. Družba Logev nastaja tukaj zaradi goriških potreb v avtoprevoznistvu. Podjetnikom bodo z lastnimi tovornjaki nudili vso pomoč za hitro zvezo, ne glede na to, kje se podjetja nahajajo. Consorzio Beni Strumentali si bo prizadeval nuditi vzhodnoevropskim državam stroje in naprave za posodobitev

zastarelih industrijskih struktur, medtem ko namerava Natural Food v Gorici odpreti tovarno, v kateri bodo pripravljali najsodobnejšo hrano. V njej bi naslo zaposlitev nekaj deset oseb.

Gre za nova in kvalificirana podjetja, ki lahko vnesejo v goriski prostor nujno potrebno osvežitev. V glavnem so ideje prišle od drugod, tako kot podjetniki, ki so v Gorici dobili domače partnerje.

Vendar so tudi s temi pobudami težave. O njih je govoril direktor tržskega centra Bic Francesco Zacchigna, ki je potožil, da pri tistih, ki odločajo ni pravega posluha za tovrstne pobude. Dežela ni vključila v evropski načrt »Objektiv 2« predloga BIC za financiranje zajetnega načrta, na podlagi katerega bi lahko v sedmih letih v Furlaniji - Julijki krajini ustanovili kaksnih sto novih podjetij. Upam, da si bodo na Deželi premislili, je dejal Zacchi-

gna. Strukture BIC so drage. V gorisko strukturo je bilo investirano več kot poldrugo milijardo lir. Zacchigna je izrazil željo, da bi k financiranju teh pobud pristopil Goriski sklad, ki ga upravlja krajevna Trgovinska zbornica in v katerega se stekajo prelevmani od bencina proste cone. Povedal je tudi, s kaksnimi težavami se borijo v Trstu. Največje podjetje, ki so mu doslej botrovali v BIC in ki dosega uspehe na mednarodnem trgu, grozi s preselitvijo na Korosko. Tam nudijo 25-odstotno brezplačno podporo, za posojila pa zahtevajo komaj 2-odstotne obresti. To so seveda neprimerno ugodnejši pogoji od tistih, ki jih nudijo (ali ne nudijo) v Trstu. Poudarjeno je bilo tudi, da so domaći podjetniki premalo dovzetni za novosti. V Trst je moral priti hrvaški podjetnik, da je investiral v pobudo, ki doma ni nasla iverstitorja.

Marko Waltritsch

SPOMIN NA PAVLA STRANJA / ŠTUDIJSKA SREČANJA, PUBLIKACIJA IN SKLAD

»Nič komemoracij, Pavel bi ne bil za to!«

MATEJKA GRGIC

»Nočemo komemoracije. Spomin na Pavla naj živi v konkretnih pobudah.« Milan Pahor je bil med pobudniki srečanja ob prvi obletnici smrti Pavla Stranja (na sliki, foto KROMA), ki je bilo pred nekaj dnevi v Salezu. Ljudje, ki so se zbrali, da bi se spomnili prežgodaj utisanega raziskovalca, pa niso prisotnovali komemorativnemu nagovoru: »To bi bilo v nasprotju s Pavlovo osebnostjo... on bi si tega ne želel.«

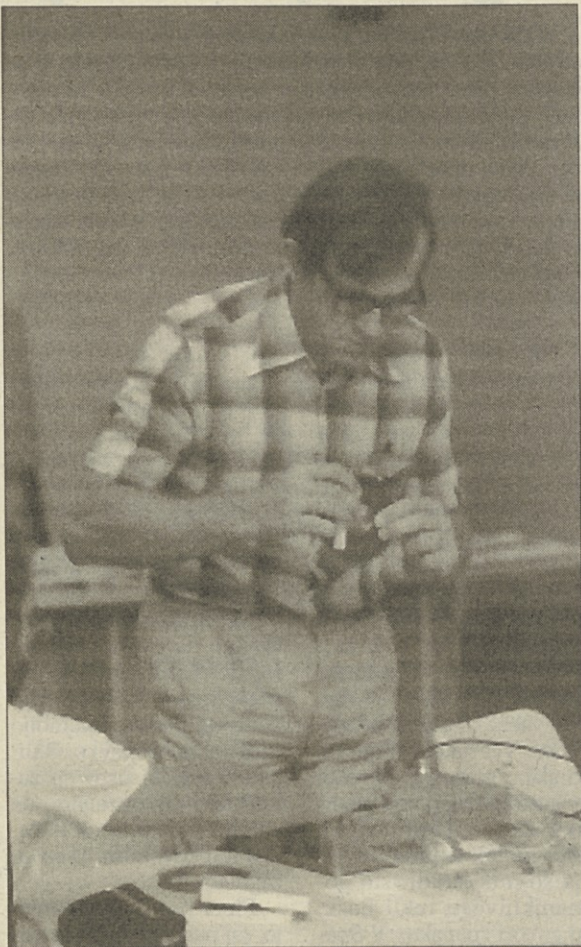
Pobudniki so se zato raje odločili, da občinstvu prikazujejo tri projekte, ki so si jih zamislili in jih predložili v obravnavo. »Debata je bila izredno živahna. Aktivno se je je udeležilo veliko stvilo ljudi, vsekakor nad pričakovanji. Potem ko smo jim obrazložili svoje načrte, so jih takoj osvojili. Iz zamisli je zrasla nova zamisel, iz ideje ideja, iz enga načrta drugi, večji, obsirnejši. Diskusija se je razširila, se posebno ob nekaterih točkah.«

Srečanje, ki je v Salezu doživelo tolikšen uspeh, naj bi postalo vsakoletni termin. To je prva od treh zamisli Društva mladih raziskovalcev. Oblika nadaljnjih srečanj sicer se ni določena: lahko bi bil to, disput, seminar, posvet ali simpozij. Prav tako nezakoličen je zaenkrat tudi obseg vsebine: »Naslednje leto bomo najbrž (in s tem prehajamo že k drugi svoji pobudi) v sklopu srečanja predstavili publikacijo doktorske disertacije Pavla Stranja.

Predstavitvi sami naj bi nato sledil razgovor. Vsebine srečanj naslednjih let pa se nismo določili.«

Doktorska disertacija je tako rekoč že pripravljena za objavo, pobudniki pa računajo, da bi bila zaradi svoje vsebine po vsej verjetnosti deležna precejšnjega zanimanja s strani izvedencev in širšega občinstva. Narodna in študijska knjižnica, SLORI in Filozofska fakulteta v Ljubljani, kjer je bila disertacija predložena, so že pristale na predlog. Prebivalstvo na etnično mešanem obmejnem prostoru v deželi Furlaniji - Julijski krajini kot nosilec družbenega razvoja: to je naslov dela, ki naj bi bilo okvirno v letu dni na knjižnih policah in bi predstavljalo vodilno nit naslednjega študijskega srečanja.

»Najobsirnejša pobuda, ki smo si jo omislili, pa je ustanovitev sklada, poimenovanega pa Pavlu Stranju. Sklad naj bi bil namenjen raziskovalnemu delu mladih, toda zaradi izredne širine te zamisli je zaenkrat izpeljava projekta se v povojih.« V teku saleskega večera je bilo predlogov v zvezi z ustanovitvijo sklada toliko, da so se nosilci pobude odločili, da imenujejo komisijo, ki naj bi izdelala natančnejši osnutek za izpeljavo projekta. Komisijo bodo sestavljali predstavniki mladih raziskovalcev, njihovih mentorjev in sedelavcev Pavla Stranja. »Po eni strani se nam zdi pomembno,

da ne posežemo v področje, ki ga že krijeta obstoječa sklada, poimenovana po Bubnici in Toncicu. Po drugi pa smo se odločili, da se tudi mi obrnemo na mlade, ki se radi povečajo raziskovanju. Predlogi so bili seveda raznoliki: nekateri so pravilno omenili, da bi bilo v tem trenutku se kako pomembno, če bi ovrednotili vlogo naših sol, spet drugi so predlagali, da natečaj razširimo na italijanske sole v mestu oz. celo na sole evropskih manjšin.«

Eno poglobitnejših vprašanj, ki jih bo ob tem treba rešiti, je tudi

denarnega značaja: pobudniki načrtujejo, da bodo v sklad prispevale krajevne in slovenske javne institucije, zamejski denarni zavodi in pa seveda zasebniki. Do naslednjega leta bosta vsekakor statut sklada in pravilnik prvega natečaja že nared.

»To so nekako tri smeri, v katere bo slo naše delovanje v bližnji prihodnosti,« zaključuje Milan Pahor. Toda te smeri sploh ne izključujejo drugih predlogov, katerih namen bi bil ovrednotenje osebnosti in dela cloveka, katerega raziskovalno delo je pretrgala smrt.

GLEDALIŠČE VERDI / SIMFONIČNA SEZONA

Prepričljiv nastop Anne Gastinel

Podajanje orkestra je bilo neenotno

LUISA ANTONI

Prejšnji petek je trzasko gledališče Verdi v dvorani Tripčevih otvorilo jesensko simfonično sezono. V letosnjem nizu koncertov se bo zvrstilo devet glasbenih srečanj simfoničnega in solističnega značaja, na katerih bosta dvorana Tripčevih najprej, nato se videmsko občinsko gledališče Palamostre gostovala tudi izredna imena, kot je npr. Uto Ughi.

Na prvem koncertu je z orkestrom gledališča Verdi kot solistka nastopila mlada francoska violončelistka Anne Gastinel. Ta je pricela studij instrumenta pri starih letih in je 1987 že diplomirala na lionski visoki glasbeni soli ter eno leto pozneje zaključila tudi studij na pariškem konservatoriju. V naslednjih letih se je uspešno predstavila na različnih natečajih (Mednarodni natečaj v Scheveningeni, natečaj Eurovision, tekmovanje Rostropovič itd.) in je prejela številna priznanja (Zlato plaketo mesta Lionne...). Leta 1994 je mlada solistka debitirala v Italiji, in sicer v Milanu, nato pa veliko nastopala v raznih italijanskih mestih (Firenze, Palermo, Assisi itd.). Na petkovem otvoritvenem koncertu je Anne Gastinel v prvem delu odigrala solistično vlogo ob spremljavi simfoničnega orkestra trzaskega gledališča Verdi, ki ga je vodil bolgarski dirigent Julian Kovacev. Slednji je po studiju violine, klavirja in kompozicije izpopolnil svojo pripravo na avstrijskih in nemških glasbenih ustanovah in je že večkrat gostoval na trzaskem gledališkem odru, saj je v Trstu že predstavil Schumannove simfonije in nekatera Dvorakova simfonična in zborovska dela.

Otvoritveni koncert se je torej pričel z Elégie op. 24 za celo in orkester francoskega komponista Gabriela Fauréja (1845-1924). Skladbo, ki je prvotno, tj. leta 1880, nastala za celo in klavir, so pozneje priredili tudi za orkester in v tej priredbi ima orkester (kot sicer tudi klavir) le spremno vlogo melodične linije. Tu se predvsem izraža spevnost cela, katerega parti je obenem obarvan s čustvenimi razpoloženji. Violončelistka je na petkovem koncertu vlila v svoje podajanje zmerno čustvovanje, ki je temeljilo na skoraj deklamacijskem tonu; na tak način je mlada izvajalka pričara-

la brez pretiranih potez in neumestnega patosa intimno, diskretno vzdušje, ki lahko spominja na italijansko literarno strujo krepuskolarizma. Fauréjevi skladbi, ki bi jo lahko tolmacili kot uvod v bolj zahtevni del koncerta, je sledil prvi Koncert v a-molu op. 33 Camilla Saint-Saënsa (1835-1921). Koncert, ki ga sestavlja neprekinjena sosledica treh stavkov, je nastal ob koncu l. 1872 in je doživel svojo praznizvedbo 19. januarja 1873. V to Saint-Saënsovo umetnino se izlivajo bodisi umetniške prvine skladateljeve osebnosti bodisi oblikovne značilnosti francoske glasbe. V mojstrskem prepletanju različnih glasov (ne gre pozabiti, da je bil Saint-Saëns prvovrsten Maestro v pisanju kontrapunkta) je predvsem izstopala violončelistka; ta je z veliko lahkoto podala tudi tehnično zapletene dele in izrabila vsako možnost, da je opozorila oz. postavila v ospredje muzikalne trenutke. Ob koncu prvega dela je mlada glasbenica poklonila občinstvu tudi dodatek programu in zaigrala Bachovo Sarabando iz prve Suite za violo da gamba, ki polnopravno sodi v repertoar violončelistov. Ta izbira je naknadno opozorila poslušalce, - kot sicer tudi ostali del njenega koncerta - da Gastinelova ne želi poudariti svoje tehnične virtuoznosti, ampak da vloga posebnost pozornost predvsem na glasbeno plat podajanja.

V drugem delu koncerta pa je bila na vrsti tretja Simfonijska op. 29 Petra Ilijica Čajkovskega (1840-1893) v izvedbi gledališkega orkestra pod taktirko Juliana Kovaceva. V uvodnem delu, tj. v Introduzione, je bilo cutiti v podajanju orkestra pomanjkanje pravih interpretativnih smernic, ki pa so postale razvidne sele v naslednjem hitrejšem delu, kjer je orkestrski ansambel dosegel najbolj prepričljivo podajanje. V počasnem stavku je zopet prislo na dan pomanjkanje enotne estetsko-glasbene zamisli, medtem ko je v Scherzu podajanje potalo bolj enotno in celovito. V končnem Finalu pa je Kovacev predvsem iskal patetičnost in dramatičnost te glasbe preko poudarjanja zvočno-efektivnih učinkov; to je zal vodilo v skorajšno banalizacijo glasbe ruskega skladatelja, kar pa sploh ni motilo večjega dela občinstva.

V jesenski bogati beri novih plošč tudi »grenki sadež« Antonella Vendittija

Konec dopustov, zaključek poletne sezone, trgateg, zacetek solskega leta so le nekatere večjih sprememb, ki označujejo mesec september. Tudi na glasbenem področju ima deveti mesec v letu precejšen pomen. Veliki koncerti na odprtem se zaključujejo, pričenjajo se jesenske turneje, predvsem pa je ključni mesec za glasbene založnike, saj se na policah trgovin v teh vremensko nestabilnih tednih zvrne veliko novih plošč.

Opisani scenarij se je ponovil tudi letos, ceprav so velike zvezde italijanske lahke glasbe razporedile izid albumov tja do decembra. V teh prvih tednih so prisle na trg nove plošče Edoarda Bennata, Vecchionija, Terese De Sio, Ligabueja, skupine I Nomadi, predvsem pa zelo pričakovano zadnje delo Antonella Vendittija. Rimski kantavtor, ki nastopa že več kot dvajset let in je med najbolj priljubljenimi izvajalci in pisci avtorske popevke, je ploščo z naslovom Prendilo tu questo frutto amaro pripravil več mesecev. Rezultat je seveda tehnično brezhiben. Okrog sebe je zbral vrsto dobrih glasbenikov, in sicer bobnarja Dereka Wilsona, kitariste Maurizia Perfettija, Marca Rinalduzzija, Salvatoreja Russoja in Maria Schirolloja, basista Adriana Lo Giudiceja, saksofonista Amedea Bianchija, klaviriste Alessandra Centofantija, Danila Chernija in Marca Co-

lucija in vokalno skupino Mint Juleps. Poleg njih so pri snemanju nove Vendittijeve plošče sodelovali se njegov veliki prijatelj Carlo Verdone, ki igra bobne in poje v skladbi Tutti all'inferno, in mlado skupino Vorrei la pelle nera. Glavni hit prvih jesenskih mesecev bo brez dvoma skladba Prendilo tu questo frutto amaro (po kateri nosi tudi album ime), za katero si je glasbeno podlago sposodil pri ameriskemu rockerju Stevu Van Zandtu, ki je pred leti napisal pesem Bitter Fruit. Vsebinske te pesmi, seveda prevedena in usklajena na italijansko okolico je skorajda ista, saj se oba zgrazata na trenutno obstoječo politično situacijo. Nove osebnosti v politiki oz. tako imenovana »druga republika« je tudi za Vecchionija zgolj stvar fasade, ki ni niti dovolj prepričljiva. To tematiko zasledimo tudi v nekaterih drugih skladbah, predvsem v skladbi Tutti all'inferno, ki bo po vsej verjetnosti v kratkem postala novi hit. Ostalih sedem skladb so v glavnem balade, ki spominjajo predvsem na Vendittijevo produkcijo zadnjih let, v katerih se je precej oddaljil od angaziranih uspehov sedemdesetih let.

Venditti je že začel promocijsko turnejo nove plošče, v okviru katere žal ne bo nastopil v naši deželi, njegov najbližji nastop bo v Trevisu, kjer bo pel 13. in 14. novembra.

Ales Waltritsch

NATEČAJ ZA KRATKO ZGODBO ŽENSKI ZALIV

Nagrade so podeljene!

LJUBLJANA - Včeraj zvečer je bila v prostorih Gledališkega in filmskega muzeja v Ljubljani slovesna razglasitev imen nagrajenk in izbrank natečaja za kratko zgodbo, ki ga razpisujeta Urad za žensko politiko in časopis Republika. Letos je bil po knjigi slovenske pisateljice Marije Vojskovic poimenovan Ženski zaliv. Udeleženke naj bi pisale o ženski solidarnosti.

Odzvalo se je 187 avtoric in avtorjev, ki so poslali skoraj dvesto zgodb. Nekatere so prispele iz tujine (ena od izbranih avtoric živi v Avstraliji). Zanimivo je, da so se letos v izbor uvrstile nekatere avtorice, ki so to dosegle že lani, prvo leto natečaja. To so Maja Novak, Helena Kos, Neja Kos in Barica Smole, medtem ko je bila Nedeljka Pirjevec lani članica žirije.

Letos so žirijo sestavljale: v imenu Ura za žensko politiko Radojka Vrančič, znana po svojih prevodih del Marcela Prousta, Nataša Hrastnik, avtorica zamisli za natečaj, v imenu Republike pa Lela B. Njatin (pisateljica). Slednja je bila v žiriji tudi lani in meni, da je tokrat na razpis prispelo več kakovostnih zgodb. Meni tudi, da je zelo pomembna tema natečaja - ta je bila lani morda preveč nedolocena ali široka (Zaznamovana). Ker je nekaj udeleženek, ki niso bile izbrane, poklicalo s prošnjo, da bi jim članice ponudile mentorsko pomoč pri pisanju, sklepa, da je motiv za sodelovanje na natečajih prej določitev stopnje zrelosti začetniških prizadevanj kot potrditve presežnosti ustvarjalne kakovosti. (L. M.)

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
URAD ZA
ŽENSKO POLITIKO

Republika

Izid natečaja za kratko zgodbo ŽENSKI ZALIV:

I. nagrada

Zgodba Zaliv boginje Bast,
šifra Bast - Maja Novak

II. nagrada

Zgodba Ženski pristan,
šifra Suzana K. - Nina Kokelj

III. nagrada

Zgodba Zgodba o Evi,
šifra Andreja - Jožica Lorenci

Komisija se je tudi odločila,
da bo odkupljenih še deset zgodb, in sicer:

Zgodba brez naslova,
šifra Rumena vetrovka - Katarina Mahnič

Zgodba Proculin,
šifra Mars - Suzana Tratnik

Zgodba Pristan,
šifra Colnič - Nedeljka Pirjevec
Zgodba ženski zaliv ali Kako smo prezivele
naš mali Kolizej,

šifra Modra - Vedrana Grisogono Nemes

Zgodba Katarina Ema,
šifra Kema - Barbara Simoniti

Zgodba Strah,
šifra Nives - Helena Kos

Zgodba Kaj se je zgodilo Selmini,
šifra Selmina - Neja Kos

Zgodba Pot ob potoku,
brez šifre - Manka Kremensek

Zgodba Moski zaliv,
šifra Cista voda - Majda Senčar (psevdonim Nadja Košuta)

Zgodba Ukradene podobe,
šifra Rumeni abonma - Barica Smole

PRED 4. OKTOBROM, DNEVOM ŽIVALI

Živali v besedah lahko ugriznejo nazaj

LONDON - Vsakdo, ki se je kdajkoli ukvarjal s katerim od tujih jezikov, dobro ve, kako hitro lahko človek, ki se izraža v tujem jeziku, nenamerno naredi napako, ki pogosto izzveni kot zalitev. Celo na namerno zalitev se ljudje različno odzivajo. Skoraj v vseh modernih jezikih za opis vedenja ljudi uporabljajo značilnosti različnih živalih. Utegne se celo zgoditi, da izraz, povezan z živaljo, v enem jeziku pomeni kompliment, v drugem pa žaljivko. Če boste Japonki dejali, da je tsuru (zerjav), bo zazarela od zadovoljstva, Francozinja pa bo ogorčena, saj v francoščini ista beseda - grue - pomeni vlačugo.

Največkrat ljudem prisujemo značilnosti domačih živali, ki so več stoletij živele pod isto streho s svojimi gospodarji in so postale nekakšni člani družine. Pa vendar ima celo v najbolj razširjenih jezikih - primerjava človeka z določeno živaljo lahko različne pomeni. V Angliji boste s kravo (cow) imenovali zoprn žensko, v Italiji pa je krava - vacca - izraz za prostitutko. V Franciji človeka, ki slabo govori francosko, pogosto primerjajo s špansko kravo (une vache espagnole), se pred sto leti pa so mu zaradi iste pomanjkljivosti rekli Bask, ki govori špansko. V Spaniji je človek, ki je težji

kot krava (más pasado que una vaca), zajetnega videza, če pa boste slisali se besedi en brazos, vedite, da vas tisti, ki vam je to rekel, težko prenaša.

Se več težav predstavlja primerjava človeka s psom. Če v Italiji nekdo opravlja trdo in umazano delo, opravlja pasje delo (lavoro da cani), pasji sin (figlio di un cane) je sin prostitutke, ki ji pravijo psica, to besedo uporabijo tudi za slabo pevko. Italijanski astniki psov so zaradi tega tako užaljeni, da so svoje psice začeli klicati z ljubkovalnim izrazom cagnetta.

Finci psa bolj spoštujejo, saj pasje lastnosti pripisujejo zanesljivemu člove-

Ljudje »poživinimo« in se zmerjamo z »živalskimi« izrazi

ku, medtem ko Spanci s psom označujejo umazana starca. Nemci mu pravijo kozel (geiler Bock), s kozo (caprone) pa Italijani označujejo neotesanca.

Z macko večina evropskih narodov označuje previdno žensko, svinja pa je vsak, ki nemarno je. V Franciji je v uporabi izraz svinjska zgodovina (histoire cochon), s katero označujejo različne politične spletke. Pozeruha Angleži primerjajo s prašičem, Finci z volkom, Nemci pa z jastrebovom. V Spaniji vas bo vsak razumel, če boste namesto bedak rekli opica, medtem ko je v Nemčiji, Franciji in Veliki Britaniji simbol nemumnosti ovca.

Evropejci z imeni nekaterih ptic označujejo intelektualno sibkejšo posameznike: Finci jih imenujejo piscanci, Nemci gosi, Italijani kljunaci. Če vam bo Francozinja rekla canard ali Anglezinja duck,

kar v obeh jezikih pomeni raca, pa gre za ljubkoven izraz.

Z lisico Evropejci navadno poimenujejo zvitega človeka, Nemci pa človeka, ki ga je težko opredeliti. Francozi vas bodo užalili, če vam bodo rekli, da ste kamela, Angleži pa vam bodo v taksem primeru rekli, da ste krava.

V posameznih obdobjih so celi narodi dobili ime kake živali: med 1. svetovno vojno je francoska vojska Nemce imenovala z vrsto hroščev, ki so bili na prvi pogled podobni nemskim čeladom. Američani in južnoafriški rasisti so temnopolte ljudi imenovali rakuni, Angleži pa so Francoze poimenovali zabe. V leta 1712 izdani knjigi Johna Arbutnota The History of John Bull je bilo ime tipičnega Angleza John Bull (bik), Francoza Nicholas Frog (zaba) ...

Anna Tim,
The European Magazine

NOVO V KINU

Kongo - kjer je človek ogrožena vrsta

Kongo

Congo, pustolovsko-fantastični, scenarij: John Patrick Shanley po romanu Michaela Crichtona, producenta: Kathleen Kennedy in Sam Mercer, režija: Frank Marshall, igrajo: Dylan Walsh, Laura Linney, Ernie Hudson, Tim Curry, distribucija: Karantanija film, premiera jutri v ljubljanskem kinu Bežigrad in Siska ter v kinu Domzale

Primatolog Peter (Walsh) namerava gorilo Amy, ki jo je naučil »ročne« govornice, odpeljati v bližino vulkanske verige Virunga v Afriki. Priznajo se mu sodelavec Richard (Richard Heislov), romunski dobrotnik Homolka (Curry) in dr. Karen Ross (Linney). Ta se odpravlja v Afriko, da bi raziskala skrivnostne smrti osemčlanske ekipe komunikacijske družbe TraviCom, za katero delo tudi sama, ki je v Virungi iskala območje, bogato z diamanti. Skupina se znajde v osrčju Konga, kjer je človeška rasa ogrožena vrsta. (I. P.)

Rangun

Beyond Rangoon, drama, scenarij: Bill Rubenstein, John Boorman, glasba: Hans Zimmer, režija: John Boorman, igrajo: Patricia Arquette, U Aung Ko, Adele Lutz, distribucija: Cenex - Vojnik, na sporedu v ljubljanskem kinu Vic

Laura (Arquette) oddide na potovanje, da bi pozabila smrt moža in sina. Burma jo sprva ne gane, ko pa se ne more vrniti, ker ji ukradejo potni list, se zaplete v boje med revolucionarnimi domačini in pripadniki vladnega režima. V luči burmanske revolucije sprevidi, da je njena osebna tragedija enako boleča kot trpljenje Burmancev v boju za svobodo. Prav to ji omogoči osebno osvoboditev in odresitev. Laura sreča Aung San Su Kji, voditeljico Narodne demokratske stranke, ki so jo oblasti sele pred kratkim izpušile iz hišnega pripora. Aung San Su Kji je leta 1991 dobila Nobelovo nagrado za mir. (I. P.)

NOVO NA ODRU

V družbi lutk bo mogoče peti, pa tudi pokušati omleto

Hočete peti z mano?

Božo Vovk, Hočete peti z mano, lutkovna improvizacija, režija Božo Vovk, lutke animirajo in igrajo Božo Vovk, Sonja Kononenko in Lojze Sedovnik, Lutkovno gledališče, veliki oder, 27. septembra ob 10.30. Danes je Lutkovno gledališče Ljubljana zacelo novo sezono z lutkovno improvizacijo Hočete peti z mano ali tudi z nami. Režiser in avtor zamisli je ozivel lutke iz prejšnjih predstav in jih predstavil na nov način. Predstavo si je zamislil kot priljubljene karaoke. Sodelujejo lutke, lutkarji in otroci, ki potrebujejo le nekaj dobre volje. Lutkarji bodo tudi odgovarjali na vprašanja o tem, kaj se zgodi, če se lutka pokvari, če igralka zaspi... Skozi lahko predstavno nas vodi Medved, ki otrokom pripravi presenečenje - slasne omlete, za katere je recept prispeval Božo Vovk. (K. Z.)

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 18. do 24. septembra 1995)

Nobenega dvoma ni več, da bo Casper eden od najbolj gledanih filmov letos pri nas, utegne celo ogroziti vodstvo obeh komedij z Jimom Carreyem (Maska, Butec in butec), ki doslej še nista imeli prave konkurence. Prejšnji teden so v kinematografih predvajali dva premierni filma (Najini mostovi, Dolga pot domov) in enega predpremiernega (Rangun), pri čemer se Dolga pot domov za zdaj še ni uvrstila na lestvico - na dvanajstih predstavah je zbrala 221 gledalcev in 132.600 SIT. Med filmi, ki so že dalj časa na lestvici, se zelo dobro drži Prvi vitez, pri katerem je število gledalcev na predstavo v primerjavi s prejšnjim tednom celo zraslo: prejšnjic jih je bilo 115 na predstavo, tokrat 120. Nič manj zanimiv ni reprični Sund, ki je bil kar dva tedna zapored na lestvici. Skupaj je bilo 29.687 gledalcev (1,22 odstotka manj kot prejšnji teden, lani ob tem času - teden med 12. in 18. septembrom - pa jih je bilo 27.796).

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga število gledalcev in tretja bruto izkupicek v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanja skupni seštevek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Casper/Karantanija film	51 (90)	15.147 (29.219)	7.357.700 (14.413.100)
2. Najini mostovi/Lj. kinematografi	25 (30)	3650 (4317)	1.816.300 (2.184.400)
3. Prvi vitez/Continental	28 (108)	3351 (10.935)	1.620.500 (6.648.100)
4. Skratna plima/Cenex	21 (121)	1992 (18.251)	961.700 (8.705.000)
5. Corrina, Corrina/Fun	21 (39)	1562 (2954)	761.900 (1.457.900)
6. Truljica/Cenex	16 (43)	943 (4076)	346.850 (1.744.200)
7. Sund/Carnium Trade	3 (-)	625 (27.263)	291.100 (-)
8. Batman za vse case/Lj. kinematografi	21 (159)	583 (18.094)	283.500 (8.768.650)
9. Leon/Cenex	17 (126)	534 (10.411)	261.600 (5.017.600)
10. Rangun/Cenex	3 (3)	231 (231)	115.500 (115.500)

Po zaslugi dobrega otvoritvenega odziva v Nemčiji se je Prvi vitez v tednu med 5. in 12. septembrom vnovic povzpel med prvih pet na mednarodnem trgu (Velika Britanija, Francija, Nemčija, Italija, Spanija, Nizozemska, Avstralija in Japonska), na lestvico se je vrnil tudi Apollo 13, medtem ko sta se z nje umaknila Waterworld in Casper. While You Were Sleeping in Die Hard With A Vengeance sta zamenjala mesti na vrhu. Navajamo izkupicek v milijonih ameriških dolarjev.

1. While You Were Sleeping	5,94 (38,6)
2. Die Hard With A Vengeance	3,98 (88,4)
3. Prvi vitez	3,97 (18,2)
4. Apollo 13	3,66 (17,3)
5. Judge Dredd	3,00 (25,3)

Igor Kernel

JAPONSKA / ZASKRBLJENOST

V enem dnevu trije potresi v različnih krajih

Tudi najmočnejši potres ni povzročil škode

TOKIO - Srednje močan potresni sunek je včeraj zazibal tokijske stolpnice, vendar po prvih podatkih ni zahteval žrtev in gmotne škode, prav tako niso nastali popotresni katastrofalni valovi, imenovani tsunami. Kot je sporočila japonska meteorološka agencija, je potresni sunek dosegel moč 4,4 stopnje po Richterjevi lestvici.

Epicenter je bil v globini 80 kilometrov pod zemljo na območju prefekture Ciba, 33 kilometrov vzhodno od Tokia. Seizmografi so potresni sunek zabeležili ob 20.45 po krajevnem času, ljudje pa so ga občutili v Tokiu in na območju sto kilometrov zahodno od japonske prestolnice.

Potres v Cibi je bil tretji včerajšnji potresni sunek na Japonskem. Prvega so zabeležili ob 6.22 po krajevnem času

z epicentrom na otoku Osima, 116 kilometrov južno od Tokia. Potresni sunek tretje stopnje po Richterju ni povzročil škode, zaznali pa so ga le ljudje, ki živijo v visjih stavbah. Precej močnejši potresni sunek (5,7 stopnje po Richterju) so seizmografi zabeležili ob 14.14 na otoku Hokaido. Epicenter potresa je bil blizu Tokaciju, 850 kilometrov severovzhodno od Tokia.

Seizmografi so včeraj zabeležili tudi več sto manjših potresov, ki jih ljudje niso zaznali. Okrepljena potresna dejavnost skrbi Japonce, strokovnjaki pa dodajajo, da je to pozitiven znak, ker dokazuje, da se nakopičena energija sprošča in da je malo verjetno, da bi v bližnji prihodnosti prišlo do katastrofalnega potresa.

JUŽNA AFRIKA / NASILJU NI VIDETI KONCA

KwaZulu-Natal: 59 smrtnih žrtev

Med verskim obredom ubitih sedem odraslih in pet otrok

JOHANNESBURG - Konec tedna je v južnoafriški pokrajini KwaZulu-Natal življenje izgubilo najmanj 59 oseb, med katerimi so stirje policisti in neki policijski agent. Najbolj krvav dogodek se je pri-

petil predvčerajšnjim v pristaniskem mestu Port Shepstone na južni obali pokrajine KwaZulu-Natal.

Kot je sporočila policija, je neznanec z avtomatskim orožjem v roki vdrl v neko stanovanje.

kjer je potekal verski obred, in zacerl na slepo streljati v množico vernikov.

Življenje je izgubilo sedem odraslih in pet otrok, stiri osebe so bile ranjene, od tega sta dve se vedno v kritičnem

stanju. Preiskovalcem se ni uspelo izslediti storilca, ni tudi znano, zakaj je prislo do tega pokola.

Položaj v tej vzhodni pokrajini Južne Afrike se je zaostrial do te mere, da nasilju ni videti konca. Zulujci se v sedanji postapartheidski demokraciji cutijo ogrožene, da bi bila mera polna, pa se plemenski in politični spopadi prepletajo z nasiljem zločincev in kriminalcev.

Nasilje v pokrajini KwaZulu-Natal je torej naletelo na plodna tla. Višek doseže skoraj vsak konec tedna, ko povprečno izgubi življenje približno 50 ljudi. Varnostnim silam ne uspe zaječiti nasilja, ker so tudi njeni pripadniki žrtve morilskih zased in hladnokrvnih usmrtitev. Od zacetka leta so v pokrajini ubili kar 72 policijskih agentov.

(Telefoto AP)

Vojna je pregnala divje živali iz Bosne

BERLIN - Odkar divja vojna na Balkanu, se cedalje večje število velikih živali seli proti zahodu, veliko jih pribežalo tudi v Italijo. O tem je včeraj poročal nemški tisk, ki je citiral avstrijskega zoologa Hartmuta Gossowa. »Medvedje, volkovi, risi in jeleni se selijo v Avstrijo, Svico, Italijo, Skandinavijo in Nemčijo,« trdi predstojnik odseka za biologijo dunajske univerze Gossow, ki meni, da se bomo v Evropi morali znova naučiti živeti s temi živalmi in se sprijazniti s posledicami. V prihodnje bi na primer lahko prislo tudi do smrtnih primerov, čeprav jih v zadnjih dvajsetih letih ni bilo.

ANGOLA / MIR PO DVAJSETIH LETIH BOJEV

Za obnovo potrebujejo 700 milijonov dolarjev

Državljanska vojna je najbolj prizadela ženske

LUANDA - Evropska komisija je v ponedeljek in torek v Bruslju gostila konferenco, na kateri je sodelovalo več kot 400 udeležencev. Posvet se je ukvarjal z reševanjem težav, ki pestijo Angolo. Deželo je dvajset let državljanske vojne med vlado in uporniki Unite povsem razdejalo.

Angolski predsednik Jose Eduardo dos Santos je na konferenci izjavil, da država za obnovo potrebuje 700 milijonov dolarjev. S temi sredstvi bi skušali vsaj delno zaceliti globoke rane, ki jih je pustila vojna, v kateri je umrlo pol milijona ljudi, dva milijona oseb je ostalo brez doma, 70 tisoč pa jih je pohabljenih.

Angolske ženske, ki so se med vojno borile za preživetje svojih družin, so tiste, ki jih je uničenje večine temeljnih struktur najbolj prizadelo. Po podatkih Unicefa, v Angoli pri porodu umre kar 650 žensk na sto tisoč, kar je najvišja stopnja porodne umrljivosti na svetu.

Neverjetno je zlasti to, da v državi, kjer toliko mater umre pri porodu, bolnisnice, zlasti tiste, ki jih je postavila in jih upravlja Unita, skrbijo predvsem za vojake, imajo specialiste za kurgijo in ortopedijo, toda nikogar, ki bi se ukvarjal z ginekologijo in porodništvom.

Poleg tega so se razmere v zadnjih desetih mesecih, odkar sta strani podpisali sporazum, se poslabšale. Vojaki, ki se vračajo iz vojske, zlasti mladi, poznajo samo nasilje, tako da je število posilstev v zadnjem času dramatično naraslo.

Ženske so med vojno vsestransko podpirale svoje moske, družino in državno gospodarstvo, ko pa sta vlada in Unita

novembra podpisali mirni sporazum o koncu vojne, ki je izbruhnila leta 1975 po osamosvojitvi od Portugalske, v obeh delegacijah ni bilo niti ene predstavnice.

Zato bodo v Angoli z evropsko denarno pomočjo in v sodelovanju s posameznimi ministrstvi skušali izboljšati položaj žensk, kar je nujno potrebno za notranjo spravo.

ZDA / KONJSKI ŠEPETALEC

Nova uspešnica

Knjiga je kljub kritikam doživela velik uspeh

NEW YORK - Vsi vedo, da je knjiga lahko uspešna kljub negativnim ocenam kritikov. To velja tudi za prvenec angleskega pisatelja Nicholasa Evansa The Horse Whisperer (Konjski šepetalec), ki ga je kritika takorekoč raztrgala, a se je vseeno bliskovito povzpela na vrh ameriških lestvic najbolj branih knjig. Roman bodo kmalu objavili se v dvanajstih državah, do konca leta pa ga bodo prevedli v 21 jezikov. Delo je tako prevzelo hollywoodske mogotce, da že pripravljajo film, ki bo predvidoma postal velika uspešnica.

Knjiga pripoveduje romantično zgodbo o materi, ki prosi za pomoč konjskega šepetalca - dreserja, ki ve, kako miriti

razdražene konje - potem, ko sta njena hčerka in konj doživela nesrečo. Hčerka in konj si naposled opomoreta, mati in šepetalec pa se zaljubita; ta pozneje izgubi življenje. Roman je po mnenju kritikov mešanica starih filmov in slabe književnosti.

»Kar pustite, naj se kritiki smejejo,« pravi 45-letni pisatelj in filmski producent Nicholas Evans, ki se je pred kratkim otepal upnikov, zdaj pa si mane dlani. Ameriški založnik mu je plačal tri milijone dolarjev, ko je prebral polovico knjige, Robert Redford pa malenkost več za avtorske pravice za film. Očitno sta oba, z občinstvom vred, občutno manj izbircna kot kritiki.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Triletne in petletne obveznice BTP se koristijo od 15. julijem 1995 in zapadejo 15. julija 1998 triletne in 15. julija 2000 petletne.

■ Bodisi triletne kot petletne obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive po davčnih odbitkih v dveh obdobjih: 15. januarja in 15. julija za vsako leto trajanja posojila.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene.

■ Dejanska čista donosnost prejšnje izdaje triletnih in petletnih BTP je znašala **9,21%** oziroma **9,37%** letno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

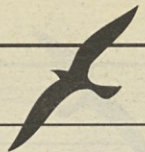
■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **28. septembra**.

■ Obveznice BTP se koristijo s 15. julijem 1995 ob vplačilu (**3. oktobra**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

NOVICE

Sikhi odgovorni za atentat v New Delhiju

NEW DELHI (Reuters) - Sikhovska oborožena skupina je včeraj prevzela odgovornost za ponedeljkov bombni napad v indijski prestolnici. Kalistanska osvobodilna sila (KLF) je v sporočilu, napisanem na roko, opozorila, da bo v indijskem glavnem mestu postavila se več bomb. Dve majhni bombi, ki sta eksplodirali v ponedeljek zvečer v New Delhiju, sta ranili 46 ljudi, od teh dva huje. Tretja eksplozivna naprava, ki so jo v ponedeljek odvrgli iz vlaka, je ranila otroka. Pet ljudi pa je bilo ranjenih v četrti eksploziji na železniški postaji sto kilometrov severno od glavnega mesta. KLF trdi, da se želi z bombnimi napadi maščevati za kruto ravnanje varnostnih organov z muslimani in Sikhi. Policija je v stari del prestolnice že pripeljala okrepitve, ki naj bi zagotovile varnost udeležencem hindujskega festivala dusera.

Nemško teroristko obsodili na dosmrtno ječo

STUTTGART (dpa) - Teroristka Sieglinde Hofman, pripadnica Frakcije rdece armade (RAF), je bila včeraj obsojena na dosmrtno ječo. Sodisce je Hofmanovo spoznalo za soodgovorno za ugrabitev in umor predsednika podjetniške zbornice Hannsa Schleyerja in njegovih starih spremljevalcev jeseni leta 1977. Poleg tega naj bi zdaj 50-letna zdravniška asistentka sodelovala v napadu na poveljnika zveze Nato Alexandra Haiga junija leta 1979. Sieglinde Hofman je v teroristični organizaciji RAF od leta 1977 do 1980, ko je bila aretirana, sodelovala kot članica vodstva. Po mnenju sodisca je Hofmanova 5. septembra 1977 s somisljeniki, ki jo v svojih izjavah zdaj bremenijo, napadla Schleyerja in streljala na njegovo spremstvo. V manj kot dveh minutah so takrat napadalci s strelnim orožjem povzročili pravi pokol. Po navedbah nekega skesanega terorista je Hofmanova na Schleyerjevega neoboroženega voznika in tri policiste iz avtomatske puske izstrelila 39 nabojev.

Domovinska stranka se odloča o ponudbi Cillerjeve

ANKARA (Reuters) - Vodstvo turške opozicijske Domovinske stranke (Anap) se je včeraj sešlo in začelo razpravo o tem, ali naj sprejme ponudbo ministrske predsednice Tansu Ciller za združitev v konservativno koalicijo. Z združitvijo strank Prava pot (DJP) in Anap bi Cillerjeva končno dosegla, kar si želi - trdno vlado, ki bi ji omogočila izpeljati njene načrte, med njimi tudi tesnejšo povezavo z Evropo, lastninjenje in demokratične reforme. Turcija se zdaj srečuje tudi s splošno stavko delavcev javnega sektorja, ki so odločeni, da ne bodo popustili, dokler oblasti ne bodo uislišale njihovih zahtev. Zdi se, da so prvo zmago dosegli včeraj, ko je vlada odobrila zahteve delavcev v proizvodnji sladkorja.

Boj za ohranitev Solženicinove oddaje

MOSKVA (Reuters) - Predsednik ruske javne televizije ORT je včeraj sporočil, da se bo boril proti odločitvi Kremļa o ukinitvi programa, ki ga pripravlja nekdanji oporečnik Aleksander Solženicin. Kljub temu pa se kritike proti ORT še stopnjujejo. »Včeraj sem upravnemu odboru televizije povedal, da bom vztrajal pri tem, da se program ohrani pri življenju,« je izjavil soustvarjalec »glasnosti« in sedanjí predsednik ORT Aleksander Jakovljev. »Solženicin je človek, ki je za Rusijo naredil ogromno. Je nas največji pisatelj 20. stoletja in si ne zasluži takšnega ravnjanja.« Solženicinova oddaja je bila na sporedu dvakrat mesečno, njena gledanost pa je bila izredno visoka.

MIROVNI PROCES NA BLIŽNJEM VZHODU

Sporazum iz Tabe ni omehčal Asada

Sirija se za nobeno ceno ne bo odrekla Golanu

KAIRO, TUNIS - Jaser Arafat je včeraj odpotoval v Tunis, kjer se je sestal s člani izvršnega odbora PLO. Ti morajo namreč formalno odobriti besedilo sporazuma z Izraelom, ki ga bosta jutri v Washingtonu podpisala Arafat in Jicak Rabin. Ceprav sklenitev sporazuma o razširitvi palestinske samouprave pomeni precejšen napredek v mirovnem procesu, pa zahodni diplomati predvidevajo, da to ne bo omajalo stališč, ki jih v izraelsko-sirskih pogajanjih zastopa predsednik Asad.

»Sporazum iz Tabe ne bo vplival na Asadove načrte. Prepričan sem, da sirski predsednik namerava vztrajati pri svojih stališčih, saj je zelo potrpežljiv in bo podpisal mirovni sporazum šele v trenutku, ko mu bo to ustrezalo,« je izjavil neki diplomat.

Asadova strategija je nespremenjena: dobiti hoče Golansko planoto, ki jo je Izrael zasedel med bližnjevzhodno vojno leta 1967, poleg tega pa zahteva popoln umik izraelskih čet. Sirski predsednik je ves čas nasprotoval sklepanju ločenih mirovnih sporazumov z židovsko državo, zato je bil osupel nad sporazumom, ki sta ga v

nedeljo podpisala Arafat in izraelski zunanji minister Peres. Sporazum predvideva razširitev palestinske samouprave iz Gaze na območja Zahodnega brega. Sirija in Libanon, kjer je še vedno 35 tisoč sirskih vojakov, nista naklonjena urničevanju mirovnega procesa, ki ima korenine v maddidskem srečanju predstavnikov sprtih strani leta 1991.

»Zadnja tri leta so mnogi skušali vplivati na sirsko stališče, vendar je Asad neomajen, nikoli ni pripravljen popustiti,« je izjavil neki tuji opazovalec. »Oblikoval je strategijo, ki se razlikuje od vseh drugih.«

Poleg Golanske planote, ki je strateško zelo pomembna za Sirijo, želi Asad državi zagotoviti pomembno vlogo v tem delu sveta - seveda takrat, ko bo končno dosežen mir. Asad ni spremenil svojih pogajalskih stališč ali se začel zavzemati za pospešitev mirovnih pogajanj z Izraelom niti takrat, ko sta se leta 1993 sporazumela Izrael in PLO, niti ko je bil lani pod ameriskim okriljem podpisan jordansko-izraelski sprazum.

Celo izid prihodnjih ameriskih in izraelskih volitev, na katerih bi utegnili zmagati zagovorniki trde roke, ga ne skrbi. »Asadova politika je ne glede na palestinske ali jordanske odločitve - pa tudi izraelske volitve - povsem jasna: zahteva Golansko planoto brez izraelske navzočnosti,« je izjavil neki zahodni diplomat. V Damasku se niso obotavljali pri obsojanju palestinsko-izraelskega sporazuma, podpisanega v

Jaser Arafat v Tunisu, kjer ima sedež najvišji organ PLO (AP)

Tabi; menijo, da je sporazum »kapitulacija, ki bo škodovala mirovnemu procesu«.

Uradni sirski dnevnik je zapisal, »da bo po sporazumu znova prislo do številnih terorističnih akcij proti Palestincem, saj ostajajo na arabskem ozemlju židovske naselbine, ki so seme izraelskega terorizma.«

Pri vseh dosedanjih pogovorih je Sirija vztrajala pri popolnem umiku izraelskih čet z Golanske planote, Izrael pa najprej zahteva vzpostavitev normal-

nih meddržavnih odnosov, ki naj bi bili temelj za začetek pogajanj o izraelskem umiku. Sirski in izraelski pogajalci so se junija srečali v Washingtonu in razpravljali o vprašanih varnosti, ki so osnova za predlagani izraelski umik z Golanske planote. Izraelci med varnostne ukrepe prištevajo tudi demilitarizirano območje in izraelske opazovalne postaje, kar sirski pogajalci odločno zavračajo in predlagajo letalski nadzor obmejnega območja.

Samia Nakhoul / Reuters

FRANCIJA / ZMANJŠEVANJE IZDATKOV ZA OBRAMBO

Vojaška industrija v škripcih

PARIZ, TOUL (Reuters) - Včeraj se je na vzhodu Francije začela stirdnevna taktična vojaška vaja pod geslom »Tactical Air Meet 95«, s katero se želijo članice zveze Nato pripraviti na večjo vlogo pri ohranjanju miru. Po letu 1978, ko so tako vajo prvič izvedli, je Francija kot nečlanica vojskega dela Nata tokrat prvič v vlogi organizatorja. Cilj vaje, na kateri bo sodelovalo 1250 pripadnikov francoskih, belgijskih, ameriških, nizozemskih, danskih in britanskih letalskih enot, je izvesti zapleteno defenzivno in ofenzivno letalsko operacijo.

V okviru vaje bo predstavljen tudi najnovejši francoski simulacijski sistem Stradivarius, ki omogoča računalniško simulacijo letalskih operacij.

Francoska vlada, ki želi zmanjšati proračunski primanjkljaj, pa je kljub potrebi po nenehnem posodabljanju vojaške opreme zmanjšala izdatke za obrambo in s tem vnovič postavila domačo vojaško industrijo v neugoden položaj. Izdatke za vojsko, ki poleg izobraževanja zavzemajo največji delež v proračunu, so v proračunskem osnutku za leto 1996 občutno oklestili. Proračun za prihodnje leto naj bi znašal 241,4 milijarde frankov, torej za 15 odstotka več kot za letošnje leto. To bo povzročilo inflacijo, ki naj bi bila po pričakovanjih višja kot dva odstotka.

Vojaški industriji, ki skuša skleniti cim več pogodb o prodaji orožja in opreme, se v naslednjem letu ne obetajo rožnati poslovni rezultati. Vojaški izdatki države bodo znašali le 95 milijard frankov, kar je deset milijard frankov manj, kot so načrtovali. Kako bo to zmanjšanje vplivalo na posamezna podjetja, je odvisno predvsem od tega, kako so dobljena sredstva porazdelili znotraj proračunskega osnutka. Sredstva za obrambo pa so premajhna, da bi omogočila preživetje vseh izdelovalcev vojaške opreme. »Kjerkoli bo ministrstvo zmanjšalo sredstva, bo imelo to za nekoga neugodne posledice,« meni predstavnik letalske industrije. Negotova so celo naročila za lovce podjetja Dassault Aviation's Rafale in helikopterje dru-

zbe Eurocopter, ki je skupna nalozba podjetij Aerospatiale in Daimler-Benz Aerospace.

Neki vojaški častnik pravi, da so oboroženim silam zadali preveč nalog glede na razpoložljiva sredstva. Razporeditev sredstev in sklepanje poslov s posameznimi podjetji sta precej odvisna od odločitev strateške komisije, ki pripravlja poročila za predsednika Jacquesa Chiraca. Komisija bo pripravila tudi posebno poročilo, izbrati pa bo morala med dvema možnostima: zmanjšanjem sredstev za programe in opustitvijo nekaterih projektov. Sestletni program obrambe, ki bo zapisan v t.i. beli knjigi, naj bi objavili spomladi. V Franciji se vedno izvajajo obsežne vojaške programe, ki so jih sprejeli med hladno vojno in vključujejo Leclercove tanke, letala Rafale in jedrsko letalonosilko Charles de Gaulle.

Analitiki menijo, da se bo vlada ra- je odločila za zmanjšanje sredstev posameznim programom kot opuščanje celotnih projektov. Kljub temu utegne veliko ljudi izgubiti delo in to prav v obdobju, ko je vlada napovedala boj proti brezposelnosti. Vojaška industrija se boji, da bo zmanjšanje sredstev povzročilo manjša naročila in s tem manjše povpraševanje ter posredno znižanje že tako pičlih marž. Nekatere programe, kot sta na primer večnamenski helikopter NH 90, namenjen vojski in mornarici, ter veliki transportni helikopter prihodnosti (FLA), so označili kot tvegane. Jean-Francois Bigay, predsednik upravnega odbora družbe Eurocopter, se je postavil v bran projektu NH 90, ki naj bi ga izvedli do konca leta 2000 za vojaške potrebe Francije, Nemčije, Italije in Nizozemske. Družba je namreč sklenila pogodbo o raziskavah, ki naj bi trajale do konca leta. Razveljavitev te pogodbe bo družbi nakopala zelo visoke kazni, ki bi jih placali iz žepov davkoplacevalcev, pravi Bigay. Analitiki pa menijo, da bi vlada lahko zamrznila nadaljnje pogodbe o raziskovanju in umaknila nova naročila. Poveljnik oboroženih sil, general Jean-Philippe Douin, pravi, da so v proračunskem osnutku namenili premalo denarja zanje, da bi

lahko izvedli projekta FLA in Rafale, zato se bodo morali odločiti med letali Rafale in nakupom ameriškega letala Hercules. Letalske sile se vedno naročajo Dassaultova letala Mirage 2000-5, pravijo analitiki.

Zmanjšanje sredstev za obrambo pa bosta na svoji strani gotovo občutila raziskovanje in razvoj, zaskrbljeno opozarja Serge Dassault, predsednik upravnega odbora družbe Dassault. Pravi, da zmanjšanje sredstev ogroža konkurenčnost francoskih podjetij, ki na svetovnih trgih tekmujejo z ameriškim podjetji, ki pa prejemajo finančno pomoč od obrambnega ministrstva in Nase. Analitiki menijo, da je v Franciji preveč vojaških tovarn, zmanjšanje sredstev pa bi lahko vodilo k njihovemu postopnemu združevanju. Francija ima dve družbi, ki se ukvarjata s proizvodnjo letal, Aerospatiale in Dassault, dve proizvajalki raket, Matra in Aerospatiale, ter tri velika obrambna elektronska podjetja, Thomson-CSF, Dassault Electronique in Sagem. Podobna zmanjšanja proračunskih sredstev v ZDA in Veliki Britaniji so povzročila koncentracijo manjših podjetij okrog močnih družb. Toda neki bančnik pravi, da ni nujno, da bo imelo zmanjšanje francoskih proračunskih sredstev podobne posledice kot drugod. Francoski zakoni, ki ščitijo pravice delavcev, in poslovne navade namreč nasprotujejo spremembam sedanjega položaja.

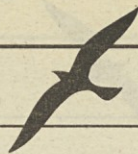
Prihodki francoske letalske industrije, ki vključuje obrambni in civilni sektor, so se v zadnjih starih letih zmanjšali za 20 odstotkov in so v letu 1994 znašali 105 milijard frankov. Približno pet tisoč ljudi je lani izgubilo delo, od leta 1990 pa so odpustili 20 tisoč uslužbencev. Edino svetlo točko predstavlja izvoz vojaške industrije. Lani naj bi Francija - po trditvah ameriških virov - pri izvozu orožja v države tretjega sveta prehitela ZDA. Francoski izvoz orožja se je namreč povečal na 11,4 milijarde dolarjev, ameriski pa je znašal le 6,1 milijarde dolarjev. Francoska vlada je to poročilo zanikala, saj menda napačno vključuje Bliznji vzhod med države tretjega sveta.

13...

... milijard rubljev bodo ruske oblasti namenile za pospešitev razorožitve cečenskih upornikov. S tem denarjem name- ravajo ruske oblasti od cečenskih borcev odkupiti njihovo orožje. To odločitev je včeraj v cečenskem glavnem mestu Grozni sprejel namestnik ruskega predsednika Jelcina v Cečeniji Oleg Lobov.

S tem denarjem nameravajo od cečenskih upornikov odkupiti vsaj petnajst tisoč kosov pehotnega orožja. (dpa)

MIROVNA POGAJANJA O BOSNI IN HERCEGOVINI

V New Yorku nadgradili ženevski sporazum

Clinton zagotavlja, da bo BiH enotna in neodvisna država

NEW YORK (Reuter, AFP, dpa) - V New Yorku so se včeraj sesli zunanji ministri Hrvaske, BiH ter ZRJ in člani skupine za stike. Na sestanku, ki mu predsedujeta Richard Holbrooke in Carl Bildt, udeležujejo pa se ga tudi ruski, francoski, britanski in nemški pogajalci, se dogovarjajo o ustavni ureditvi prihodnje države in koncanju vojne na območju nekdanje Jugoslavije.

Mate Granić, Muhamed Sacirbegović, Milan Milutinović in predstavniki ZDA, Rusije, Nemčije, Velike Britanije in Francije so se na sedežu ZN sporazumeli o temeljnih ustavnih načelih

»enotne in mednarodno priznane BiH«. Bill Clinton je novinarjem povedal, da včerašnji dogovor temelji na sporazumu, doseženem 8. septembra v Ženevi, in da pomeni občuten napre-

dek pri reševanju krize v BiH.

Zunanji minister Sacirbegović je pred tem v nagovoru generalni skupščini povedal, da so svobodne in demokratične volitve v BiH pogoj za mir in da Srbi se vedno nasprotujejo splošnim volitvam. Muslimanska vlada je ZDA obtožila, da jo silijo v mirovni sporazum, ki ga ne more sprejeti. Vendar je Sacirbegović poudaril, da je njegova vlada pripravljena na kompromis, da pa vztraja pri nekaterih zahtevah.

Se pred pogajanjmi so morale ZDA zagotoviti, da ne bodo podprle nobenega dogovora, ki bi razdelil BiH. »Nasprotovali bomo vsem predlogom, ki bi bosanskim Srbom omogočili odcepitev,« je povedal ameriški državni sekretar Warren Christopher in dodal, da Washington pričakuje, da bodo sprte strani zagotovile spoštovanje človekovih pravic in beguncem omogočile vrnitev na domove. Bosanska vlada skuša na pogajanjih dobiti tisto, kar je izgubila v 41-mesečni vojni. »Pozabite na ključ za delitev ozemlja 51:49,« je izjavil

neki diplomat v Sarajevu.

Ratko Mladić pa je v Banjaluki zagrozil s še hujšimi napadi, če mirovni proces ne bo ustavil vojne. »Pričakujemo, da bodo sporna vprašanja rešili na diplomatski način. Če pa se bo vojna nadaljevala, bo se več trpljenja - ne le na tem območju, ampak tudi drugje,« je dejal Mladić.

Prvič po operaciji Nevihta so srbske sile napadle območja v vzhodni in osrednji Hrvaski ter pri tem ranile osem ljudi. Na severu Bosne je bilo medtem mirno. Sele včeraj so bosanski vladni radio in predstavniki Nata sporočili, da so srbska letala že v ponedeljek napadala cilje v okolici Ključa, ki so ga bosanske vladne in hrvaske enote zavezale ta mesec.

Bosanska vlada in bosanski Srbi so včeraj na sarajevskem letališču izmenjali 34 ujetnikov - vsaka stran sedemnajst. Kmalu naj bi jih izmenjali se v Tuzli. »V nekaj dneh bomo izmenjali 65 srbskih vojakov za 106 vojaških in civilnih ujetnikov bosanske vlade,« je povedal predsednik vladne komisije za izmenjavo ujetnikov.

Sarajevske rane se bodo celile še desetletja (Telefoto: AP)

ZN OBTOŽUJEJO HRVAŠKO

Prisilno vračanje beguncev na osvo(bo)jena ozemlja

ZAGREB (Reuter) - Združene narode je vznemirila vest o hrvaski odločitvi, da bo sto tisoč beguncev poslala nazaj na osvobojena ozemlja v Bosno. Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) upa, da bo vlada preklicala svojo odločitev. Hrvaski uradniki so v ponedeljek objavili dogovor z bosansko vlado, da bodo v Bosno vrnili vse hrvaske in muslimanske begunce z območij, ki so jih zasedli bosanski Srbi.

»To pomeni vrnitev vseh beguncev na osvobojene domove ali v prazna stanovanja, če so bili njihovi domovi uničeni,« je po hrvaskem radiu povedal Aldabert Rebić, vodja vladnega oddelka za begunce. »Razvoj dogodkov zbujja skrb,« pravijo predstavniki Združenih narodov. »Na teh območjih vendar se vedno potekajo boji. Posiljanje beguncev na vojna območja je v nasprotju z ženevsko konvencijo, hrvaska vlada pa je podpisala protokole, ki

jo obvezujejo, da se ravna po teh pravilih.«

V preteklih stotinastih dnevih so združene hrvaske in bosanske sile zasegle približno stiri tisoč kvadratnih kilometrov ozemlja, ki je bilo v rokah Srbov od začetka vojne v Bosni in Hercegovini leta 1992. Srbi si na vse pretege prizadevajo, da bi povrnili izgubljena ozemlja, nekatera v neposredni bližini tistih, kamor nameravajo naseliti begunce.

Na Hrvaskem je naslo politično zatocišce približno dvesto tisoč beguncev, stiri petine od njih pa jih živi v najetih stanovanjih. Nekateri bivajo tam že od leta 1992. Združeni narodi vztrajajo, da mora repatriacija potekati prostovoljno. Neka uradnica pa je tako le razložila odločitve hrvaske vlade: »Z ozemelj so izgnali Srbe, zdaj pa hočejo tja spraviti svoje ljudi in jih tam za stalno naseliti, saj bo le na ta način območje zares postalo njihovo.«

NEKDANJA JUGOSLOVANSKA AVTONOMNA POKRAJINA KOSOVO

Beograd se ne bo odrekel »srbskemu Alamu«

Pet tisoč srbskih beguncev iz Krajine ne bo bistveno spremenilo demografske slike območja

BEOGRAD - Kosovski Albanci pričakujejo, da bodo tudi njihovi predstavniki sodelovali na mednarodni konferenci o Bosni in nekdanji Jugoslaviji. Prejšnjo soboto so pripadniki albanske manjšine iz ZR Jugoslavije, ki živijo v tujini, organizirali zborovanje v Ženevi, na katerem so zbrali dvajset tisoč podpisov k peticiji, v kateri zahtevajo vključitev kosovskega vprašanja na pogajanja o nekdanji Jugoslaviji.

Albanska opozicija s Kosova se zavzema za neodvisnost pokrajine in njeno priključitev k Albaniji, k njej pa naj bi bil priključen tudi zahodni del Makedonije, kjer živi številno močna albanska manjšina. V Nemčiji, Avstriji, Švici in Italiji se je naselilo približno 400 tisoč Albancev s Kosova, ki jih prizadevanj za priključitev pokrajine k Albaniji podpira tudi Tirana. Po pisanju kosovskih časnikov so Združene države Amerike naklonjene vnovični dodelitvi avtonomije pokrajini. Med nedavnim obiskom v Washingtonu

se je albanski predsednik Sali Berisha zavzel za dokončno rešitev albanskega vprašanja na Kosovu.

Po podatkih pristinskega odbora varuha človekovih pravic je bilo v zadnjih petih letih zaradi prepovedanega političnega delovanja obsojenih več kot petsto tisoč prebivalcev srbske narodnosti, Albancev pa je več kot dva milijona. Zaradi velikega števila krajskih beguncev Beograd z naseljevanjem Srbov iz Hrvaske »nadaljuje etnično čiščenje Kosova« in tako spre-

minja demografsko podobno pokrajino. Res pa je tudi, da pet tisoč srbskih beguncev - predvsem starejših ljudi - ki so se naselili na Kosovu, ne bo bistveno vplivalo na sestavo prebivalstva. Večina krajskih Srbov se namreč noče naseliti na Kosovu, čeprav naj bi jih tja prišlo še od deset do šestnajst tisoč.

Razmere v pokrajini so napete predvsem zaradi beograjske odločitve, ki zavrača vsakršno možnost upravne ureditve Kosova, zibelke srbskega naroda, ki je leta 1389 tam premagal turško vojsko. Srbi pravijo, da bi pomen tega ozemlja lahko primerjali z zmago ameriške vojske v Alamu. »Si lahko predstavljate, da bi se Washington odpovedal Alamu, ki bi se zaradi številčno močne mehiške skupnosti, ki živi na tem ozemlju, priključil Mehiki?« večkrat

sprasujejo srbski politiki.

Kosovski problem ima korenine v 2. svetovni vojni, ko so nacisti iz pokrajine izselili več kot dvesto tisoč Srbov in v njihove domove naselili tristo tisoč Albancev (Albanija je bila pod italijansko okupacijo). Po koncu vojne so se jim pridružili se nasprotniki režima Enverja Hoxhe, njihova nataliteta je začela strmo narascati. Tito je nasprotoval vrnitvi srbskih izgnancev, pokrajina je dobila avtonomijo.

Leta 1989 je srbski predsednik Milošević med svoj »nacionalistično ofenzivo« ukinil kosovsko avtonomijo. Zato naj bi med prihodnjimi pogajanjmi o rešitvi krize na ozemlju nekdanje Jugoslavije govorili predvsem o možnostih za morebitno obnovo kosovske avtonomije.

Dimitri Kochko /AFP

Vojsko bosanskih Srbov je mednarodna skupnost prezgodaj odpisala (Telefoto: AP)

ANALIZA

Svetovna organizacija praznuje Abrahama v senci sporov, očitkov in milijardnih dolgov

NEW YORK - Združeni narodi, ki naj bi v tem kaotičnem stoletju predstavljali edinega glasnika miru, se ob 50-letnici svojega obstoja soočajo z dejstvom, da je njihovo delovanje vse prej kot učinkovito. Vsi predstavniki držav članic ZN, ki so se ta teden zbrali v New Yorku, se s tem dejstvom strinjajo. Postaja pa tudi očitno, da je ta ugotovitev edina, o kateri obstaja splošno soglasje.

ZDA in njihove bogate zaveznice z Zahoda opisujejo ZN kot slabo vodeno organizacijo, ki razsipava denar. Pritožujejo se nad cezmernimi izdatki za birokratski aparat, za katerega se zdi, da je samemu sebi namen. Konference v glavnih mestih držav so predrage in neučinkovite. »Čas je, da opozorimo Združene narode, naj svoje omejene finančne vire namenijo za reševanje res pomembnih svetovnih problemov,« je že v začetku razprave v Generalni skupščini poudaril zunanji minister ZDA Warren Christopher.

Manjše države in države v razvoju pa si spremembe v delovanju ZN predstavljajo drugače. Želijo si korenitih sprememb v ravnotežju moči. V koncu hladne vojne, ki je zavirala proces odločanja v preteklosti, vidijo možnost novega začetka. »Združeni narodi kljub prizadevanjem niso bili sposobni izkoreniniti lakote in revščine,« je dejal kubanski zunanji minister Roberto Robaina. »Organizacija se mora spremeniti, postati mora bolj demokratična.«

»Moc ima danes v svetu drugačen pomen. ZN pa se s svojimi zastarelimi strukturami spremembam v svetu ne prilagajajo,« je v ponedeljek izjavil brazilski minister za zunanje zadeve Luiz Felipe Lampreia. Brazilija si kot večina regionalnih velesil prizadeva, da bi postala stalna članica Varnostnega sveta.

Stalne članice VS so zmagovalke druge svetovne vojne. Večina držav v razvoju meni, da je prisel čas, ko bi morale biti v »klubu velikih zmagovalk« zastopa-

ne tudi države iz Afrike, Latinske Amerike in Azije. ZDA, Rusija, Francija, Velika Britanija in Kitajska pa jim odgovarjajo, da si VS ne sme privoščiti, da bi zaradi prevelikega števila stalnih članic izgubljal učinkovitost. ZDA podpirajo zamisel o priznanju Japonske in Nemčije kot stalnih članic VS, saj bi gospodarski velesili lahko prevzeli precej finančne bremena z njihovih pleč. Pakistanu ne bi bilo všeč, če bi postala stalna članica Indija, Mehika in Argentina pa se upirata možnosti, da bi ta položaj zasedala Brazilija.

V Afriki le malo držav podpira Nigerijo pri njenem prizadevanju za stalni sedež. Ni nenavadno, da ima odbor ZN, ki si že dve leti prizadeva preurediti Varnostni svet, pri tem le malo uspeha.

Se večja težava, s katero se trenutno soočajo ZN, pa je pomanjkanje denarja. Organizacija, ki skrbi za številne mirovne operacije, je, kot je že večkrat poudaril njen generalni sekretar Butros Gali, na robu bankrota. Zadolžena je za več kot tri milijarde dolarjev, največji dolжник pa so prav ZDA. Njen dolg Združenim narodom znasa več kot milijardo dolarjev. Rusija, ki je naslednja največja dolžnica, se vsaj lahko izgovarja na svoj gospodarski položaj.

»Katastrofalen finančni položaj, v katerem so se znašli ZN, je posledica neizpolnjevanja dolžnosti večine držav članic,« je poudaril norveški zunanji minister Bjoern Tore Godal.

Na slovesnosti ob 50-letnici ZN, ki bo prihodnji mesec v New Yorku, svetovnim voditeljem ne bo primanjkovalo tem za pogovor. Spoprijeti se morajo s številnimi izzivi: kršenjem miru, uničevanjem okolja, uporabo jedrskega orožja, mednarodnim kriminalom in drugimi grožnjami za človeštvo. Nihče pa ne ve, kako in s čigaviimi sredstvi pripraviti organizacijo do tega, da bi težave reševala učinkovito.

Nicholas Doughty / Reuter

Po petdesetih letih obstoja potrebuje OZN temeljito prenavo (Telefoto: AP)

ROSS PEROT

Tretja stranka se ogreva

Teksačan bi spet rad mešal štrene

WASHINGTON - Milijarder Ross Perot je vnovic povzročil vihar na ameriskem političnem prizorišču, tokrat z napovedjo, da bo za predsedniške volitve leta 1996 ustanovil tretjo največjo politično stranko v Združenih državah.

Industrialec iz Teksasa je svoje zamisli javnosti predstavil v ponedeljek, in sicer v oddaji Larryja Kinga na televizijskem programu CNN, prav tam, kjer je pred tremi leti napovedal svojo kandidaturo za predsednika ZDA. Na stevilna vprašanja ni odgovoril. Ni zelel povedati, ali se namerava potegovati za najvišji položaj v državi.

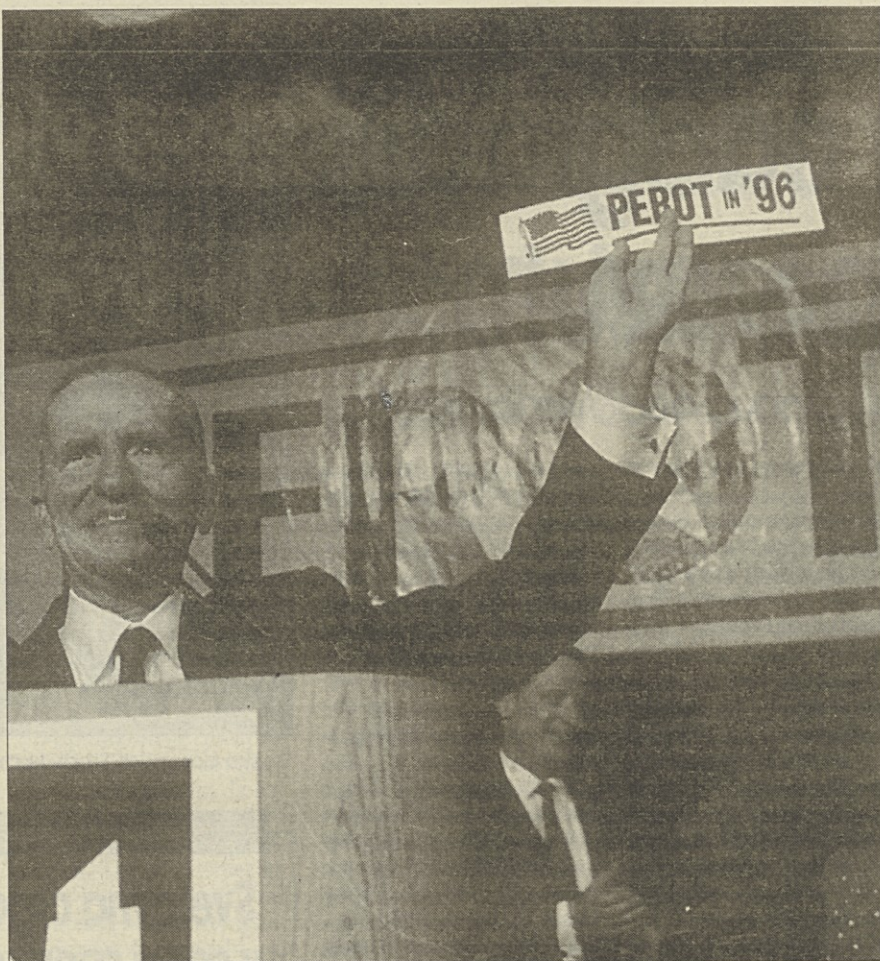
Perot je nenehno poudarjal, da bo glavni cilj njegove stranke približati politiko navadnemu državljanu, ki bi mu politika morala bolj prisluniti. Populist, kakršen je, je bil kar nekajkrat dokaj nejasen, celo glede imena stranke. Pravi, da se bo imenovala Stranka neodvisnosti (Independence Party), razen v Kaliforniji, kjer naj bi jo »tržil« z blagovno znamko Stranka reforme (Reform Party). Kalifornija je zvezna država z največ prebivalci, zato je zmaga na tem območju pogosto odločilna na predsedniških volitvah.

Na zadnjih volitvah leta 1992 je Perot zbral 19 odstotkov glasov, zmagovalec Clinton jih je dobil 43 odstotkov, takratni predsednik Bush pa 37 odstotkov. Perotovo politično gibanje se je imenovalo United We Stand, vendar uradno ni bilo politična stranka. Tokrat skuša razvpiti milijarder zapolniti praznino, ki se v javnomnenjskih raziskavah kaže kot nezadovoljstvo Američanov z demokratsko in republikansko stranko, pri čemer so cedalje glasnejše zahteve po novem, neodvisnem političnem telesu, ki bi na politiko gledalo drugače kot kandidati tradicionalnih strank. »Nocoj nastaja

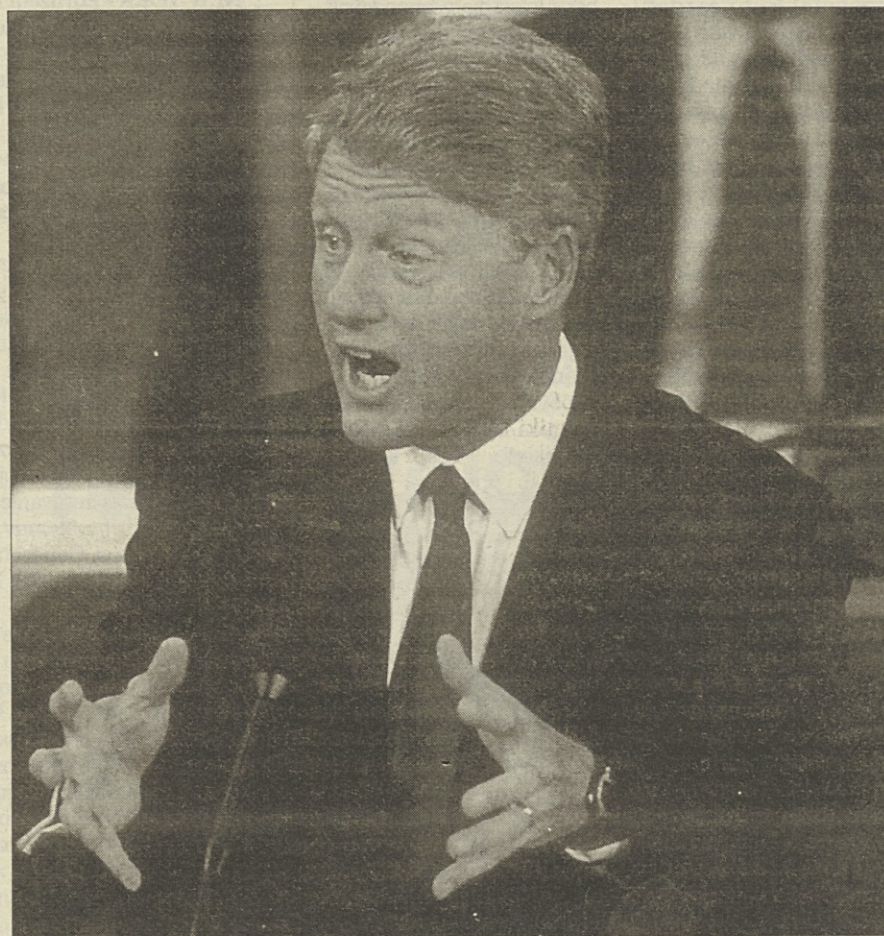
ja stranka za neodvisne volilce,« je sijal Perot.

Marlin Fitzwater, ki je bil v Bushovem kabinetu predstavnik za tisk, je kritično spregovoril o Perotovem nastopu: »Meni, da je politika velika računalniška igrice, ki jo igrajo milijarderji.« Fitzwater je prepričan, da bo Perot v tretji stranki igral vlogo nekakšnega mesetarja, ki bo postavil tako visoka merila za morebitne kandidate, da jih nihče ne bo mogel doseči. Politični analitik Mark Rozell meni, da se je Perot za svoj korak odločil zato, ker je Colin Powell, upokojeni general in junak zalivske vojne, pritegnil nase vso pozornost javnosti. Njegova turneja po ZDA, na kateri predstavlja svojo avtobiografijo, je naletela na velik odmev, obenem pa narašča njegova priljubljenost v javnomnenjskih raziskavah. Powell je se naprej skrivnosten in pravi, da se bo glede morebitne predsedniške kandidature in dileme, ali bi nastopil kot neodvisni kandidat ali kot kandidat republikancev, odločil se le novembra. Trenutno ima med vodilnimi predstavniki republikanske stranke s predsedniškimi ambicijami največjo podporo javnosti senator Bob Dole. Perot ne kaže vznemirjenosti. Tretjo stranko bo začel organizirati v zveznih Ohio, Maine in Kalifornija, člani stranke pa naj bi o svojem predsedniškem kandidatu odločili spomladi. »V tekmi za predsedniški stolček zelim videti nove obraze,« je odločen mali bogataš z velikimi uhlji.

Michael Posner / Reuter

Nepredvidljivi milijarder Ross Perot jo utegne znova zagosti »resnim« predsedniškim kandidatom

BILL CLINTON

Končna ocena - pozitivno

Predsednik je ponosen na svoje delo

WASHINGTON - Ameriski predsednik Bill Clinton je prepričan, da bi bila njegova vnovična izvolitev pomembnejša, kot je bila prva izvolitev na najvišji položaj v državi leta 1992, saj naj bi imeli njegovi politični nasprotniki »destruktivne zamisli«.

»Pred tremi leti sem se potegoval za mesto predsednika, ker sem vedel, da v ameriški politiki ni dovolj močne želje po odločnih korakih v smeri nove ekonomske politike. Zdaj menim, da so možnosti, ki se ponujajo, destruktivne za prihodnost, kakršno si želimo,« je dejal Clinton. Predsednik sicer se ni napovedal vnovične kandidature, vendar je v pogovoru z novinarji prepričan, da ima možnosti za uspeh, saj so volilci začeli pozitivno ocenjevati njegovo preteklo delo. Clinton meni, da je eden od razlogov za vzpone in padce njegove priljubljenosti v tem, da kdor veliko dela, ne more vsem ugajati. Obregnil se je ob različne konservativno usmerjene voditelje televizijskih in radijskih govornih oddaj: »Ce ima nekdo, ki zeli kritizirati, skoraj neomejen dostop do medijev, lahko razpihuje sovraštvo.«

Clinton je zadovoljen s svojo politiko in meni, da je v dveh letih in pol, odkar je v Beli hiši, veliko dosegel. »To je bilo burno obdobje za vso državo, ampak če pogledate, kaj vse smo dosegli, lahko ugotovite, da so izidi pozitivni - tako za Ameriko kot prihodnost.« Največja razlika med njim in njegovimi kritiki iz republikanske stranke naj bi bila v tem, kakšen odnos imajo do pojma medsebojne pomoči in pomoči ljudem

v stiski. »Ce bo prevladal njihov pogled, nas čaka ponovitev 20. let tega stoletja,« je Clinton uporabil zgodovinsko primerjavo. Dvajseta leta so bila v Združenih državah obdobje popolne liberalizacije gospodarske politike in neizprosne prostega trga, kar je bil povod za veliko gospodarsko depresijo desetletje pozneje. Pri tem je predsednik spomnil na dejstvo, da so republikanci z velikim pompom glasovali proti njegovemu gospodarskemu programu, ker naj bi spodbujal recesijo. »In vendar je nas gospodarski položaj trenutno najboljši v zadnjih dveh, treh desetletjih,« je ponosno pribil. Clinton tudi ni pozabil omeniti, da v Združenih državah Amerike pada stopnja kriminalitete.

Vse kaže, da je predsednika že minila melanholija, ki ga je prevzela po hudih porazih kandidatov demokratske stranke na lanskim kongresnih in guvernerskih volitvah. Prepričan je, da so volilci opazili spremembe. »Se novembra je bila dežela zmedena, negativno nastrojena, celo zafrustrirana glede oblasti. Menim, da zdaj prehajamo v pozitivno obdobje, s pozitivno usmerjenim mišljenjem, saj je na gospodarskem področju slišati cedalje več dobrih vesti. Ce pa imamo dokaze, da je teza ve mogoče reševati, lahko dosegemo napredek.«

Gene Gibbons / Reuter

ZUNANJA POLITIKA BO MOGOČE PREDSEDNIKOVA REŠILNA BILKA NA PRIHODNIH VOLITVAH

Mednarodni uspehi so Clintonovi aduti v rokavu

MARTIN WALKER / THE GUARDIAN WEEKLY

Sicer se vedno negotov mirovni nacrt za Bosno in Hercegovino, ki lahko postane velik mednarodni uspeh, je v Beli hiši zbudil upe, da bo predsednik Bill Clinton na predsedniških volitvah prihodnje leto nastopil kot predsedniški kandidat, ki vodi dobro zunanjo politiko.

Da, prav ste prebrali. Človek, ki je pred tremi leti postal predsednik, ker je za Georgea Busha govoril, da je sicer dober kot »direktor« planeta, vendar pozablja, da mora voditi ZDA, se je usmeril v zunanjo politiko. Resno nesoglasje z Rusijo, do katerega je prišlo, ko so ameriške rakete pušile po položajih bosanskih Srbov, se je prelevilo v dogovor med Moskvo in Washingtonom, po katerem bodo h koncu obleganja Sarajeva pripomogle tudi ruske mirovne čete, se pred tem pa naj bi o prihodnosti BiH odločila mednarodna mirovna konferenca, za katero so se Rusi dolgo zavzemali. Clinton zonglira s kopico diplomatskih zgic, ki lahko se vedno padejo v motvirje neuspehov, toda trenutno mu dobro kaže.

Republikanskemu kongresu, ki je hotel z grožnjo o preglasovanju veta na odpravo prepovedi prodaje orožja bosanski vladi

vzeti zunanjo politiko v svoje roke, je predsednik ukradel pobudo. Palestinci in Izraelci bodo v prihodnjih dneh podpisali nov bliznjevzhodni mirovni sporazum, ki je v veliki meri tudi ameriška zasluga. Siroško-izraelski dogovor o Golanu je se daleč, vendar sta sporazuma s PLO in Jordanijo nedvomno največja zgodovinska premika na Bliznjem vzhodu po Camp Davidu pred sedemnajstimi leti. Obrambni minister Perry je prejšnji teden celo izjavil, da so ZDA na Golan pripravljene poslati mirovne enote, ki bi nadzorovale izvajanje sporazuma, ce bo seveda sklenjen. Predstavniki zunanega ministrstva so tudi prepričani, da ni več ovir za ameriško-kitajski vrh, ki naj bi bil v začetku novembra, kar pomeni, da se odnosi med velikanoma, ki jih je skalil kitajski odpoklic veleposlanika iz Washingtona na začetku leta, vendarle urejajo. Novembra namerava predsednik obiskati se Irsko in Veliko Britanijo, pri čemer gostitelj ne bo pozabil spomniti na ameriške zasluge pri oblikovanju miru na Severnem Irskem. Tudi »na dvorišču« so stvari bolj ali manj urejene. Na Haitiju bodo kmalu volitve, lanska tvegana odstranitev vojske hunte in vrnitev demokratično

izvoljenega predsednika Aristida pa sta se izkazali za uspešni.

»Clinton je spet v sedlu, in sicer na konju, katerega se je najbolj bal - zunanji politiki,« je razvoj dogodkov komentiral profesor James Chace, urednik strokovne revije World Policy Journal. »Glede na to, da je pri notranjopolitičnem programu, predvsem zdravstvenem zavarovanju, pogorel, bo prihodnje leto v predvolilni tekmi, čeprav si tega ne zeli, najverjetneje največ pozornosti namenil dosežkom v zunanji politiki.« Prvi dve leti Clintonovega predsednikovanja sta bili v znamenju grozljivih osemindvajsetih smrti ameriških marincev v Somaliji, ponižujoče vrnitve vojske ladje, ki jo je iz pristanišča v Port-au-Princeu pregnala jezna množica haitskih demonstrantov, in neodločnosti glede Bosne. Pri teh polomih uspehi niso mogli priti do izraza, čeprav se je Ukrajina odrekla jedrskemu orožju, čeprav so se Rusi umaknili iz Prilbaltika in čeprav sta se Arafat in Rabin rokovala pred Belo hišo. Tudi pogumni, morda tvegani predsednikovi koraki niso bilo dovolj cenjeni. Da bi dosegel sprejem Severnoameriškega sporazuma o svobodni trgovini (Nafta) in pristop k Splošnemu

sporazumu o carinah in trgovini (Gatt), se je bil Clinton pripravljen pogoditi z republikanci in postaviti na kocko enotnost svoje stranke. Ce bosta oba sporazuma uspešna in bo sadove obrodil tudi poskus oblikovanja azijsko-pacifiškega območja svobodne trgovine, potem se bo Clinton res vpisal v zgodovino kot pravi arhitekt obdobja po koncu hladne vojne.

Trenutno predsednikova zunanjepolitična ekipa teče kot dobro naoljen stroj. Prva dama Hillary je z govorom o človekovih pravicah, ki ga je imela na pekinški konferenci ZN o ženskah, napravila vtis celo na republikance, čeprav je zunanji minister Christopher hkrati moledoval pri Kitajcih, naj se spet začnejo pogovarjati. Ministrov namestnik Talbott je takoj po tem, ko so Rusi Natovo bombardiranje bosanskih Srbov označili za genocid, odletel v Moskvo in Kremelj prepričal, da je zanj bolje, ce je del resitve, ne del problema. Ministrstvo pomočnik Holbrooke pa je dosegel neverjeten dogovor, krono svojih napornih pogajanj na Balkanu. Anthony Lake, predsednikov svetovalec za nacionalno varnost, in podpredsednik Al Gore sta medtem Gerryju Adamsu, voditelju stran-

ke Sinn Fein, razlagala prav tisto, kar sta dopovedovala britanskemu ministru za Severno Irsko - ce si sprti strani res želita začeti pogovore, sta potrebna prilagodljivost in mednarodni nadzor nad kocljivo predajo orožja Ire. Poleg tega je japonska valuta spet padla na simboličnih sto jenov za dolar, finančni minister Rubin pa se je uspešno izognil vsem zankam, ki so jih dolarju cez poletje nastavljal borzni spekulanti.

Po svoje je kar nenavadno, da Clintonovi administraciji vse teče tako gladko. Mogoče ima predsednik samo zvrhano mero sreče, se verjetneje pa je, da so vse njegove misli zdaj usmerjene v volitve leta 1996. »Po vsem sodeč si Clinton tako zeli vnovične izvolitve, da se začena obnasati kot George Bush,« meni William Maynes, urednik strokovne revije Foreign Policy in pomočnik zunanje ministra za casa predsednika Carterja. »Tri leta visokega moraliziranja brez pravega ozadja so bila potrebna, da se je končno izoblikovala politika glede Bosne. Prvic je na delu politika, ki združuje vojsko silo in diplomacijo ter ima podporo zaveznikov in možnosti za uspeh.«

SLOVENSKO-
HRVAŠKI
ODNOSIZagreb bo najverjetneje zavrnil
Drnovškov predlog o Piranskem zalivu

Hrvaška je občutljiva glede vseh svojih meja, vendar jo zdaj bolj zanimajo vzhodne

ZAGREB - Staliska državnih delegacij Slovenije in Hrvaske so se na sestanku v Mariboru bolj oddaljila kot približala, meni predsednik hrvaske državne komisije za meje dr. Hrvoje Kacic. Izjava seveda drži predvsem za mejo na morju, za katero Kacic meni, da predstavlja glavno težavo pri vzpostavitvi sporazuma. »Potrditev mejne crte na morju je v tem trenutku velik kamen spotike v odnosih med Slovenijo in Hrvasko,« je dejal.

Iz teh izjav, ki bržkone napovedujejo podobno uradno hrvasko stališče, lahko sklepamo, da bo Hrvaška zavrnila Drnovškov predlog o razmejitvi Piranskega zaliva. Kacic je dejal, da upa, da bo slovenska vlada nekatere od svojih predlogov še pojasnila. »V nasprotnem primeru ni mogoče pričakovati pozitivnega hrvaskega odziva na predloge, ki smo jih enkrat že odločno zavrnili.« Predse-

dnik komisije za meje poudarja, da vprašanje meja ne bi smelo igrati pomembne vloge v predvolilnem boju. Zdi se, da s tem Ljubljani namiguje, naj ne pričakuje, da bosta nova vlada in sabor zavzela bistveno drugačna stališča od sedanjih. »Nasi zahodni sosedje morajo sprejeti dejstvo, da meja na morju ne bo potekala neposredno ob savudrijskem rtu. Dokler se o tem ne bomo dogovorili, bo me-

ja na morju od savudrijskega rta oddaljena 1, 3 navtične milje.«

Ceprav uradnih odzivov Zagreba na mariborske predloge se ni, to ne pomeni, da Hrvaske ne zanima problematika meja. Nasprotno, na tem področju je zelo občutljiva. Toda v nasprotju z zahodno mejo, kjer se zdi, da pusca casu cas, je Hrvaška trenutno bolj zaposlena z mejami na vzhodu. Doslej je bilo tako zato, ker so bila obsejna območja zunaj državne nadzora, odkar pa so se izvršili spektakularni uspehi hrvaske vojske, se čedalje pogosteje govori o »sirjenju Hrvaske«. Ta izraz je dozivel odobravanje celo takrat, ko ga je bilo slisati z govorniškega odra v

saboru ob vojaškem uspehu v Jajcu.

Pred desetimi dnevi je tajnik vladajoče stranke ob napovedi pohoda na Banjaluko celo zatrdil, da je bilo to mesto »vedno hrvasko« in da bo takšno tudi ostalo. Za Tudmana je dejal, da je uspešnejši od hrvaskih kraljev Tomislava in Zvonimira. Nekateri tukajšnji mediji objavljajo zemljevide Hrvaske iz časa Petra Kresimira IV. iz leta 1070, »ko je Hrvaška dosegla svoj največji obseg«. Zgodovinar Dragutin Pavlicevič trdi, da so bile meje današnje Hrvaske krojene pod srbskim pritiskom po letu 1945, kar seveda pomeni, da na škodo Hrvaske. Razlaga, da je najmanj četrtnina Hrvatov in

najmanj tretjina hrvaskih zgodovinskih omejmel ostalo zunaj hrva-

skih meja. Obласти priverzeni Vjesnik je o tem objavil celo članek z na-

slovom Vrnitev na svoje. Jelena Lovrić, foto: Bojan Velikonja

SREČANJE AGNELLI-THALER

»Vse naj bo v okviru Rimskega sporazuma«

Thaler se je sestel tudi z zunanijima ministroma Belgije in Švedske

NEW YORK (STA) - »Pri pogajanjih z Italijo je pomembno, da vse ostane v okviru Rimskega sporazuma,« je po sestanku z italijansko zunanjo ministrico Susanno Agnelli konec prvega dne splošne razprave 50. zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov povedal slovenski zunanji minister Zoran Thaler.

O sestanku, ki je trajal 45 minut, je dejal, da sta z italijansko kolegico na ministrski ravni nadaljevala dialog glede skupnih točk dogovora, ki naj omogoči premik z mrtve točke glede vprašanja slovenske manjšine v Italiji in uresničevanja Rimskega sporazuma, zlasti vprašanja optantskih nepremičnin. Pregledala sta, do kod sta državi pri pogajanjih prisli, in se domenila, da se bosta sesla še enkrat. Slovenski zunanji minister ni želel pojasniti podrobnosti s srečanja. Poudaril je, da gre za občutljivo temo in večkratni dogovor obeh strani, da ne bosta posredovali podrobnosti poteka pogajanj, in sicer v dobro čimprejšnjega in za obe strani sprejemljivega dogovora. Slovenska dele-

gacija, v kateri je bil tudi vodja misije pri ZN, veleposlanik Danilo Türk, se je ločno sesla se z belgijskim zunanjim ministrom Erikom Deryckem in švedsko zunanjo ministrico Leno Hjelm Wallen. Minister Thaler je povedal, da ima Slovenija z obema državama dobre odnose, kar so pokazali tudi sinocni pogovori, na katerih je oba kolega seznanil s slovenskimi stališči glede vključevanja v Evropsko unijo.

Zunanja ministra Belgije in Švedske sta se strinjala s slovenskimi izhodišči. Slovenija je za parafirala sporazum o pridruženem članstvu, ki je tako goden za podpis, in sprožila postopek za spremembo ustave in zakonodaje v zvezi z možnostjo tujcev do las-

stine nepremičnin, s čimer je izpolnila pogoje za pridruženost članstvo. S podpisom sporazuma o pridruženem članstvu bo omogočena nadaljnja procedura v zvezi z ustavo in ustrezno zakonodajo, je minister Thaler pojasnil sogovornikom. Italijanska diplomacija pri pogajanjih za pridruženost članstvo Sloveniji postavlja dodatne pogoje in tako vsiljuje takšne, ki veljajo za pridobitev polnopravnega članstva, je dejal minister Thaler o slovenskem stališču glede vključevanja v Evropsko unijo.

ODNOSI MED CERKVIJO IN LDS

V zameno za gozdove naj bi Cerkev dobila
odškodnino in urejen status duhovnikov

LJUBLJANA - Neuradno smo izvedeli, da so se predstavniki LDS včeraj srečali s predstavniki Rimskokatoliške cerkve. Pogovarjali so se o predlogu LDS o ureditvi odnosov med državo in Cerkvijo.

Strinjali so se, da se ob reševanju teh vprašanj ne bi smela poglabljati politična polarizacija, prisli pa so tudi do »novih predlogov«, ki so »blizu obema stranema«. Tako nasi viri ocenjujejo, da je veliko možnosti, da bo kmalu dosežen dogovor med državno in Cerkvijo. Kakšni so ti »novi predlogi«, za zdaj se ni znano.

Pobuda LDS o »celovitem reševanju položaja RKC«, kot je znano, med drugim pre-

dvideva, da naj bi se Cerkev odrekla gozdovom, ki bi tako prisli v last posebnega sklada, v zameno pa bi dobila odškodnino in izpolnitev se nekaj drugih zahtev, na primer urejen status duhovnikov. Omenjeni sestanek je bil sklican prav v kritičnem

obdobju pred parlamentarnim odločanjem o moratoriju na vračanje cerkvenih gozdov. Kot je znano, je liberalna demokracija ponudila svoj predlog kot alternativo - ce namrec Cerkev predloga ne bi sprejela, bo LDS glasovala za moratorij, ceprav bi to pomenilo nove konflikte v vladi. Po včerajšnjem sestanku opazovalci ocenjujejo, da sta obe strani za korak blize kompromisu. (T. S.)

Včeraj so se na rednem sestanku srečali tudi glavni tajniki vladnih strank, ki so se strinjali, da je treba pospešiti pogajanja o novem proračunu. Vlada bi morala ta dokument sprejeti že sredi oktobra, ce naj bi se celotna procedura sprejemanja proračuna zares končala do konca letosnjega leta.

SVET ZDRUŽENE LISTE SOCIALNIH DEMOKRATOV

Aktualna politična
vprašanja in program

Kongres bo zadnji vikend novembra v Slovenj Gradcu

LJUBLJANA - Glavni temi pogovorov na včerajšnjem svetu stranke Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) so bila aktualna politična vprašanja - v zvezi s tem je članica sveta stranke Sonja Lokar navzoče seznanila s sklepi zaprte seje predsedstva stranke, ki je bila dan prej - in razprava o predlogu socialdemokratskega programa za Slovenijo.

Sonja Lokar je povedala, da so se na predsedstvu stranke odločili, da bo kongres ZLSD 24. in 25. novembra letos v Slovenj Gradcu, glavne točke kongresa pa bodo sprejemanje programa stranke, spremembe statuta in kadrovska vprašanja. Največ pozornosti so na seji predsedstva, kot tudi na seji sveta ZLSD, namenili vprašanju sprejemanja proračuna, univerzalnega otroškega dodatka, uvajanja verouka v sole in delu Pučnikove komisije. Po koalicijski pogodbi bi bilo treba proračun najprej politično uskladiti v vladi, sele potem bi lahko sel v parlamentarno proceduro,

vendar usklajevalne komisije ne delajo, mi pa smo bili seznanjeni le s splošnimi parametri proračuna, je dejala Sonja Lokar. V zvezi s Pučnikovo komisijo so na seji dejali, da je bilo komisiji že vnaprej določeno, kaj mora ugotoviti, zato se niti z vsebinskim niti izvedbenim delom komisije v ZLSD ne morejo strinjati. Pavel Kristan, vodja kluba svetnikov ZLSD v mariborskem mestnem svetu, pa je povedal, da naj bi na mariborsko občinsko komisijo za volitve, imenovanja in administrativne zadeve prispela pobuda s podpisi Jozeta Pučnika, v kateri občini predlagajo ustanovitev

občinske komisije za raziskovanje povojnih množičnih pobojev, kar bi bilo po besedah Mitje Zagarja, člana sveta ZLSD in strokovnjaka za politične sisteme, edinstven primer v svetu, saj so parlamentarne komisije politični organi, ki povsod delujejo le na državni ravni. Zaradi takšnih politik, ki lahko po mnenju nekaterih vodijo v radikalizacijo političnega prostora, da je uveljaviti predloge, da bi delo parlamentarnih komisij na neki način zamrzili do parlamentarnih volitev prihodnje leto. V ZLSD menijo, da je uvedba otroškega dodatka največja zmaga stranke na področju socialne v tem mandatu, ki pa so jo medijsko preslabo izkoristili, v zvezi z uvedbo verouka v sole pa so dejali, da temu nasprotujejo in bodo v skrajni sili organizirali referendum. Bernard Pesjak

Ustanovili
regijski SDSF

MARIBOR - Dobrih deset mesecev po ustanovitvi Socialdemokratskega sindikalnega foruma (SDSF) je bil včeraj v Mariboru ustanovljen drugi regijski socialdemokratski forum, prvi je bil ustanovljen v Celju.

Regijski organiziranje je narekovala potreba po organizaciji strokovno močnega sindikalnega gibanja, da bi zascitili zaposlovalne delavce in njihove pravice, ki jih grobop tepta divjanje menedžmenta s pomočjo države. (M. P.)

»Evropa je egoistična,
malo postarana gospa«

LJUBLJANA - Približevanje Slovenije Evropski uniji je neizbežno, Slovenija pa bo zato morala plačati določeno ceno, je na sinocni okrogli mizi, ki je na temo Slovenija v Evropi - ali ne pričakujemo premalo? potekala v Cankarjevem domu, dejal Vojko Venišnik.

Na okrogli mizi, ki jo je organizirala Združena lista socialnih demokratov, so sodelovali se Boris Jesih, Andreja Cernak-Meglic, Janez Kocijancic in Franci Krizanic. Udeleženci so poskusali odnose z evropskimi integracijami osvetliti z različnih zornih kotov, od gospodarskih in političnih odnosov do socialne in narodne politike.

Janez Kocijancic je poudaril, da bomo v Evropski uniji obroben narod, vendar bomo morali kljub svoji majhnosti uveljaviti svoje interese v povsem novih pogojih. V Evropo ne moremo kot nova mlada suverena država, ce ne bomo uredili odnosov s sosedami, je se opozoril Kocijancic. Franci Krizanic je dejal, da je Evropska unija najpomembnejši slovenski zunanjetrgovinski partner, saj z njo potekata dve tretjini slovenskih blagovnih tokov, zato naj bi vstop v unijo prinesel ugodne rezultate.

Cernakova je orisala socialno podobo Evropske unije in dejala, da je evropska listina socialne pravice postavila na minimum. Dodala je se, da se bodo smernice v socialni politiki se spreminjale in da se bo povečala njena vloga v produkciji. Slovenija mora dejavno vstopati v razprave, kakšna naj bo jutrisnja Evropa, je menil Vojko Venišnik in poudaril, da se mora Slovenija Evropi približevati tudi mimo formalnih poti. Boris Jesih je opozoril, da so v Evropi se vedno veliki in majhni narodi in da je treba v Sloveniji utrditi tista področja, ki so za Evropo zanimiva.

Maja Grgoć

Sekretar in predsednik
GZS na bojni nogi?

LJUBLJANA - Danes bo v stavbi ljubljanskega Leka sestanek skupščine Gospodarske zbornice Slovenije, na kateri utegne - kot napovedujejo poznavalci - priti do precej burne polemike.

Pred casom naj bi namrec predsednik zbornice Jozko Cuk generalnemu sekretarju Tomazu Kunstlju omenil, naj zamrzne svojo strankarsko knjizico. Kunstelj je javnosti najbolj znan kot nekdanji vodja kabineta Lojzeta Peterleta v casu, ko je bil ta zunanji minister. Tomaz Kunstelj sicer zdaj nima pomembnejše funkcije v stranki, seveda pa je se vedno član krcanske demokracije. Ni znano, ali ima spor med predsednikom in sekretarjem GZS se kaksne »globlje« vzroke, v vsakem primeru pa se Kunstelj po naših informacijah ne namerava odreci »svoji« politični opciji. Poznavalci se napovedujejo, da bodo omenjeno vprašanje razcisčevali prav na današnji seji skupščine GZS. Pri tem ne izključujejo možnosti, da bo celotna »afera« dobila tudi nekoliko srishe dimenzije. Nekateri pa tudi opozarjajo, da je bil Cuk izvoljen za predsednika kot »ne-Suster« in da utegne zaradi spora s sekretarjem izgubiti del podpore, ki jo uživa med članicami GZS. (N. R.)

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.30	Odprti prostor
9.45	Film: La chiave della città (kom., ZDA '50), vmes (11.00) dnevnik
11.30	Poletna oddaja Verde mattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa iz Westa (i. J. Seymour, J. Lando)
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Qualcosa che scotta (dram., ZDA '61, i. T. Donahue, C. Stevens)
15.05	Mladinski variete Solletico, risanke
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualno: Italia Sera - Zanimivosti iz vsakdana
18.50	Variete: Luna Park
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Film: Gioventù bruciata (dram., ZDA '55, r. N. Ray, i. J. Dean, N. Wood)
22.45	Dnevnik
22.50	Sportna sredo: boks, Picirillo-Negron
23.50	Se vidimo na RAI 1
0.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, poletni razgovori in vreme
0.30	Sport: SP v kolesarstvu, odbojka, Italija-Turcija

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave
7.00	Variete za najmlajše
9.10	Film: Due ragazzi e un tatuaggio (dram., ZDA '91)
10.45	Nan.: Saranno famosi
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Aktualna odd.: I fatti vostri (vodi G. Magalli)
13.00	Dnevnik, navade in družba, vreme
14.00	Aktualno: I fatti vostri
14.25	Nad.: Paradise Beach; 14.50 Santa Barbara
15.35	Dnevnik
15.40	Film: Silo 7 emergenza nucleare (dram., ZDA '88)
17.20	Dnevnik
17.25	Nan.: Zdravnik med medvedi
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Go-Cart
20.50	Film: Trappola per genitori - Vacanze hawaiiiane (kom., ZDA '89, i. H. Mills, B. Bostwich)
22.30	Aktualno: Poklic reporter
23.30	Dnevnik in vreme, 0.05 Iz Parlamenta
0.15	Aktualno: I fatti vostri
0.25	Avtorska glasba

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere: Potovanje po Italiji, 8.40 dok.
9.10	Film: Oblomov (kom., ZSSR '79, i. O. Tabakov)
11.30	Dok.: Pred 50 leti, vojna
12.00	Dnevnik
12.15	Film: Fuori pista (kom., ZDA '89, i. R. Rose)
14.00	Deželne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	Sport: Iokostrelstvo, golf, kolesarstvo
16.30	Dok.: lekcije kinematografije, 17.00 Davvero, 17.30 Glas gospodarja, 17.55 Dok., 18.05 nan. Superman, nato vreme
19.00	Dnevnik, deželne vesti
19.50	Variete: BlobSoup
20.30	Film: Ulisse (It. '54, i. K. Douglas, S. Mangano)
22.05	Brividi Ultimo minuto
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualni oddaji: Linea 3, 23.50 The end
0.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, 1.00 Fuori orario

RETE 4

7.45	Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Cuore ferito, 10.30 Felicità, 11.15 Il prezzo di una vita, 12.20 nan. Hisa v pretriji, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.05	Film: E' ricca, la sposo, l'ammazzo (kom., ZDA '71, i. W. Matthau, E. May, J. Weston)
17.10	Aktualno: Perdonami (vodi D. Mengacci)
18.00	Nan.: Colombo, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Il prigioniero della miniera (vestern, ZDA '54, i. G. Cooper, S. Hayward, R. Widmark)
22.35	Film: Signore e signori, buonanotte (kom., It. '76, i. M. Mastroianni), vmes (23.30) dnevnik
0.50	Pregled tiska

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodisce
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Variete: Casa Castagna
15.30	Nan.: La tata
16.00	Otroski variete
18.00	Dnevnik TG5 - Flash
18.05	Kviz: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik in vreme
20.30	Nogomet: Juventus-Steaau Bucurest
22.30	Oddaja o nogometnih tekmah med italijanskimi umetniki in sportnimi zvezdniki
23.00	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nocni dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade si San Francisco
12.25	Odprti studio
12.45	Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Variete: Generazione X
16.15	Nan.: Magnum P.I.
17.30	Dok.: Nati liberi
17.45	Nan.: Primi baci, 18.20 Acapulco H.E.A.T.
19.30	Odprti studio in vreme, 19.50 Sport studio
19.55	Variete: Appuntamento al buio (vodi Amadeus)
20.40	Film: Come sposare un miliardario (kom., ZDA '91, i. H. Locklear)
22.40	Aktualno: Fatti e misfatti
22.45	Sport: Champions League
0.45	Italia 1 sport
2.00	Nan.: Baretta
3.00	Film: Due mafiosi nel Far West (kom., It. '64)

TELE 4

13.30	19.30, 22.15, 00.20 Dogodki in odmevi
20.30	Proza: Il professore di pianoforte (kom.)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Gli uomini sposano le brune (kom., ZDA '55)
20.35	Film: Innamorarsi ('84, i. M. Streep, R. De Niro)
23.40	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka: Filip
20.30	Dnevnik
20.45	Alpe - Donava - Jadran

BORIS S. popravila TV - VCR antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2
OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

10.15	Cobi in prijatelji, 3. del spanske risane serije
10.40	Arhitektura na prelomu tisočletja, nemška dokumentarna oddaja, 1. del
11.35	Iz življenja za življenje
12.00	Mini - carovnja na starih kolesih, angleška dokumentarna oddaja
12.30	Slovenski magazin
13.00	Poročila
15.20	Biblija: Sinoptični evangeliji, 28. oddaja
15.50	Opus
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroski program:
17.10	Male sive celice, kviz
17.55	TV 101, 13. del ameriske serije
18.45	Lingo, tv igrice
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Forum
20.25	Film tedna: Življenje po Agfi, izraelski film
22.15	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.35	Zarišce
22.55	Sova: Noro zaljubljena, 1. del amer. nanizanke
23.20	Severna obzorja, 17. del ameriske nani-zanke

SLOVENIJA 2

13.00	Umetniki za svet - ob 50-letnici OZN, ponovitev
13.20	Zgodbe iz školjke
13.50	Tedenski izbor
13.50	Stranski učinki, 12. del
14.35	TV 101, 12. del am. serije
16.35	KYTV, 5. del serije
16.00	Severna obzorja, 16. del
16.45	Odkrivanje zemlje
17.15	V vrtincu
18.00	RPL - studio Luwigana
19.00	Litija: Kvalifikacije za EP v rokometu (M), Slovenija - Turcija, prenos
20.25	Glasgow: Nogomet za pokal prvakov
22.20	Omizje
00.20	Kosarka za Koracev pokal
01.00	Umetniki za svet ob 50-letnici OZN

KANAL A

10.00	A - shop, Spot tedna
10.20	Ponovitve
17.30	Spot tedna, A - shop
17.45	Zgodovina ameriskega podjetništva, pon.
18.15	Marucini kristali, pon.
18.45	A - shop
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luč svetlobe, 521. del
20.00	Benny Hill, 15. del angleške humor. serije
20.30	Sirene, 3. del ameriske nanizanke
21.20	Unpato, pogovor
22.25	Dance session
23.05	Epikurejske zgodbe, pon.
23.45	Videostrani

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program: Da ne bi bolelo: Debelost je ozdravljiva
18.30	Zlati prah, pravljica
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Vesolje je...
19.55	Nočni sodnik, TV nanizanka
20.20	V ospredju - avtor Bruno Agrimi
20.30	Nevihla pod morjem, ameriski pustolovski film, 1951
	Režija: Robert D. Webb
	Igrajo: Robert Wagner, Terry Moore in drugi
22.10	No Comment
22.15	Vsedenes -tv dnevnik
22.30	Svet danes
23.15	Jazz: »Jazz Brass«

ORF Avstrija 1

06.05	Fantastične zgodbe, ponovitev
06.30	Otroski program, ponovitev
09.10	Umor, je napisala, pon.
10.00	Baywatch, pon.
10.40	Vesoljska ladja Enterprise
11.30	Columbo: Smrtonosni triki, pon. ameriske tv kriminalke, 1988
13.00	Otroski program
	Tjulenjecek Albert
13.25	Konfeti
13.40	Mila Superstar
14.05	Am dam des
14.30	Knjiga o dzungli
14.55	Artefix
15.30	Mini cas v sliki
15.40	Vesoljska ladja Enterprise
16.25	Baywatch: Mrtvo dekle iz zaliva
17.10	Strašno prijazna družina: Pokopljite me poleg Fuzzyja
17.35	Zlata dekleta: Slovo od očeta
18.05	Iz dobrega gnezda
19.00	Pri Huxtablovih: Pojdi se enkrat Cliff
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Nogomet, liga prvakov
00.00	Cas v sliki
00.00	Bojujem se za sinova
2. del italijanske nadaljevanke	
01.30	Schiejok, ponovitev
02.30	Dobrodošli v Avstriji, pon.
04.35	Krinka rdece smrti, amerisko-britanska grozljivka, 1964

ORF Avstrija 2

09.05	Schiejok, pon.
11.40	Ozri se po deželi, pon.
12.30	S prizorišča, pon.
13.10	Dolge roke iz globine, ponovitev
14.00	Pravica do ljubezni
14.25	Doktor Trapper John: Usoda na invalidskem vozicku
15.10	Umor, je napisala: Tekmovanje tajnih služb
16.00	Vsak dan z Schiejokom
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Skušnjava: Duhovnik in dekle, nemski TV film, 1994
22.30	Lepotica in zver, Od pravljice do musicala
23.15	Hollywood, Razblinjene mladostne sanje
00.15	Die doofen, posneetek koncerta
01.00	Pogledi od strani

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Za vas in mesto; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Iz mladih grl; 21.05 Koncert za besedo gozd; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Prireditve; 9.15 Mački o...; 10.00 Kje vas čevlji žuli; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 16.15 Modne novosti; 17.50 Šport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Melodije po pošti; 21.00 Vi izbirate, jaz izberem; 22.20-23.00 Jazz.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna minineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Glasbene šole; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasba; 16.45 Življenje kot izziv; 17.05 Prenosi festivalov; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasb. tradicija 20. st.; 23.55 Lirični utrinek; Nočni pr. RS.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Servise informacije; 9.45 Na rešet - odgovori; 10.45 Zanimivosti; 11.15 Aktualnosti: Hladno, toplo, vroče; 12.15 20 Modrih, 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.00 Tolar ni vse; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glas. odd. A...O...A; 19.00 Športni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Gla-

sba po željah; 14.00 Zgodovina istre; 14.50 Single tedna; 15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine; 18.45 Natività; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Ankef; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na rajzo gre; 20.00 Pole posiljon; 22.00 Velike radosti; 24.00 New Age.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Kozmetični nasveti; 17.00 Lestvica discoteque Goullises Blondes; 20.00 Večerni pr. - Parnas.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniature; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Info-servis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želili ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoci srebrni klobuče; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Šport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

8.00 Robokak, 11.00 135. Avtodrom; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, jocular); 17.00 Jazzarije; 19.00 TB: Gori Uši Winetu & Kud Idljoti; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues, Pantomalni kabaret; 24.00 Reprize (poned. in torek).

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00, Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik; 9.15 Odprta knjiga: New York, New York (V. Maidon, 21. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Otroški zbor F. Venturini; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glaba; 18.00 Literarne podobe; 18.15 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za za: 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.00-18.30 Koroški zbori; 21.04-22.00 Glasbena oddaja.

MENJALNIŠKI TEČAJI						
26. september 1995						
menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	84,95	85,95	11,95	12,25	7,39	7,96
A banka Koper	85,00	86,15	11,95	12,28	7,40	7,97
A banka Nova Gorica	85,15	86,10	11,96	12,27	7,40	7,96
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	85,20	86,45	12,00	12,45	7,50	8,30
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	85,00	85,80	11,95	12,20	7,40	7,95
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	85,13	86,00	11,95	12,12	7,48	7,74
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	85,25	85,65	12,07	12,17	7,40	7,80
Creditanstalt d. d.	85,30	86,00	12,10	12,25	7,50	8,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	84,55	85,60	12,11	12,14	7,65	7,70
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	85,40	85,90	12,05	12,20	7,40	7,80
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	85,40	85,90	12,05	12,20	7,40	7,80
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	85,40	85,90	12,05	12,20	7,40	7,80
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	85,40	85,90	12,05	12,20	7,40	7,80
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	85,40	85,90	12,05	12,20	7,40	7,80
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	85,40	85,90	12,05	12,20	7,40	7,80
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	85,00	85,70	12,05	12,20	7,40	7,80
Nova kreditna banka Maribor d.d.	84,40	85,70	11,95	12,20	7,40	8,05
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	85,20	85,80	12,03	12,18	7,30	7,90
Poštna banka Slovenije	84,40	85,80	11,20	12,20	7,15	8,00
Publikum Ljubljana, t: 312-57	85,41	85,50	12,08	12,10	7,67	7,75
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	85,40	85,75	12,07	12,12	7,60	7,80
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	85,55	85,80	12,05	12,20	7,45	7,90
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	85,30	85,65	12,12	12,15	7,50	7,90
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	84,20	85,75	11,80	12,20	7,20	8,00
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	85,30	85,90	12,06	12,10	7,53	7,72
Publikum NM, t: 068/ 322-490	85,10	85,50	12,05	12,24	7,55	7,85
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	85,35	85,70	12,02	12,20	7,55	7,89
Publikum Portorož, t: 066/747-240	85,35	85,74	12,06	12,12	7,58	7,80
Publikum Ljubljana Miklošičeva	85,40	85,50	12,09	12,10	7,68	7,75
SKB d.d., ***	84,25	85,95	11,93	12,28	7,30	7,85
SHP Kranj, t: 064/331-741	85,40	85,65	12,10	12,15	7,70	7,98
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	85,30	85,85	12,00	12,21	7,39	7,90
UBK Ljubljana, t:061/444-358	84,90	86,00	11,95	12,28	7,45	8,00
Upimo Ljubljana, t: 212-073	85,52	85,59	12,10	12,13	7,73	7,77
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *						

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica: tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611 Agencija Domjo: tel. +39/40/831131		
26. SEPTEMBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1579,00	1643,00
nemška marka	1101,00	1146,00
francoski frank	318,00	331,00
holandski gulden	981,00	1021,00
belgijski frank	53,40	55,60
funt sterling	2473,00	2574,00
irski sterling	2524,00	2628,00
danska krona	283,00	294,00
grška dragma	6,70	7,10
kanadski dolar	1171,00	1219,00
japonski jen	15,70	16,40
švicarski frank	1362,00	1418,00
avstrijski šiling	156,20	162,60
norveška krona	250,00	260,00
švedska krona	226,00	235,00
portugalski escudo	10,50	10,90
španska pezeta	12,70	13,40
avstralski dolar	1184,00	1232,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	12,70	13,10
hrvaški dinar-kuna	265,00	295,00

KMEČKA BANKA - GORICA		
26. SEPTEMBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1580,00	1630,00
nemška marka	1104,00	1132,00
francoski frank	318,00	329,00
holandski gulden	981,00	1009,00
belgijski frank	53,30	55,00
funt sterling	2477,00	2562,00
irski sterling	2528,00	2623,00
danska krona	283,00	293,00
grška dragma	6,70	7,30
kanadski dolar	1173,00	1213,00
švicarski frank	1365,00	1400,00
avstrijski šiling	156,20	161,20
slovenski tolar	12,60	13,30

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI				
25. SEPTEMBER 1995				
država	banka	nakupni	prodajni	
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,00	8,50	
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,20	8,50	
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,00	8,70	
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,20	8,70	
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,20	8,70	

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG				
22. SEPTEMBER 1995				
v DEM				
valuta	nakupni	srednji	prodajni	
ameriški dolar	1.4195	1.4235	1.4275	
funt sterling	2.2370	2.2440	2.2510	
irski funt	2.2890	2.2960	2.3030	
kanadski dolar	1.0499	1.0539	1.0579	
nizozemski gulden	89.143	89.253	89.363	
švicarski frank	124.03	124.13	124.23	
belgijski frank	4.8450	4.8550	4.8650	
francoski frank	28.754	28.814	28.874	
danska krona	25.652	25.712	25.772	
norveška krona	22.649	22.709	22.769	
švedska krona	20.040	20.100	20.160	
italijanska lira	0.8821	0.8861	0.8901	
avstrijski šiling	14.193	14.213	14.233	
španska peseta	1.1472	1.1512	1.1552	
portugalski escudo	0.9490	0.9520	0.9550	
japonski jen	1.4400	1.4415	1.4430	
finska marka	33.090	33.170	33.250	

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 27. 9. 95

Nakupni	Prodajni	
1. REDNI tečaj za DEM	84,50	85,10
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE								
Tečajna lista št. 185 z dne 26. 9. 1995 - Tečaji veljajo od 27. 9. 1995 od 00.00 ure dalje								
				ZA DEVIZE				
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni		
Avstralija	036	avstr. dolar	1	89,0724	89,3404	89,6084		
Avstrija	040	šiling	100	1175,0100	1178,54567	1182,0812		
Belgija	056	frank	100	401,8944	403,1037	404,3130		
Kanada	124	dolar	1	88,2415	88,5070	88,7725		
Danska	208	krona	100	2130,7597	2137,1712	2143,5827		
Finska	246	marka	100	2743,2332	2751,4877	2759,7422		
Francija	250	frank	100	2393,3429	2400,5445	2407,7461		
Nemčija	280	marka	100	8267,73143	8292,6092	8317,4870		
Gričija	300	grd	100	—	51,1322	51,2856		
Irska	372	funt	1	—	191,0617	191,6349		
Italija	380	lira	100	7,3979	7,4202	7,4425		
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	2241,2269	2241,2269	2241,2269		
Japonska	392	jen	100	118,3526	118,7087	119,0648		
Nizozemska	528	gulden	100	7380,6038	7402,8122	7425,0206		
Norveška	578	krona	100	1879,4207	1885,0759	1890,7311		
Portugalska	620	escudo	100	78,9982	79,2359	79,4736		
Švedska	752	krona	100	1701,3337	1706,4531	1711,5725		
Švica	756	frank	100	10223,8766	10254,6405	10285,4044		
Velika Britanija	826	funt sterling	1	186,5531	187,1144	187,6757		
ZDA	840	dolar	1	118,9479	119,3058	119,6637		
Evropska unija	955	ECU	1	153,6268	154,0891	154,5514		
Španija	995	peseta	100	95,8892	96,1777	96,4662		
Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.								
Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 26. 9. 1995								
dospelost blag. zapis	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
5.10.95	8	102.1720%	97.4660%	99.8190%	1.700.000	868.462	828.461	1.696.923
20.3.96	175	97.8858%	95.8553%	95.8553%	1700.000	832.029	814.770	1.646.799

Tečajnica borznega trga											
LJUBJANSKA BORZA LJUBLJANA STOCK EXCHANGE			št.: 182	Datum: 26. 9. 1995							
Vrednost. papir	obr. m.div.	ex.kupon st.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	poprvas	ponudba	Max.	Min.	pro.v 1000 SIT	
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice											
LEK2	800	(11.5.95)	11.750		20.9.	11.300	11.750				
PRB	665	(13.6.95)	17.467	1.35	26.9.	17.300	17.490	17.820	17.250	2.673	
SAL	500	(2)(11.9.95)	19.303	1.11	26.9.	19.120	19.590	19.410	19.100	2.896	
SKBR	1000	(24.2.95)	36.315	85	26.9.	36.220	36.400	36.600	36.000	18.121	
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice											
RCE1	10.0	2(1.10.95)	104.0	*.04	26.9.	104.0	104.3	104.0	104.0	1.293	
RSO1	8.0	5(30.6.95)	100.9A	83	26.9.	101.0	101.5	100.9	100.9	54	
RSO2	9.5	9(1.4.95)	111.5	43	26.9.	111.1	111.5	111.5	111.4	4.897	
RSO8	5.0	4(31.5.95)	91.0A	2.86	26.9.	85.5	93.0	91.0	91.0	6	
RS11	7.0	5(15.7.95)	97.3A	.09	26.9.	97.3	99.2	97.3	97.3	99.048	
RS1D	8.0	5(30.6.95)	100.0	1.22	26.9.	100.0	100.8	100.0	100.0	69	
RS1D2	9.5	9(1.4.95)	112.0		22.9.	111.5	113.0				
SKB1	10.0	4(1.11.94)	104.0	0.3	26.9.	103.6	104.1	104.1	104.0	4.102	
SKR1	5.0	3(30.6.95)	81.0A	2.24	26.9.	73.0	82.5	81.0	81.0	1.023	
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice											
BTBR	300	(2)(28.7.95)	14.300	4.38	26.9.	13.560	14.200	14.300	14.300	1.430	
DIAD	10.000	(1.6.94)	24.864	1.15	26.9.	124.000	124.900	128.450	123.500	18.605	
FMD	1715	(24.5.95)	15.157	2.49	26.9.	14.850	15.500	15.550	15.000	8947	
CPGR		(10)	22.010A	.03	26.9.	20.000	24.000	22.010	22.010	1.123	
HMER			15.000	26.9.	26.9.	14.560	16.000	15.000	15.000	150	
MIKZ	218	(30.3.93)	10.577	1.16	26.9.	10.490	10.600	10.580	10.500	8.853	
NIKR	200	(26.6.95)	4.290	2.23-1	26.9.	4.270	4.330	4.401	4.280	1.137	
TCTR		(5)	800.1	.01	26.9.	800.0	802.0	802.0	799.0	9.297	
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice											
KBTP	2750	(22.6.95)	35.739	2.07	26.9.	35.750	36.500	36.900	35.700	2.645	
PFNP		(1)	35.601**		19.9	32.100	50.000				
URKP	720	(25.5.95)	12.113	1.10	26.9.	12.260	12.500	12.490	12.100	13.348	
VIP		(1)	43.000A		26.9.	42.200	43.200	43.000	43.000	1.032	
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice											
LEK2	12.0	4(1.11.94)	99.4		25.9.	100.0					
OZG	12.0	4(1.11.95)	103.5		20.9.	103.1	103.5				
PCE	12.0	7(1.6.95)	101.5		25.9.	100.2	102.5				
PCO	10.0	2(1.6.95)	101.5	.01-	26.9.	101.0	101.6	101.5	101.5	319	
SZB1	10.0	2(15.9.95)	105.0		21.9.	103.5	104.8				

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Kulturnica, Židovska steza 1, Veliki oder

V sredo, 27. septembra, ob 10.30 :

Božo Vovk:

HOCETE PETI Z MANO, premiera.

V soboto, 30. septembra, ob 11. in 17. uri:

S. Makarovic:

MEDENA PRAVLJICA, izven.

Gledališka blagajna je odprta od 11. do 12. ure, informacije ob istem času po tel.: 314-962.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Predstava H. H. Gudmundsdottir:

JAZ SEM MAESTRO, je na sporedu:

-danes, ob 19.30 za abonma sredo in izven

-četrtek, 28. oktobra, ob 19.30 za abonma četrtek in izven

Vstopnice so v prodaji vsak dan od 10. do 12. ure ter uro pred predstavo pri blagajni MGL.-Tel.: 210 852.

CANKARJEV DOM

Torek, 3. oktobra (premiera) in četrtek, 5. oktobra, ob 22. uri: Matjaz Pograjc:

BETONTANC - KNOW YOUR ENEMY!

Prvič v CD: Gledališki abonma. Vrhunske svetovne in domače predstave. Šest predstav - stiri vrhunska tuja gostovanja treh gledališč in ene plesne skupine, dve predstavi po lastni izbiri iz bogatega domačega in tujega repertoarja. Vpis gledališkega abonmaja do 14. oktobra; ne zamudite!

SNG LJUBLJANA

V petek, 29. septembra, ob 20. uri:

Ivan Cankar:

HLAPCI, premiera.

Mala drama

V soboto, 30. septembra, ob 20. uri: D. Mamet:

OLEANNA, premiera.

Rezervacije in prodaja vstopnic pri blagajni Drame, DANES od 10. do 13. ure, telefon 221-511. Od ponedeljka, 25. septembra bo blagajna

odprta od 10. do 13. ter od 18. do 20 ure.

PDG NOVA GORICA

Abonmajski program za sezono 1995/96

- Peter Barnes: ZATON SONCA IN SLAVE, režija Dusan Mlakar;

- Sam Shepard: MISEL LAŽNIVKA, režija Boris Cavazza (premiera 22. februarja);

- Mary Chase: HARVEY, režija Vida Ognjenović (premiera 17. aprila);

- Robert M. Cossa: NONA, režija Osvaldo Bonet (premiera 30. maja);

- Federico Garcia Lorca: DOM BERNARDE ALBE, režija Bojan Jablanovec;

- Miro Gavran: PACIENT DOKTORJA FREUDA, režija Jasa Jamnik;

Vpis abonmaja poteka od 25. septembra do 9. oktobra v PDG, Trg Edvarda Kardelja 5, Nova Gorica vsak delavnik med 8. in 12. ter 15. in 18. uro pri blagajni ali v upravi gledališča.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR

V nedeljo, 1. oktobra, ob 11. uri gostuje Lutkovno gledališče Ljubljana:

Nace Simoncic:

VELIKI KIKIRIKI, primerna za otroke od 3. leta starosti.

Vstopnice so na voljo eno uro pred predstavo. Rezervirate jih lahko po telefonu 26-748 vsak delavnik med 11. in 12. uro

SNG MARIBOR

Drama

V nedeljo, 1. oktobra, ob 20. uri za abonente in izven. M. Vezovšek:

JERMANOVO SEME.

Gledališka blagajna je odprta : v ponedeljek od 10. do 17. ure, od torika do petka od 10. do 19. ure. Vsoboto od 10. do 13. ure ter dve uri pred predstavo. Ob nedljah in praznikih samo dve uri pred predstavo. Rezervacije po telefonu: 062/221-206.

otvorili novo gledališko sezono.

Gledališče Rossetti

Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča (samo ob delavnikih 8.30-19.30), v Galeriji Protti (ob delavnikih 8.30-12.30, 16-19), pri podjetjih, solah in na univerzi.

Sv. Ivan - Bivša umobolnica

Od 29. t. m. do 7. oktobra bo na programu vrsta gledaliških prireditev in srečanj v okviru projekta Meje, ki sta ga zastavila Deželni center za mentalno zdravje in združenje »Franco Basaglia«. V petek, 29. t. m., ob 21. uri bo v svetoivanskem gledališču (Ul. S. Cilino 101) gledališka delavnica namenjena pripravi predstave »Storia di Augusta«.

ŠTEVERJAN

Jutri, 28. t. m., ob 20. uri bodo v domu Kulturnega društva Briski gric (Bukovje 6) predstavili videokaseto posneta na zadnjem poletnem, osmem »Pajk's Showu«. Večer prireja KD Briski gric v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice in ZSKD.

BILCOVS

V nedeljo, 1.10. ob 14.00 bo pri Miklavžu Redni občni zbor ZSI in srečanje bivših pregnancev.

DOBRAC

Na vrhu gore (2166 m) - V nedeljo, 1. oktobra - Prijeteljsko srečanje, ki se bo zaključilo s sv.maso ob 14. uri v slovenski kapelici.

Spostovani!
V letošnjem solskem letu ponovno vabimo mlade, da se nam pridružijo ob ustvarjanju v nasih likovnih delavnicah.
Vse delavnice bodo potekale v Martini hisi (Skofja Loka, Mestni trg 26). Vse dodatne informacije: ZKO Skofja Loka, tel.: 064/621-535

GLASBA SLOVENIJA

CANKARJEV DOM, LJUBLJANA

Danes in v petek, 27. in 29. septembra, ob 19.30: Modri abonma I in II: nastopa ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE, dirigent HARTMUT HAENCHEN. Spored: G. Mahler - Simfonija st. 9 v D-duru.

Jutri, 28. september, v Gallusovi dvorani, ob 19.30 bo slavnostni koncert ob začetku Bavarskega tedna v Sloveniji, na katerem bo nastopil BAVRSKI DRŽAVNI ORKESTER. Dirigent: Peter Schneider, solist: Benjamin Schmid, violina. Spored: J. Brahms - Simfonija st. 1 v c-molu, op. 68, Koncert za violino in orkester v D-duru, op. 77.

V sredo in soboto, 4. in 7. oktobra, ob 19. uri: SLAVNOSNI KONCERT ob 15-letnici Cankarjevega doma, 50-letnici umetniškega delovanja pianistke Dubravke Tomsic Srebotnjak, slovesni predaji novega klavirja Steinway, katerega pokrovitelj je Zavarovalnica Triglav, ter 15-letnici delovanja Jecerck Catering, d. o. o. Program: W. A. Mozart, M. Ravel, F. Chopin.

Pizzeria na Trgu 10, NOVO MESTO

Danes, ob 20. uri bo koncert nizozemske

skupine ZOOL, katere glasba je mešanica več zvrsti: punka, funka, jazz, soula, hardcora. Pri organizaciji turneje so sodelovali zalozba FV iz Ljubljane, Radio Student ter MKC Koper. ZOOL so: Stefijn Lehr, bas, Walter Lehr, bobni, Martijn Goosen, kitara, Emil Jansen, vokal, Chris Corsten, saksofon, Menno Baas je producent in menager.

Jutri, 28. september, ob 22. uri nastopa skupina ZOOL v Studentskem kulturnem klubu (STUK) v Mariboru.

KUD FRANCE PREŠERN, LJUBLJANA

V četrtek, 28. septembra, ob 20.30: Kudarije-PIANO BAR: WAITS FOR WAITS/CAKAJOC TOMA WAITSA.

CERKEV SV. JAKOBA,

Levstikov trg, LJUBLJANA

Danes, ob 20. uri bo koncert na katerem bo nastopil duet cembalistov FOR TWO TO PLAY: Oliver Baumont in Davitt Moroney, prvi francoskega, drugi angleskega rodu. Repertoar: T. A. Arne, J. Christian Bach, W. A. Mozart, N. Carleton, T. Tomkins,

V Gorici, in sicer

v Pokrajinskem muzeju

na gradu in v

Coroninijevem dvorcu je do

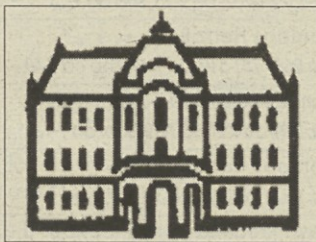
konca leta

na ogled razstava

19. stoletje na meji

(Ottocento di frontiera).

G. F. Händel.

AKADEMIJA ZA GLASBO,

UNIVERZA V LJUBLJANI

Danes, ob 19.30 bo v Mali dvorani Slovenske filharmonije komorni koncert, na katerem bodo nastopili studentje 1. letnika podiplomskega studija Andrej Zupan, klarnet, sopranistka Irena Baar, Bojana Karuza, klavir ter godalni kvartet: Karel Zuzek, violina, Jelka Meljnikov, violina, Martin Zuzek, viola, Tanja Babnik-Sostarsic, violoncelo. Program: Rota, Chausson, Schubert, Brahms. Vstop prost. Vljudno vabljeni.

RAZSTAVE SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA.

GALERIJA TIVOLI

Osebnе razstave nagrajencev 20. mednarodnega grafičnega bienala.

CANKARJEV DOM

V Veliki sprejemni dvorani je do 30. septembra na ogled razstava tapiserij nemskega umetnika Wernerja Möllera. (foto)

MALA GALERIJA, Slovenska 35

V galeriji je na ogled razstava slik nemskega umetnika Imija Knoebela.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Na ogled je razstava OD SKICE DO LUTKE, umetnice Agate Freyer - Majaron. (foto)

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji: razstavi Arhitektura ter Nastanek, ogrozanje in reševanje likovne dediščine.

GALERIJA EGURNA, Gregorčičeva 3

V galeriji je na ogled razstava slik akademskega slikarja in profesorja slikarstva na ljubljanski akademiji, Emerika Bernarda.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Na ogled je razstava Gotika v Sloveniji - Svet predmetov.

GALERIJA Vodnikova domačija, Vodnikova 65

V galeriji je na ogled posthumna razstava akademskega slikarja Marijana Dovjaka.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

V galeriji do 7. oktobra razstavlja nizozemski slikar Kees van Eyck.

GALERIJA ILIRIJA,

V galeriji je do 28. septembra na ogled razstava kiparja Aleksandra Kovaca.(foto: kovinska skulptura:"dajte mi masko, držal bom lestev...")

GALERIJA ŠKUC

V galeriji je na ogled samostojna razstava mladega fotografa Tomaza Gregorica.

GALERIJA ŠKUC

V galeriji je na ogled samostojna razstava mladega fotografa Tomaza Gregorica.

GALERIJA M-ART, MARIBOR

V galeriji je na ogled razstava slik umetnika Adel Seyoun in Galeb Baiee.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah galerije je na ogled razstava Gotika v Sloveniji: Slikarstvo in kiparstvo.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 15.10. razstavlja James Rosenquist.
Galerija Cartesius: do 30. t. m. razstavlja umetnica Megi Pepeu (umik: 11.-12.30, 16.30-19.30).
Galerija Art Light Hall: do 30. t. m. razstavlja slikar Ugo Pierri.
Miramarski park- Konjušnica
Do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble.
Dvorana Krozka Generali-Trg Duca degli Abruzzi 1: do 6.10. bo na ogled razstava albarskega slikarja in kiparja Gavril Pritfuli.

GORICA

Kulturni dom: do 8.10. razstavlja slikar Jona Gal Planinc iz Ljubljane.
V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

STANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela trzaskeskega umetnika. Urnik: od delavnikih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12 odprta razstava o

Pier Paolu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Skofijski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra.
Kunstforum (Villacherstrasse 8/II): do 14.10 razstavlja Ahmet Oran.
Galerija Freund: razstavlja Johannes Zechner.
Evropska hisa: kiparski simpozij Krastal-Celovec.
Hisa umetnikov
Do 7.10. je na ogled razstava T. Woschitza.
Galerija Ars temporis: Razstavljena so dela Vlastimila Teske in Angele Hübel.

PLIBERK

Do 14.10 razstavlja Werner Berg.

ROZEK

Grad Rozek: do 1.10 je odprta razstava slikarja B. Faschinga.

TINJE

Galerija Tinje: stalna razstava lesorezov Wernerja Berga.

SPITAL OB DRAVI

Grad Porcia: do 15. 10.95 bo na ogled razstava »50 let Akademije za likovno umetnost v Ljubljani«

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom - Slovensko stalno gledališče

Nova sezona se bo začela v petek, 6. oktobra s krstno uprizoritvijo Aishilove tragedije »Sedmerica proti Tebam« (prevod Alojz Rebula). Režija Mario Ursic.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripovich

Jesenska simfončna sezona 1995

V petek, 29. t. m., ob 20.30 (red A) koncert orkestra gledališča Verdi. Direktor Giuseppe Grazioli. Kot solistka bo pri klavirju nastopila Laura De Fusco. Na programu Chabrier, Rachmaninov, Gershwin in Ravel. Ponovitev koncerta v nedeljo, 1. oktobra, ob 18.00 (red B).

Do 12. oktobra so pri blagajni gledališča Verdi na razpolago novi abonmaji in eventuelne rezervacije preostalih prostih mest.

Abonmaje delijo tudi po solah, na univerzi in raznih podjetjih.

Gledališče Cristallo - La Contrada

V soboto, 7. oktobra bodo z narečnim delom, ki sta ga napisala Nini Perno in Francesco Macedonio

KOROŠKA

CELOVEC: V Mestnem gledališču bo danes, 27. t. m., ob 19.30 opera »Cavalleria rusticana«. Ponovitev v petek, 29. t. m. in v sredo, 4. oktobra.

KOTMARA VAS

Pri Pušniku v Sentkandolfu: v soboto, 30. t.m., ob 20.00 - Veselica Gorjancev; igrajo muzikantje iz Podjune.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

DNEVI EVROPSKE DEDISCINE

Danes bo stekel slovenski prispevek k letošnjim Dnevom evropske kulturne dediščine. Osrednji dogodek bo otvoritev Evropskih dnevov kulturne dediščine v Sloveniji ob 16. uri v Arboretumu Volci potok, ki mu bodo jutri ob 11. uri sledile se otvoritve razstav in predavna z ogledi v Sivcevi hisi v Radovljici ter na gradovih v Sevnici, Betnavi in Stanjelu. V petek bo v Muzeju novejše zgodovine (Cekinov grad) v Ljubljani potoke simpozij na temo obnove zgodovinskih parkov, na katerem bodo predavali tako domaći kot tuji strokovnjaki. Dopoldan bo kot prvi varstveno politiko italijanskih zgodovinskih vrtov predstavil Vincenzo Cazzato, zatem bosta sledila se prispevka dr. J. Szikra Eva o madžarskih krajinskih parkih 19. stoletja in predstavitev Esterhazyvega parka v avstrijskem Eisenstadtu. Popolden bo pa dr. Bruno Sisić predaval o ureditvi vrtov v dvorcu hrvaskega pesnika Petra Hektarova v Starem Gradu na Hvaru, program predavanj pa bosta zaključila domača strokovnjaka, in sicer Alenka Kolšek, ki bo predstavila vrtno in parkovno tvornost na Stajerskem ter Dusan Orgin, ki bo govoril o smislu slovenske krajinsko-arhitekturne dediščine.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Studijski center za raziskave in umsko zdravljenje Dezele Furlanije-Juljske krajine (Svetoivanski park)
V soboto, 30. t. m., ob 9. uri »Confini Don-

na« v izvedbi »Centro Donna«; ob 21. uri bo v gledališču Miela na programu gledališka predstava Lelle Costa.
V sredo, 4. oktobra, ob 10.00 - Zasedanje na temo Teatro e disagio».

ŠAH / BOJ ZA SVETOVNI NASLOV

»Madraški tiger« presenetil Kasparova

Konec serije remijev

N E W YORK - Serija remijev v dvo-boju za naslov sahovskega svetovnega prvaka profesionalne organizacije PCA se je končala v deveti partiji. Indijski izzi-valec Viswanathan Anand (na sliki AP) je prvič v tem sahovskem dvoboju premagal branilca naslova, Rusa Garija Kasparova. Tako »madraški tiger« pred de-

seto partijo vodi v skupnem seštevku s 5:4.

Anand je bil tokrat beli, Kasparov pa se je se petič branil s sicilijansko obrambo. S Scheveningerjevo varianto je prvaku uspelo držati distanco, toda Indijec se je odlično pripravil. Anand je sredi partije izvedel novo potezo s trdnjavo in začel močan napad na damino krilo. Po treh urah igre je izzivalec zamenjal trdnjavo s skakačem. Odtlej je Anand samo se krepil pozicijo in po 35 potezah je Kasparov moral nasprotniku cestitati za zmago v drugi najdaljši partiji tega dvoboja.

»S to zmago se vedno nisem dosegel svojih želja,« je bil po zmagi previden 25-letni Indijec. »Kasparov ne bo tako zlahka prebolel poraza in v naslednji partiji bo vsekakor na-

padal,« je zatrdil Anand, ki mu do naslova svetovnega prvaka manjka še 5,5 točke. Kasparov mora iz dvajsetih partij zbrati 10 točk, da obdrži naslov.

Potek 9. partije - beli Anand in črni Kasparov (sicilijanka): 1. e4, c5; 2. Sf3, d6; 3. d4, cxd4; 4. Sxd4, Sf6; 5. Sc3, a6; 6. Le2, e6; 7. 0-0, Le7; 8. a4, Sc6; 9. Le3, 0-0; 10. f4, Dc7; 11. Kh1, Te8; 12. Lf3, Ld7; 13. Sb3, Sa5; 14. Sxa5, Dxa5; 15. Dd3, Tad8; 16. Tfd1, Lc6; 17. b4, Dc7; 18. b5, Ld7; 19. Tab1, axb5; 20. Sxb5, Lxb5; 21. Dxb5, Ta8; 22. c4, e5; 23. Lb6, Dc8; 24. fxe5, dxe5; 25. a5, Lf8; 26. h3, Dd6; 27. Td5, Sxd5; 28. exd5, Dg6; 29. c5, e4; 30. Le2, Te5; 31. Dd7, Tg5; 32. Tg1, e3; 33. d6, Tg3; 34. Dxb7, Dd6; 35. Kh2, Kasparov predaja. Po devetih partijah: Kasparov - Anand 4:5.

NOGOMET / 2. KOLO V EVROPSKI LIGI PRVAKOV

Za nekatere že popravni izpiti

Prvi nastop Aalborga - Borussia Dortmund v Glasgowu - Juventus favorit s Steauro

PORTO - Danski prvak Aalborg, ki je zamenjal izključeni kijevski Dinamo, začelja svojo avanturo v Ligi prvakov v A skupini v gosteh pri Portu. Domačini imajo nekaj težav s poškodbanimi, teh skrbi pa nima trener Dancev Sepp Piontek, ki povsem mirno pričakuje današnje srečanje. Portugalci so favoriti, toda Aalborg, ki je trenutno tretji v danskem prvenstvu, je v zadnjem času strelsko precej razpoložen.

Po presenetljivi zmagi proti Blackburnu v gosteh bo skušal moskovski Spartak vknjiziti drugo zaporedno zmago in se za korak približati uvrstitvi v četrtfinale. Legija iz Varšave, ki je bila v prvem kolu prav tako uspešna, pa vsaj v Moskvi ne bi smela predstavljati pretežke ovire. Blackburn se vrača v formo (5:1 v angleškem prvenstvu proti Coventryju) in se bo skušal ze proti norveškemu Rosenbergu v gosteh odkupiti za spodrsrlaj proti Moskovčanom.

Zanimivi srečanja sta na programu v C skupini. Škotski Glasgow pričakuje Borussia iz Dortmundu, ki je v prvem kolu doživela hud domač poraz proti Juventus. Pri Skotih bo manjkal kaznovani branilec Alan McLaren, vprašljiv pa je tudi nastop kapetana Richarda Gougha, ki se je v soboto poškodoval na prvenstveni tekmi proti Hibernianu. Borussia problemov s postavo nima, vsi pa pričakujejo, da bo Andy Möller ponovno bleščečo igro s tekme proti Eintrachtu, ko je bil tudi strelce.

Juventus je izrazit favorit proti Steaui iz Bukaresta. Čeprav trener Lippi morda ne bo mogel računati na kapetana Vialija, pa Juventus ne bi smel imeti večjih težav z Romuni. V ekipi bosta spet Portugalec Paulo Sousa in Alessio Tacchinardi, ki proti Cagliariju nista igrala, v napadu pa bo Lippi zaupal sposobnostim Del Piera, Padovana in Ravanellija. Zaradi poškodb bodo se vedno odsotni Attilio Lombardi, Vladimir Jugović in Giancarlo Marocchi, v ekipo pa se po poškodbah lahko spet vrne srednji krilec Pietro Vierchowod. Pri gostih iz Bukaresta bo manjkal vezni igralec Damian Militaru, ki je biul zaradi izključitve na tekmi z Gla-

sgowom kaznovan s prepovedjo nastopa na dveh tekmah, v ekipi pa se vrača strelec Marius Lacatus, ki proti Skotom ni igral zaradi kazni.

V četrti skupini bo najbolj zanimiv spopad v Budimpešti med Ferencvarosom in evropskim prvakom Ajaxom. Ferencvarosov stadion, ki lahko sprejme le 20.000 gledalcev, bo premajhen za vse ljubitelje nogometa, saj so vse vstopnice že od nedelje razprodane. Pri Ajaxu računajo, da bodo prvič letos nastopili v popolni postavi, medtem ko so Madžari odsli v karanteno neznano kam, da bi se v popolnem miru pripravili na današnji spopad. V tej skupini bo v Madridu se tekma med Realom in Grasshopperjem iz Züricha, Spanci pa so izraziti favoriti.

DANASJNI SPORED

Skupina A

Panathinaikos (Gr) - Nantes (Fra), Porto (Port) - Aalborg (Dan)

Vrstni red: Porto in Nantes 1, Panathinaikos in Aalborg 0* (*Panathinaikos in Aalborg imata tekmo manj, ker je Uefa zaradi podkupovanja izključila Dinamo Kijev, razveljavila izid prve tekme med Dinamom in Panathinaikosom ter v Ligo prvakov uvrstila Aalborg).

Prihodnje kolo (18.10.): Nantes - Aalborg, Porto - Panathinaikos.

Skupina B

Spartak Moskva (Rus) - Legija Varšava (Pol), Rosenborg (Nor) - Blackburn (Ang).

Vrstni red: Legija in Spartak 3, Blackburn in Rosenborg 0.

Prihodnje kolo (18. 10.): Legija - Blackburn, Rosenborg - Spartak.

Skupina C

Glasgow Rangers (Skot) - Borussia Dortmund (Nem), Juventus (Ita) - Steauro (Rom).

Vrstni red: Juventus in Steauro 3, Glasgow Rangers in Borussia 0.

Prihodnje kolo (18. 10.): Borussia D. - Steauro, Juventus - Glasgow Rangers.

Skupina D

Ferencvaros (Madz) - Ajax (Niz), Real Madrid (Spa) - Grasshopper (Svi)

Vrstni red: Ferencvaros in Ajax 3, Real Madrid in Grasshopper 0.

Prihodnje kolo (18. 10.): Ajax - Grasshopper, Real Madrid - Ferencvaros.

NOVICE

Več žensk v Mednarodnem olimpijskem komiteju

LAUSANNE - Od 31. decembra leta 2000 dalje bo v organih Mednarodnega olimpijskega komiteja najmanj deset odstotkov žensk, njihovo število pa bo postopoma naraslo, tako da naj bi bilo v MOK-u konec leta 2005 že 20 odstotkov žensk, predsednik Juan Antonio Samaranch pa je dejal, da je končni cilj v tem, da bi v sportu dosegli popolno enakopravnost med spoloma.

Tarquini namesto Katajame

LIZBONA - Japonski voznik formule ena Ukio Katajama bo konec tedna počival in ne bo nastopil na veliki nagradi Evrope na Nürburgringu. Po nesreči na startu velike nagrade Portugalske potrebuje mali Japonec se nekaj dni počitka, tako da bo v njegovo vozilo sedel rezervni oziroma testni voznik Tyrrell- la Italijan Gabriele Tarquini.

Fittipaldi je stopil pred oltar

VATIKAN - Nekdanji svetovni prvak v formuli ena Brazilc Emerson Fittipaldi se je včeraj v baziliki sv. Petra poročil z dolgoletno prijateljico Tereso Cristino Hotte. Fittipaldi in Hottejeva prijateljujeta že dvanajst let in imata dva otroka, osemletno Joanno in stirlitnega Luco. Poroki je prisostvoval le najozji družinski krog in nekaj prijateljev. 49-letni Fittipaldi je bil svetovni prvak v formuli ena leta 1972 in 1974.

Ngugi se vrača

LONDON - Petkratni svetovni prvak v krosu Kenijec John Ngugi se vrača na tekmovalna prizorišča. Ngugi, ki je poleg tega še olimpijski prvak v teku na 5000 metrov, je bil leta 1993 suspendiran zaradi jemanja nedovoljenih pozivil. Mednarodna atletska federacija mu je prvotno izrekla stirlitno prepoved nastopanja, maja letos pa mu je kazen zmanjšala z obrazložitvijo, da ni bil zadostno seznanjen s pravili Kenijske atletske zveze o doping. Ngugi bo že v nedeljo na velikem tekaskem mitingu v Edinburghu na Škotskem nastopil v teku na 10.000 metrov. Njegovi največji tekmeci bodo rojak Douglas Wakiihuri, zmagovalec svetovnega pokala v maratonu, ter britanski tekaci Steve Cram, Gary Staines in Andrew Pearson.

Novi predsednik je Južnokorejec

TOKIO - Južnokorejec Park Yong Sung je bil izvoljen za novega predsednika mednarodne judo zveze. V prvem krogu volitev je izpadel dosedanj predsednik Spanec Luis Baguena, v drugem pa je 55-letni Korejec z 88 glasovi premagal Japonca Jukimitsua Kano, ki je dobil le 69 glasov.

Kschwendtova izgubila v 1. krogu

PEKING - Na zenskem teniskem turnirju v Pekingu z nagradnim skladom 107.500 dolarjev se je od nadaljnega tekmovalja ze morala posloviti ena od nosilk. Četrta nosilka Nemka Karin Kschwendt je namreč s 7:5, 4:6 in 7:5 izgubila proti Kitajki Chen Jingjing. Izidi 1. kroga: Chen Jingjing (Kit) - Karin Kschwendt (Nem, 4) 5:7, 6:4, 7:5; Tessa Price (JAR) - Choi Ju-Yeon (J. Kor) 4:6, 6:2, 6:2; Jolene Watanaabe (ZDA) - Chen Li (Kit) 7:6, 7:5; Ann Grossmann (ZDA) - Kim Eun-Ha (J. Kor) 6:0, 6:4; Shaun Stafford (ZDA, 7) - Petra Winzenhoeller (Nem) 6:2, 6:3; Wang Shi-ting (Taj, 3) - Sarah Pitkowski (Fra) 6:0, 4:6, 6:1; Jeon Mi-Ra (J. Kor) - Meilen Tu (ZDA) 2:6, 6:4, 7:6 (5).

FORMULA 1 / PRESENEČENJE IZ MARANELLA

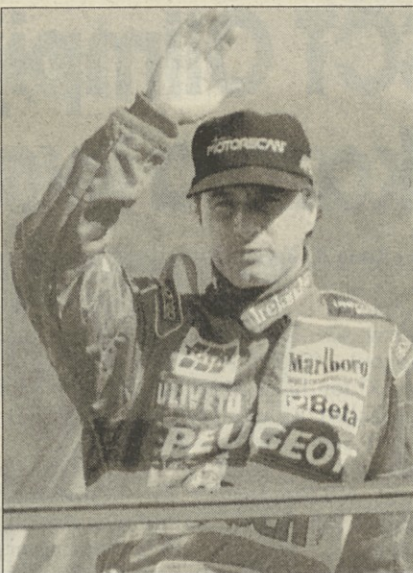
Irec Eddie Irvine bo drugi voznik Ferrarija

MARANELLO - Namesto »mini kvalifikacij«, v katerih naj bi Italijani Badoer, Larini, Fiaschella, Morbidelli in Martini danes v Fioranu med seboj odločili, kdo bo v prihodnji sezoni ob Michaelu Schumacherju drugi voznik Ferrarija, je včeraj iz Maranella pršla kratka novica s sokantno vsebino: »Drugi voznik Ferrarija v letu 1996 bo Severni Irec Eddie Irvine.« Novica je se posebej presenetljiva zato, ker Irvine (na sliki AP) kljub nespornemu talentu letos ni bil prav nikoli omenjen v zvezi s kakršnimkoli prestopom iz Jordana v kakšno drugo mostvo. Poleg omenjene italijanske peterice so bili »uradni« kandidati za Ferrari se David Coulthard, Johnny Herbert in Rubens Barrichello.

Do prestopa je prišlo kljub temu, da je prejšnji četrtek Eddie Jordan uradno sporočil, da ima z Irvineom pogodbo tudi za prihodnjo sezono. Toda pogodbe so v formuli 1 že dolgo ničvredne kos papirja, ki ga je za primerno vsoto v vsakem trenutku mogoče razveljaviti. Tako naj bi po trditvah italijanskega casnika Corriere dello Sport prestop Irvinea Italijane stal približno pet milijonov

dolarjev. V skupnem sporočilu iz Maranelle je zapisano le se to, da so pogodbo z Ircem sklenili za eno leto, z možnostjo podaljšanja se za dve sezoni, dogovor pa je bil mogoč zaradi »dobrih odnosov med Jordanom in Ferrarijem«.

Irvine je svoj velik potencial pokazal že v Suzuki na Japonskem ob koncu leta 1993, ko je na svoji prvi dirki v formuli 1 zasedel sesto mesto. Od takrat pa do danes je nastopil na 28 dirkah, najboljši rezultat pa je bilo tretje mesto letos v Kanadi. V intervjuju za naš dnevnik v začetku maja v Imoli je dejal, da zaradi obilice tehničnih težav s svojim jordanom ne more pokazati vsega svojega znanja, da pa je v idealnih pogojih tudi z jordanom sposoben premagati vsoko konkurenco. Razen v Kanadi temu sicer ni bil nikoli blizu, zato pa je toliko bolj navduševal s svojimi predstavami na treningih, kjer se je skoraj vedno uvrščal takoj za dirkaci iz najboljših mostev. S svojo navidezno ravnodušnostjo, ki neopučenega opazovalca navdaja z mislijo, da je formula 1 zanj najbolj nepomembna stvar na svetu, in z veliko samozavesti je 29-letni Irec morda celo

najbolj primeren partner za Schumacherja in »napeto« vzdusje pri Ferrariju. Vedno ima v mislih le to, kako čim bolje odpeljati krog, ne glede na to, kaj se dogaja okoli njega. Mesto ob Schumacherju je za dirkače doslej sicer skoraj vedno pomenilo propad, saj je vse po vrsti pomagalo za nekaj desetink ali celo sekund na krog. A isto je počel tudi Barrichello, dokler se ni pojavil Irvine. Zato smo lahko prepričani, da bo Eddie Irvine v drugem Ferrariju več kot samo »sparing partner« Michaelu Schumacherju.

Simon Demšar

KOŠARKA / ŠKANDAL

Za Žeravico ni prostora na klopi

BEOGRAD - Danes bo na tekmi med Partizanom Inekom in Benficio padla odločitev, ali bo ZRJ imela svojega predstavnika v evropski kosarkarski ligi. Toda veliki sportni dogodek je kar malo v senci velikega skandala, ki se je zgodil v nedeljo v Leskovcu. Tik pred začetkom tekme četrtfinalnega turnirja v Leskovcu je delegat Kosarkarske zveze Jugoslavije Bendić novemu sefu strokovnega staba Partizana Ranku Žeravici prepovedal, da bi sede l na trenerski klopi, z obrazložitvijo, »da Žeravica nima licence za letošnje tekmovalje«. Toda licenc se niso podelili in vodilni moze KK Partizan so potezo KZJ razumeli kot primitivno kazanje moči ze zdavnaj preživelih struktur KZJ. Sli so celo tako dalec, da so navišjo kosarkarsko organizacijo označili kot »zmes mafijske organizacije, prostozidarskih lož in zasebnega podjetja

za bogatenje trgovcev z otroki, ki jih novi lastniki kmalu naredijo za Grke«.

Izkušeni trener Ranko Žeravica je na parketu dvorane v Leskovcu ravnal skrajno korrektno. Usedel se je med gledalce, saj mostvu ni hotel onemogočiti pomembnega uigravanja pred današnjo tekmo proti Benfici. Potem ko več let ni bil v ZRJ, je bil njegov edini komentar: »Ni mi jasno, kaj se dogaja v jugo kosarki.«

Zanimivo je, da je do skandala prišlo prav na dan, ko so za predsednika KZJ izbrali beograjskega župana magistra Nebojšo Covića. Nekdanji kosarkar, član vladajoče socialistične stranke Srbije, je že večkrat najavljal boj proti različnim vrstam mafije v mestu in nekaj stvari mu je že celo uspelo spremeniti. V Partizanu upajo, da bo lahko preprečil tudi »mafijo« v jugo kosarki.

Maja Marsičević

NOGOMET / POVRATNE TEKME ITALIJANSKIH MOŠTEV V PRVEM KROGU POKALA UEFA

Lugano izločil Inter! Ostali zlahka naprej

Švicarji so v Milanu zmagoviti zadetek dosegli pet minut pred koncem srečanja - Prvi »evropski« zadetek Balba

Inter - Lugano 0:1 (0:0)
Strelec: Carrasco (85)
INTER: Pagliuca, M. Paganin, Centofanti, Fressi, Festa, Roberto Carlos, Zanetti, Seno (Manicone od 77. min.), Ganz, Carbone (Orlandini od 54. min.), Rambert (Fontolan od 54. min.).

Sodnik: Weber (Nemčija). Gledalcev 18.000

MILAN - Interju gre vse narobe, vendar pa si svojo usodo vsak kroji sam. Odstavitev trenerja Bianchija dan pred nastopom v pokalu UEFA je le še poglobila krizo v mostvu. Proti Luganu so Milančani pod vodstvom Luisita Suareza igrali povsem brez koncepta in potrebne zbranosti. Skromne goste bi kljub temu izločili iz pokala, ko ne bi vratar Pagliuca pet minut pred koncem izpu-

stil v mrežo zogo po nevarnem prostem strelu Carrasca. Tretjerazredna Interjeva igra je opogumila Svicarje, posebno pa se Salimova, ki ima z milanskim klubom odprte racune in je igral z zagriženostjo, ki je ni v svojih Interjevih casih nikdar pokazal. Toda edini pravi rezultat Interjeve zmede in pozrtvovalnosti Svicarjev je bila kaotična igra na sredini igrišča. Edina skrb Milančanov je bila ohraniti začetni izid, nič pa ni kazalo, da lahko Lugano doseže gol. Saj ga tudi ni. »Zakuhal« ga je Pagliuca s pomočjo Fontolana. Inter pa se po slavlja iz Evrope ze po 1.kolu, kar se mu zadnja leta pogostokrat dogaja.

Dvajset odstotkov pol milijardnega dobička s tekme so namenili vojnim sirotam v BiH.

Zagledbe Lublin - Milan 1:4 (0:0)

Strelci: Eranio (53), Simone (63), Krzyzanowski, (73) Boban (86 in 90)
MILAN: Ielpo, Tassotti, Maldini, Eranio, Galli (Coco od 60. min.), Costacurta, Donadoni (Baggio od 66. min.), Desailly, Weah (Di Canio od 52. min.), Boban, Simone.

Sodnik: Sarvan (Turcija); koti: 7:3 za Milan; gledalcev. 17.000; opomini: Donadoni.

LUBLIN - Milan je Poljakom tudi v povratni tekmi zabil stiri kole, srečanje pa bi se lahko končalo tudi z rezultatom 7:3. V sicer slabem prvem polcasu, ki se je končal brez golov, je Milan namreč zadel prečko (Weah v 19. minuti) in vratnico (Boban v 29. minuti), Lublin pa je prav tako imel dve odlični priložnost, a

sta bila branilec Galli in vratar Ielpo na mestu.

Ze po nekaj minutah drugega dela je Milanov trener Capello iz igre potegnil nepreprečljivega Weaha in v konico napada poslal motiviranega Di Cania. Gol, ki ga je ze po osmih minurah dosegel Eranio s samostojno akcijo, je razgibal srečanje. Dotlej previdni Poljaki so se odločneje podali v napad in se s tem izpostavili Milanovemu protinapadu, ki je bil se trikrat učinkovit, vmes pa je Lublin znižal zaostanek na 2:1.

V 28. minuti je na igrišče stopil tudi Baggio (namesto Donadonija), ki so ga poljski gledalci (čemu?) posteno izzvižgali.

»Zmagali smo brez težav, kar smo po izdatnem uspehu v Milanu tudi pričakovali,« je po tekmi dejal Capello, se bolj zgovoren pa je bil Paolo Di Canio, ki je sicer pri Milanu na prepihu. »Mislim, da sem dokazal, da si zaslužim igrati pri Milanu. Ne vem, ali bom ostal, menim pa, da mora Milan izkoristiti vse svoje igralce, če hoče biti uspešen na več forntah. Mnogi dobri igralci predolgo sedijo na klopi,« je izjavil kandidat za prestop v Bologno ali angleški Balckburn.

Roma - Neuchatel Xamax 4:0 (3:0)

Strelci: Balbo (26), Foneseca (31), Balbo (35), avtogol Rueda (55).

ROMA: Cervone, Aldair, Petrucci, Lanna, Moriero (Di Biagio od 62. min.), Statuto, Giannini, Cappioli, Carboni (Annoni od 46. min.), Balbo,

Včerašnjji izidi v pokalu Uefa

	1. tekma	2. tekma	naprej
SCT Olimpija (Slo) - Roda Kerkrade (Niz)	0:5	2:0	Roda Kerkrade
Maribor Branik (Slo) - Olympiakos (Grč)	0:2	1:3	Olympiakos
Roma (Ita) - Neuchatel (Svi)	1:1	4:0	Roma
Inter (Ita) - Lugano (Svi)	1:1	0:1	Lugano
Lublin (Pol) - Milan (Ita)	0:4	1:4	Milan
Omonia (Cip) - Lazio (Ita)	0:5	1:2	Lazio
Barcelona (Spa) - Hapoel Beer Sheva (Izr)	7:0	5:0	Barcelona
Ujpest (Madž) - Strasbourg (Fra)	0:3	jutri	
Bordeaux (Fra) - Vardar Skopje (Mak)	2:0	jutri	
Standard Liege (Bel) - Vitoria (Port)	1:3	0:0	Vitoria
Real Betis (Spa) - Fenerbahce (Tur)	2:1	-	
Manchester U. (Ang) - Rotor Volgograd (Rus)	0:0	2:2	Volgograd
Psv Eindhoven (Niz) - MyPa-47 (Fin)	1:1	7:1	Eindhoven
Avenir Breggen (Luks) - Lens (Fra)	0:6	danes	
Silkeborg (Dan) - Sparta Praga (Čes)	1:0	1:2	Silkeborg
Benfica Lizbona (Port) - Lierse (Bel)	3:1	2:1	Benfica
Botev Plovdiv (Bol) - Sevilla (Spa)	0:2	1:1	Sevilla
Lokomotiv Moskva (Rus) - Bayern M. (Nem)	1:0	0:5	Bayern
Dinamo Minsk (Blr) - Austria Dunaj (Av)	2:1	1:0	Dinamo Minsk
Nottingham Forest (Ang) - Malmö (Sve)	1:2	1:0	Nottingham
Lodz (Pol) - Cernomorec (Ukr)	0:1	5:7	Cernomorec
Leeds United (Angl) - Monaco (Fra)	3:0	0:1	Leeds
Lilleström (Nor) - Brøndby (Dan)	0:3	0:0	Brøndby
Akranes (Isl) - Raith Rovers (Sko)	1:3	1:0	Raith Rovers
Slavija Praga (Čes) - Friburg (Nem)	2:1	0:0	Slavija
Kaiserslautern (Nem) - Slovan Bratislava (Slk)	1:2	3:0	Kaiserslautern
Lyon (Fra) - Farense (Por)	1:0	1:0	Lyon
Aalst (Bel) - Levski Sofija (Bol)	2:1	1:0	Aalst
Werder Bremen (Nem) - Glenavon (S. Ir)	2:0	danes	
Auxerre (Fra) - Viking Stavanger (Nor)	1:1	1:0	Auxerre
Liverpool (Ang) - Spartak Vladikavkaz (Rus)	2:1	0:0	Liverpool
Raf Riga (Lit) - Zimbru Kišinev (Mol)	0:1	1:2	Kišinev

Fonseca (Totti od 65. min.).

Sodnik: Sandra (Belgija), koti: 3:3, gledalcev: 18.953

RIM - Abel Balbo (prvič uspešen strelec v evropskih pokalih) in Daniel Fonseca kot v najboljših dneh in Roma je z gladko zmago dosegla dve muhi na en mah: uvrstila se je v drugi krog pokala UEFA in pomirila razdražene navijače. Prvih dvajset minut je Romina previdna igra in priložnost Pane v 7. minuti) že razburjala duhove na stopniščih Olimpica, ko pa sta se razigrala južameriška napadalca in v devetih minutah dosegla tri krasna zadetka, se je ozračje na igrišču in okoli njega sprostito. Na sredini igrišča je Giannini do bro vodil igro svojega moštva, Svicarji pa niso bili sposobni reagirati, tako da je bilo tkeme konec ze po prvih 45 minutah.

»Prvi osemnajst minut

sem gledal grdo Romo, oni so bili dvakrat bolj hitri kot mi. Bal sem se za nas. Balbo in Fonseca sta nas nato resila. Ko onadva igrata kot znata, igra dobro cela ekipa. Končni izidi pa je za Neuchatel prehuda kazen. To je dobra, zlasti pa izredno ko rektna ekipa,« je dejal trener Rome Mazzone.

»Glavna razlika med njimi in nami je v tem, da mi v mostvu nimamo vrhunskih posameznikov,« je srečanje komentiral trener gostov Gilbert Gress, ki je svojim očital tudi taktično nedisciplinirano igro.

Omonia Nikozija - Lazio 1:2 (0:1)

Strelci: Casiraghi (14), Xiouropas (69), Di Vaio (75)

LAZIO: Marchegiani, Romano, Nesta, Di Matteo (Marcolin od 65. min.), Negro, Bergodi, Rambaudi (Winter od 51. min.), Fuser, Casiraghi, Piovaneli, Signori (Di

Vaio od 31. min.).

Sodnik: Albrecht (Nemčija).

NIKOZIJA - Gostovanje Lazia na Malti je bilo cisto formalno, Rimljanom pa je tudi proti skromni Nikoziji »uspelo« prejeti gol, kar potrjuje, da je Zemanovo mostvo »skregano« s fazo branjenja. Napako, ki je pomenila izenačenje, je skoraj takoj popravil Di Vaio (prej je isti igralec zadel prečko) in tako je Lazio osvojil tudi drugo tekmo, ki je bila sicer povsem enosmerna in polna zamujenih priložnosti.

Kakih 400 Laziovih navijačev je trenerju Zemanu očitalo, da v pricakovani nedeljskega derbija z Romo ni omogočil pocitka najboljšim igralcem. Rezultat trenerjevih izbir je bil ta, da sta se Signori in Rambaudi poskušovali in sta morala predčasno zapustiti igrišče, Signori pa je ze izjavil, da bo v nedeljo igral.

Balbo je svoj drugi zadetek dosegel s silovitim strelom zunaj kazenskega prostora (AP)

NOVICE

Danes »azzurre« proti Turčiji

ARNHEM - Italijanskim odbojkaricam na EP ne gre od rok. Iz boja za kolajne so ze izločene, nevarno pa je, da se jim ne bo niti posrecila uvrstitve v skupino za razvrstitev od 5. do 8. mesta. To bi predstavljalo za »azzurre« pravi polom, ker bi izgubile pravico do nastopa na kvalifikacijah za prihodnje olimpijske igre.

Včeraj je bil na EP prost dan, danes pa se bo Italija pomerila s Turčijo, pepelko B skupine. Današnji spored, skupina A (Groningen): Rusija - Belorusija, Nemčija - Latvija, Ukrajina - Poljska. Skupina B (Arnhem): Bolgarija - Češka, Italija - Turčija, Nizozemska - Hrvaška.

Perugia odstavila Novellina

PERUGIA - Walter Novellino po sledeh Ottavia Bianchia. Z dnevom zamude v prtemerjavi z Interjem je vodstvo Perugie po nedeljskem porazu moštva v Ceseni odstavilo trenerja Walterja Novellina. Mostvo zacasno vodi trener mladih Diego Giannattasio. Eugenio Fascetti je zavrnil ponudbo kluba, ki se isce novega trenerja. Sklep vodstva ni pomiril kakih 300 navijačev, ki so med treningom zmerjali igralce, ces da se ne trudijo dovolj, in vzklíkali Novellinu, ki se ga spominjajo se iz časov, ko jih je navduseval kot igralec.

Boškov hvali svoje

NEAPELJ - Trenerja Napolija Vujadina Boškova so uspehi moštva spravili v dobro voljo. Prihodnjemu nasprotniku, prvaku Juventus, je ze napovedal »vojno«, za svoje igralce pa je pol hval. Tarantino je najboljši levi zunanji branilec za Maldinijem, Buso pa je močnejši od Di Livia, trdi novosadski strokovnjak.

NOGOMET / LJUBLJANČANI ZMAGI NAVKLJUB IZLOČENI IZ POKALA UEFA

SCT Olimpija prepozno pokazala svojo pravo moč

SCT Olimpija - Roda JC Kerkrade 2:0 (1:0)

LJUBLJANA - Stadion za Bežigradom, 4500 gledalcev, sodniki Bikas, Vergis, Athanassopoulos (Grčija).

STRELCA: 1:0 - Kliton Bozgo (41 - 11m), 2:0 - Samir Zulic (78 - 11m).

SCT OLIMPIJA: Simeunović, Hadzialagic, Englaro, Knavs, Krzisinik, Rudonja, Zulic, N'Toko, Benedjčić (Kosić), Siljak (Djuranović), Bozgo (Cimerotić).

RODA JC KERKRADE: R: Hesp, Senden, Doomernik (Plum), de Kock, Trost (D. Hesp), Roelofsen, Babangida, Van der Luer, Graef, Van Galen, Vurens.

SCT Olimpija je več kot izpolnila vsa pričakovanja in povsem zaslužen premagala svojega nasprotnika Rodo JC Kerkrade. Kljub temu izjemnemu uspehu se ji ni uspelo uvrstiti v drugi krog tekmovanja, saj je bil poraz v prvem srečanju s 5:0 vseeno prevelik. Postavlja pa se vprašanje, če bi morda Olimpija na prvi tekni pod Verdenikovo taktirko dosegla ugodnejši rezultat. Tako pa bo morala priložnost za

uvrstitev v drugi krog iskati v prihodnji sezoni. SCT Olimpija je z zmago pridobila nekaj točk na lestvici UEFA, vendar bo morala na ligo prvakov počakati še nekaj časa, saj se najbrž po ratingu se ne bo uvrstila med 32 najboljših evropskih prvakov.

Gostje so sicer zelo napadalno začeli srečanje in v prvih desetih minutah poslali kar nekaj nevarnih zog proti vratarju Simeunoviću, ki bi v 12. minuti skoraj moral po zogo v svojo mrežo. Nato se je Olimpijina obramba strnila in organizirala. Ljubljancani so svojo priložnost iskali v hitrih akcijah Bozga in Siljaka. Ta je v 22. minuti približno 35 metrov od Rodinih vrat izredno lepo prestrigel visoko zogo in hitro stekel proti kazenskemu prostoru, kjer ga je na robu kaznovan samo z rumenim kartonom. Siljak je v 36. minuti za malo zamudil lep predložek pred nasprotnikova vrata, zato pa se je toliko bolj izkazal v 41. minuti. Bozgo je po robu igrišča stekel proti nasprotnemu kazenskemu prostoru, po sredini pa

je stekel Siljak. Zavedel se je, da stoji v nedovoljenem položaju, počakal, da so ga prehiteli nasprotni obrambni igralci, in sprejel podajo Bozga. Nato je Bozgu zogo vrnil, tega pa so podrl v kazenskem prostoru in sodnik je pokazal na belo točko. Kliton Bozgo pa ni imel težav z zadetkom z enajstih metrov.

Drugi del se je začel podobno kot prvi, saj so spet močno pritisnili gostje, pritisk pa je trajal slabih deset minut. Nato je pobuda spet presla na stran Ljubljancanov, ki pa so bili zal v napadu nespretni, se posebej pa je tu izstopal Cimerotić, ki je v drugem delu zamenjal Bozga. Nizozemci se v napadih niso prevec trudili, v obrambi pa so Ljubljancane lovili v prepovedane položaje. Vendar so se sami ujeli v past, saj so v svojem kazenskem prostoru v 78. minuti podrl Siljaka, ki je dobil lep predložek Cimerotića. Strelec najstrožje kazni pa je bil Samir Zulic, ki pa je moral minuto zatem zaradi dveh rumenih kartonov zapustiti igrišče.

Gregor Cerar

KOŠARKA

Gladek poraz Illyja

Pot v evropskem košarkarskem pokalu se za tržaski Illycaffè ni pricela najbolje.

Na Švedskem so namreč Bernardijevi fantje doziveli proti mostvu New Wave Frolunda nepričakovan poraz z dvanajstimi točkami zaostanka. Končni izid je bil namreč 90:72 za gostitelje, s katerimi bi bili morali Tonut in ostali po napovedih opravičiti z leo roko.

Trzacani so na Švedskme, kot znano, nastopili brez Americana Jevona Crudupa, ki si je pretegnil stegensko mišico. Kaze vsekakor, da bo precej hitro okrevale.

KOTALKANJE / EVROPSKI POKAL

Poletovka Tanja Romano s kadetsko reprezentanco na tekmi v Franciji

Najmlajša v vrsti »azzuur«

Danes bo z italijansko kadetsko reprezentanco odpotovala v Villefranche sur Saone v Franciji Poletova kotalkarica Tanja Romano (na sliki), ki bo od jutri do sobote nastopala na tekmovanju za evropski pokal. Tekmovanje vsako leto organizira druga država, na njem pa se v vseh kategorijah (od kadetske naprej) pomerijo najboljši in najboljše kotalkarice iz Evrope.

Poziv v kadetsko reprezentanco pred-

stavlja za talentirano Tanjo izredno priznanje, saj po starosti sodi se v mlajšo naraščajnsko kategorijo, v kateri je letos na državnem prvenstvu osvojila srebrno kolajno.

Tako bo Poletova kotalkarica v italijanskem predstavnstvu najmlajša tekmovalka, o tem, da nanjo očitno resno računajo tudi v bodoče, pa prča dejstvo, da so bili pozivi za razred mlajših tekmovalk v reprezentanco doselej izredno redki.

NAMIZNI TENIS / MOŠKA C2 LIGA

Gostje iz Pordenona premočni za Kras

Častno točko je osvojil Roberto Milič - Lepa zmaga mladih krasovcev v prvenstvu »U14«

Kras - San Giovanni Pordenon 1:5

Simoneta - Mucignat 0:2 (15:21, 12:21), Roberto Milič - Bagnariol 2:0 (21:17, 21:14), Gorazd Milič - Olivo 0:2 (18:21, 12:21), Roberto Milič - Mucignat 0:2 (16:21, 18:21), Simoneta - Olivo 0:2 (11:21, 15:21), Gorazd Milič - Bagnariol 0:2 (18:21, 19:21).

V deželnem prvenstvu teče vzporedno z mosko C-2 ligo tudi tekmovalstvo ekip Under 14. Krasovci so v nedeljo na domačem igrišču gostili postavi pordenonskega San Giovannija. V prvi postavi sta nastopila mlajša igralca Gorazd Milič in Bojan Simoneta ter starejši igralec Roberto Milič, ki je osvojil častno točko za Krasovo mostvo. Mlajsima dvema manjka izkušenost včasih tudi več preudarnosti v igri, starejšemu treningi. Treba pa je priznati, da so nasprotniki močna ekipa na čelu z Giannijem Olivo. S prvo prvenstveno zmago 5:0 je razveselila Krasova ekipa dečkov »under 14« v postavi Uros Fabiani - Bostjan Milič. Starejša ekipa igra po sistemu 3:3, mlajša po Davisovem. Bostjan in Uros sta bila odločno boljša od nasprotnikov tako v igri dvojic kot posamezno. To soboto bo Azzura v nadaljevanju prvenstva v Gorici gostila obe Krasovi mostvi.

Under 14
Kras - San Giovanni Pordenon 5:0

Fabiani - Olivo 2:0 (21:12, 21:9), Milič Bostjan - Polito 2:0 (21:7, 21:10), Fabiani/Milič - Olivo/Polito 2:0 (21:16, 21:17), Fabiani - Polito 2:0 (21:17, 21:17), Milič - Olivo 2:0 (23:21, 21:19).

JJ.

Gorazd Milič je bil najbližji zmagi proti Bagnariolu (F. Kroma)

KOŠARKA / MEMORIAL MILAN STARC

V spomin na svojega košarkarja bo Kontovel priredil dva turnirja

Danes in jutri na vrsti naraščajniki, konec tedna pa člani: Cicibona, Dom in Pom

Milan Starc, ki bi ravno letos praznoval svoj 18. rojstni dan, je ze od najmlajših let vzel oranzno zogo v roke in se v spremstvu prijateljev svojih let skoraj vsak dan spotil na Kontovelovem odprtem igrišču. Igral je v vseh mladinskih ligah in bil znan po zelo živahnem značaju, saj je bil vedno zato, da se je »klapa« cim bolj zabavala in smejala. Pred enim letom

je kruta usoda pretrgala Milanovo življenjsko pot in ga kar med spanjem odvzela staršem, prijateljem in znancem. Tedaj je tudi v tisti »klapi« zmanjkal njegov nasmejan in živ obraz, Milana pa se bodo vsi, ki so ga poznali, se dolgo spominjali.

Njegovo matično društvo bo njemu v spomin priredilo dva košarkarska turnirja v telovadnici Ervatti pri Briscikih. Danes in jutri se bodo pomerile ekipe naraščajnikov Kontovela, Jadrana, Bora in Kraskega zidarja, v petek in v soboto pa bo na sporedu članski turnir, z novim dvobojem med Kontovelom in Cicibono (v finalu turnirja pred enim tednom je Cicibona osvojila prvo rundo, mostvi pa sta nastopili v nepopolni zasedbi) ter z nastopom Doma, ki se bo v polfinalu spoprijel s trziškim Pomom, kjer sta letos ob trenerju Valterju Vatovcu tudi bivša Sokolova igralca Martin Pertot in Robi Paulina.

SPORED TURNIRJA NARASČAJNIKOV

Danes ob 16.30: Bor - Kraski zidar, ob 18.00: Jadransko - Kontovel

Jutri ob 16.30: finale za 3. mesto, ob 18.00: finale za 1. mesto

SPORED CLANSKEGA TURNIRJA

V petek ob 19.00: Kontovel - Cicibona, ob 20.30: Dom Agorest - Pom Tržič

V soboto ob 17.00: finale za 3. mesto, ob 18.30: finale za 1. mesto (sledila bosta nastop pevskega zbora Vasilij Mirk ter nagrajevanje) (VJ)

Obvestila

GIMNASTICNA SEKCIJA SZ DOM GORICA

obesca, da vpisuje za sportno ritmično gimnastiko (deklice letnika 1989 in starejše) in sportni gimnastiko (decki in deklice letnik 1989 in starejši) za sezono 1995/1996 ob torkih in petkih od 15.30 do 17.30 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Treningi so se ze priceli.

OK VAL

obvesca, da otroška telovadba za otroke poteka v Standrežu ob sredah in petkih pod vodstvom prof. Brajnika; za otroke vrtecev od 15.00 do 15.45, za dečke in deklice prvih dveh razredov osnovne sole pa od 15.45 do 17.00. orodna telovadba/akrobatika za osnovnosolce in osnovnosolke pa bo ob torkih od 15.30 do 17.30.

OK VAL, SZ SOCA, SZ OLYMPIA IN SD NAS PRAPOR

sporočajo da so se začeli treninki novoustanovljenih skupin under 13 (pokal CORAG) in under 14 (naraščajniki). Treningi so ob torkih in petkih od 17. do 19. ure v standreski telovadnici.

SD BREG - ODBOJKARSKA SEKCIJA

prireja tečaj miniodbojke za deklice letnikov '85, '86, '87. Urnik vadbe: ob ponedeljkih ob 17.30 in ob sredah ob 16.30 v občinski telovadnici v Dolini.

SD POLET - KOTALKARSKA SEKCIJA

sporoča, da je v teku vpisovanje za novo sezono in za začetniški tečaj v kotalkanju. Informacije dobite na kotalkališču na Pikelcu od 17. do 20. ure ali po telefonu na št. 213420.

SZ JADRAN

sezona 1995/96 državno prvenstvo B lige, Trzaska sportna palaca - prodaja abonmajev: podporni abonma (koristnik dobi članstvo SZ Jadransko) 300.000 lir, abonma (veljaven za 16 tekem) 140.000 lir, abonma po znižani ceni (mladina pod 18.letom starosti) 95.000 lir. Osnovnosolska mladina ima brezplačen vstop, popust za družinske abonmaje, prodaja abonmajev: na sedežu in vseh podružnicah Trzaskke kreditne banke, cveticarna Nadja na Proseku.

PLAVALNI KLUB BOR

sporoča, da se je v bazenu v Alturi začela vadba po dogovorjenem urniku.

NOGOMETNI KLUB BOR

prireja telovadbo za osnovnosolske otroke v Borovem sportnem centru (Vrdelska cesta 7) pod vodstvom Paola Tognettija ob ponedeljkih od 15.00 do 16.30 in ob sredah od 14.30 do 16.00. Za informacije telefonirati na št. 369626/369484 ob ponedeljka do petka od 18.30 do 19.30.

SK BRDINA

organizira tečaj smucanja na plastični stezi. Informacije na sedežu kluba vsak ponedeljek od 19. do 20. ure.

SHINKAI KARATE KLUB

prireja tečaje karateja in samoobrambe v telovadnici Silvestri na Proseku. Treningi so ob ponedeljkih in četrkih s slededim urnikom: otroci od 18.30 do 19.30 ter odrasli od 20. do 21.30. Urnik in začasni sedež tajništva ob ponedeljka do petka od 19.30 do 20.30 v telovadnici

GIMNASTICNI ODESK SZ BOR

vpisuje za sportno in baletno gimnastiko ter aktobatiko za sezono 1995/96 v uradnih urah na sedežu društva ali po tel. št. 51377 vsak dan od 17. do 19. ure.

SK KRAS - odsek za rekreacijo

obvesca, da se bo pričela rekreacijska telovadba za odrasle in sicer: mlajša skupina torek in četrtek od 21. ure dalje. Starejša skupina bo vadila ob torkih in četrkih od 8.30 do 9.30. Prvo srečanje bo v torek, 3.10.1995. Vpisete se lahko v tajništvo društva ali na prvi vadbni uri - tel. tajništva v SKC v Zgoniku 229477.

SK KRAS - odsek za otroško telovadbo

obvesca, da bo tudi letos potekala popoldanska telovadba za otroke, ki obiskujejo vrtec ter 1. in 2. razred osnovne sole. Prvo srečanje bo v petek, 6.10.1995, ob 16.30, v telovadnici v Zgoniku. Vpisete se lahko v tajništvo društva ali na prvi vadbni uri. Telefon tajništva v SKC v Zgoniku: 229477.

ODBOJKARSKO DRUSTVO BOR

obvesca, da so se pričeli treninki za deklice letnikov '82, '83, '84. Treningi so vsak ponedeljek ob 15. uri na Stadionu 1. maj. Pojasnila na treningih ali na tel.št. 814212 (Katja).

SZ GAJA - teniski odsek

sporoča, da se je zacelo vpisovanje za novo sezono in za začetniški tečaj v tenisu za osnovnosolske otroke. Vpisovanje na sedežu društva ali po telefonu (226115) od 18. do 20. ure. Treningi se bodo pričeli 9. oktobra.

SD MLADINA - smucarski odsek

nudi informacije o delovanju nove smucarske sezone 1995/96: začetni tečaji na plastični stezi in na snegu, vpisovanja FISL, zimovanje, tekmovalna dejavnost, rekreacija in razno na sedežu v Krizu, dom A. Sirka, vsako sredo in petek od 19.00 do 20.30.

JADRANJE / JOHANA KRIŽNIČ DVAKRAT PRVA, TUDI OSTALI USPEŠNI

Čupini »optimisti« izvrstni v Portorožu in Chioggi

Pred kratkim so štirje Cupini »optimisti« sodelovali na močni mednarodni regati v Portorožu, ki jo je organiziralo društvo Pirat. Nastopilo je 51 jadralcev in jadralk, med njimi pa so bili tudi najboljši mladi iz Slovenije in nekateri iz Hrvaske. Tekmovanje je potekalo ob vetru, ki je pihal s hitrostjo od 4 do 7 m na sekundo, morje pa je bilo razmeroma mirno. V takih razmerah se je najbolje znašla Johana Kriznič, ki je osvojila prvo mesto. Zelo solidno so jadrali tudi ostali Cupini tekmovalci. Takl) o je bil neizkušeni Jaro Furlani na koncu dvanajsti, Piculin Danijel je osvojil 22., Lara Spinazzola pa 23. mesto.

Dan kasneje je ista »posadka«, kateri se je pridružil se Erik Masten nastopila se v Chioggi, kjer je bila na sporedu regata za trofejo »Monti pugno«.

V konkurenci 25 tekmovalcev se je Cupina ekipa zelo dobro odrezala, saj se je domov vrnila s 4 pokali (na sliki). V ne prevec močnem vetru (2 - 4 m na sekun-

do) vendar pa ob precej razburkanem morju in močnem toku je bila Johana Kriznič spet najuspešnejša, saj je osvojila absolutno 1. mesto, prva pa je bila tudi med

dekleti. Jaro Furlani je bil 3. Erik Masten četrty (s tem sta si oba prvič doslej priborila pokal), Lara Spinazzola je osvojila sedmo, Danijel Piculin pa deseto mesto.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Z veliko preračunljivostjo boste zamudili priložnost za napredovanje. Nič čudnega, saj že dolgo potihoma pripravljate samostojen nacrt, boljši od vseh tujih ponudb.

BIK 21. 4. - 20. 5.: S sposobnostjo jasnovidca boste predvideli izid zapletov na delovnem mestu, zato se boste lahko pravočasno umaknili na varno. Resila vas bosta trezna glava in odprte oči.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V družbo neznancev se boste vključili z veliko mero nezaupanja, vendar vas bodo sprejeli tako toplo, da se boste odtajali kakor kocka ledu, izpostavljena sončnim žarkom.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Prijeli boste za svinčnik, saj vas bo zajel val ustvarjalnosti. Manjkala pa vam bo jasna ideja, zato boste obstali. Dopustite roki, da sama izrazi vaše skrite vzgibe.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Na lepem vam ne bo nič več do družbe, ki vas je tako hvaležno podpirala v vaši edinstvenosti. Nič čudnega, saj imate ob sebi čudovito nadomestilo v eni sami hvaležni osebi.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Hrupno boste izrazili svoje mnenje glede krivic, ki jih opazate na delovnem mestu. Žrtve bodo sklanjale glave, krivci se bodo branili, modri pa se bodo naučili nekaj novega.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vase presojanje v luci finančnih meril se vam bo grdo zataknilo, ko se boste zaceli spraševati o smislu garanja. Če ne morete odkriti primernih meril, se spomnite na rojstvo in smrt.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Nekdo si bo hotel priti na jasno glede vaše dvojne narave. Lotil se bo raziskovanja, kdo pravzaprav ste: godrnjavi angel ali dobrovoljni peklenšček. Morda veste vi sami.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Brez ugovora boste sprejeli novo delovno obveznost, čeprav se vam bo potihem upirala. Potolazili se boste z mislijo, da je tisti, ki je nenadomestljiv, tudi nepogresljiv.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Saj ni res, da nihče noče prisluhniti vašim težavam. Veliko jih je pripravljenih, vendar čakajo na to, da se jim zares odprete. Skozi priprta vrata debelokožci nimajo vstopa.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ne prenažite se, ko vas bo zamikalo, da bi si privoščili avanturo. Utesnjenost, ki jo čutite v vašem ljubezenskem gnezdu, se s tem ne bo prav nič zmanjšala. Nasprotno.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Ker ste pridno sejali, bo napočil tudi čas žetve. Nikar ne spreglejte svojih pomočnikov - že zaradi tega, ker jih boste pri naslednji setvi potrebovali se bolj.

BENJAMIN

Odstrta skrivnost
naše prihodnosti

Videc odgovarja na vprašanja bralcev

Življenje

Vaša rubrika mi je zelo všeč, zato sem se odločila, da vas prosim za odgovore na moja vprašanja. Imam fanta, ki ga imam zelo rada in mi veliko pomeni. Čeprav je bil on tisti, ki me je našel in izbral, sem ga sčasoma zelo vzljubila. Z njim si želim ustvariti družino. Zanima me, ali me ima resnično rad. Mi je zvest? Nama je prihodnost naklonjena? Načrtujemo gradnjo hiše, zato me zanima tudi, ali se nam bo ta želja uresničila. Bo moja mama, ki je trenutno sama, nasla človeka, ki je je vreden? Bo srečna z njim? Kaj jo čaka v prihodnosti? Veliko je pretrpela in mislim, da si zasluži malce več sreče. Lep pozdrav!

Benjamin: Iz vašega pisma ni razvidno, ali želite odgovor na dom ali v Republiki (napisali ste tako geslo kot naslov), vendar sem se odločil za odgovor v časopisu. Le redkokdaj se zgodi, da se ljubezen vname obojestransko in istocasno, kakor se vname, večinoma tudi ugasne, saj v bistvu sploh ne gre za ljubezen, ampak za zaljubljenost, ki temelji na željah in pričakovanjih. Ljubezen, ki se razvije iz prijateljstva, pa je veliko trdnjša in trajnejša, zato ni nobenega dvoma, da se bo nekaj takega zgodilo tudi z vajinim razmerjem. Torej: stopnjevanje ljubezni do meja, ki jim včasih ne bosta kos. Tvoji dvomi o njego-

vi ljubezni in zvestobi so odmev tvojih bojazni pred prekinitvijo vajinih vezi, vendar verjemi, da v niso osnovane. V prihodnje se boš se spopadala s taksnimi čustvi, kmalu pa boš odprla vrata medsebojnemu zaupanju. Neupravičeno nezaupanje poruši marsikatero uspešno zvezo, zato se brž loti te svoje naloge. Prihodnost vama je naklonjena toliko, kolikor sta naklonjena sebi in drug drugemu. Hišo boste gotovo zgradili, mama pa se naj malce več giblje med novimi obrazi, kajti med njimi jo čaka nekdo, ki jo bo osrečil in občutno popestril njen vsakdan. Veliko sreče in radosti vsem!

Luna

Zanima me moja prihodnost in prihodnost mojih otrok. Nikoli nisem imela lahkega življenja ne sreče v ljubezni. Mož mi je prezgodaj umrl in ostala sem sama z otroki. Prebijala sem se skozi življenje in po svojih najboljših močeh skrbela za otroke in jim skušala nuditi čimveč. Kame ne sem spoznala mlajšega moskega, s katerim sem nekaj časa živela v skupnem gospodinjstvu, ko pa sem zanosila, me je zapustil. Zaradi zdravstvenih težav sem se predčasno upokojila in se preživljam z majhno pokojnino. Sedaj ponovno živim z mlajšim moskim, vendar nisem tako srečna. Kakšna bo moja prihodnost? Ali bom se kdaj srečna v ljubezni?

Kako bo z mojim zdravjem? Ali se mi bo kdaj izboljšalo finančno stanje? Kakšna bo prihodnost mojih otrok?

Benjamin: Draga moja, v življenju vam kakor marsikomu ni bilo z rozicami postlano. Tisti, ki jim uspe uresničiti večino svojih želja in potreb, proti koncu življenja z žalostjo v srcu priznajo, da so prazni in da so v življenju počenjali same neumnosti? Brez skrbi, njim je se teže. Nihče namerno ne rine v težave - raje spi, se raje skrrije ali pobegne. Zato je srečen tisti, ki ga življenje obdari s težavami, saj se v težavah prebudi, spozna sebe in išče drugačne, realnejše poti do resnične notranje sreče. Vidim, da ne tarnate, ampak se s s težavami spopadate pogumno in trezno, z modrostjo izkušenega človeka. Ravno zato, ker vidim, da imate svoje življenje trdno v rokah, ker ste gospodar svoje usode, vam ne bom ničesar napovedoval in vas vzpodbujal, ker tega ne potrebujete. Morda v svojem življenju resda ne boste dosegli vsega tistega, kar menite, da bi lahko, boste vendarle po svoje srečni. Če niste zadovoljni z mojim odgovorom in si želite bolj natančnih odgovorov, mi pisite znova. Prisrčen pozdrav!

Kozoroginja

Ze od pubertete naprej ne živim s starši, selim

Rubrika Benjamin je namenjena vsem, ki poleg prijateljskih nasvetov želite izvedeti se kaj o svoji prihodnosti. K sodelovanju smo povabili vidca Benjamina, ki je doslej že mnogim pomagal iz življenjskih zagat in jim odstrl prihodnje dogodke. Videc Benjamin se pri posvecanju dopisovalcem ne opira na varljive rekvizite, kot so karte, kristali ali astroloski izracuni; zanasa se izključno na svojo modrost in telepatsko prepletenost z vaso usodo.

Razpisite se o svojih težavah, zastavite vprašanja in pismo z geslom posljite na uredništvo Republike, Slovenska 54, 61000 Ljubljana (s pripisom ZA BENJAMINA). Podatki, po katerih bi vas lahko kdo prepoznal, bodo izločeni. Če ne želite čakati na odgovor v Republiki ali želite obširnejši in cimbhitrejši odgovor, vam lahko videc Benjamin odgovori tudi na dom. V tem primeru ne navajajte gesla; napisite zgolj svoj naslov.

se sem in tja in bojim se, da nikdar ne bom mogla ustvariti svojega stalnega doma in družine. V mojem življenju obstaja moski, s katerim sva živela skupaj, ki zdaj živi v tujini. Že dolgo se nisva videla. Čakam na razplet. Zanima me, ali bova s sedanjim moskim se kdaj skupaj, ali si bom z njim ustvarila družino. Zanima me tudi zdravje in redna zaposlitev.

Benjamin: Draga Kozoroginja, kakorkoli že čakate svojega moskega, priznati si boste morali, da vajina srčna vez ni tako zelo trdna in topla, kakor mislite in želite in, resnici na ljubo, tudi nikdar ni bila. To leto bo za vas prelomno, saj boste spoznali moskega, ki bo v vas prebudil močna čustva. Zacutili boste, da ste čakali pravzaprav nanj, zato ne boste več toliko omahovali ter prelagali svoje ljubezenske in družinske sreče v nedogled. Ob njem boste spoznali, kaj pomeni spoštovati. Z njim boste resili tudi ustvarili dom. Z vsem tem bo povezano tudi srečno naključje, ki vam bo prineslo stalno službo, s katero boste končno zadovoljni. S sedanjim moskim boste ohranili prijateljsko vez, za katero pa se boste morali zaradi njegovega nerazumevanja nekoliko bolj potruditi.

Muca

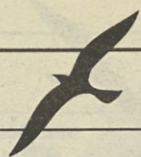
Zanima me, ali mi bo letos uspelo koncati solo ob delu in ali bom dobila službo za svoj poklic? Ali bom že letos začela studirati tuj jezik in kje - v Sloveniji ali v tujini? Kaj bo z ljubeznijo moje- ga življenja? Bom kdaj videla v živo svojega priljubljenega pevca? Se bom naučila igrati kakšen instrument, ali bom začela peti? Veliko sreče in ljubezni v življenju!

Benjamin: Ljuba muca, toliko želja naenkrat imas, da boš morala napeti vse svoje sile, da jih boš uresničila. Res je, prihodnost ti je nadvse naklonjena in marsikdaj ti bodo pomagala srečna naključja. Pravis, da te med drugim zanima tudi mistika, duhovnost. Krasno, kajti tedaj se bo s teboj zgodilo takole: v večini želja, ki te obvladujejo, boš nasla beg pred seboj, oziroma težnjo po trenutni pomiritvi notranjega nemira, ki ga nosis v sebi. Poiskala boš ustrezno metodo in z njeno pomočjo dosegala vedno večje notranje zadovoljstvo in srečo. Solo boš koncala, na primerno zaposlitev boš morala malce počakati. Tuj jezik boš izpopolnila samostojno, da boš lažje studirala literaturo s področja duhovnosti. V ljubezni pa boš imela veliko sreče. Lep pozdrav!

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

377	V ANGLIJI ENOZA ZA TEMPERATURO	BRINATKA	LEVI PRITOK PADA	NOBELJU	ZELO SLAB UCENEC	KRAJ PRI ZRENJANINU	NIZEK MOSKI PEVSKI GLAS	EDEN	VKOPAVANJE	MUSLIMANSKI SODNIK	AVTOR: LUKA PIBER	INOSLAV	MOSKI, KI NI CLAN	CEVKA ZA ZOBNO PASTO	AM. FILMSKI IGRALEC (RICHARD)	RADON	CIKLIČNI OGLJIKOVODIKI	FINSKO JEZERO ENARE	SPREMINJANJE SAMOSTALNIKA	SMUKEC
PISATELJ IZ ZAKOJCE											ZDRAVNIK ZA NOTRANJE BOLEZNI									
PREBIVALKA AJDOVCA											DIVJA DEKLICA LASLIE CARON									
GRSKI BOG PODZEMELJA				PITJE DO DNA NEON			DEKRET IZOBRAŽEVALNA USTANOVA								AVSTRJSKI SKLADATELJ (LEO)					
PRETEP						PASJA PASMA LUKA V PERLUJU				INDISTR. RASTLINA DVOJNA NOTA					KOS BLAGA OSTANEK					
ERMANNOLMI			EMIL ADAMIC DUHOVNIK			KOBALT STARO GRSKO MESTO			NA DAN PLACANO DELO	RIMSKI VOJSKOVODJA	JA OPNA			VRATA	PISEC (WILHELM) SODNI ZBOR					NOGOM. KLUB IZ MILANA
NEZNANI LETEČI PREDMET				NORV. POLARNI RAZISKOV. GLIVA													JOSIP IPAVEC ZMEDA			
NIZOZEMSKO MESTO				SPANSKI PASTIR NORDIJ. BOGINJA								ORJAK ZUPAN PRI NAS POD FRANCOZI								
PORTUG. AVTOMOB. DIRKALISCE							LJUDSTVO NA KAMCATKI									STAR SLOVAN				
JAPON. NACIN ARANŽIR. CVETJA							HRVASKA IGRALKA									DEL VOZA				
LUKA V JUŽNI ITALIJI							OTOK CAROVNICE KIRKE				AM. FILMSKI REZISER (MARTIN)					BRKATA PTICA UJEDA				

SEK
RITT.
AJA.
TARANITO,
OJE.
NINA ERAK.
IKEBANA.
ANT.
ITELMENE.
ESTORIL.
VELIKAN.
LIANERO.
HAAG.
IL.
ROALD AMUNDSEN.
NLP.
REIN.
DA.
CO.
EA.
EO.
TRAK.
IAN.
SPIC.
RVANKA.
FALL.
ODLOČBA.
EKS.
HAD.
NEUGANANKA.
AJDOVCANKA.
INTERIST.
FRANCE BEVK.
Vodotavino:
REŠITVE:

LIČILA SKOZI ČAS

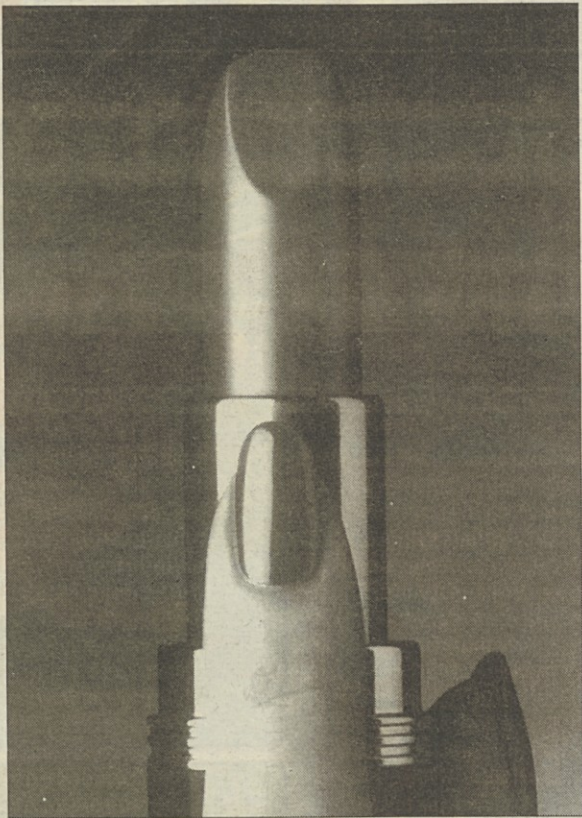
Rdečilo za ustnice

Barvna paleta za vse okuse

O tem, da so pripadnice ženskega spola že v prejšnjih tisočletjih skrbale za videz svojih ustnic, priča dejstvo, da so Egipćanke skrbno poudarjale ustnice z različnimi barvnimi tekočinami in kremami. Prvo ličilo za ustnice v kovinski skatlici je oblikoval Francoz Jules Levy-Maurice okrog leta 1910. Kasneje, leta 1917, je American William G. Kendall patentiral današnjo priljubljeno obliko ličila.

Do danes se sestava ličila ni bistveno spremenila, sestavljajo ga različne vrste parafina, olj in pigmentov. Parafin je potreben, da je barva ličila obstojna in da ob povisani temperaturi njegova struktura ostane

trdna, olja pa dodajajo, da se lepo razmaže po ustnicah. Zgoraj omenjene sestavine stopijo in prelijejo v kovinske modele. Vse ostale podrobnosti nato opravijo ročno. Sodobna tehnika omogoča, da kozmetična

podjetja proizvedejo približno 3600 ličil na uro.

Zenske so začele ličilo vsakodnevno uporabljati v obdobju med obema vojnama, ko so na ta način skušale doseči videz urejene sodobne ženske. Temu so po drugi svetovni vojni sledile številne, v nekaterih primerih za tisto obdobje celo dramatične spremembe barvnih odtenkov. V petdesetih letih so rdeče barve odtenke nadomestili pastelni. V naslednjem desetletju je prevladoval slog »otroške nedolžnosti«, zato v tem obdobju ženske niso uporabljale veliko ličil, se vedno pa so prevladovali blagi pastelni toni.

Močne barve so začele znatno kričati sedemdeseta leta, medtem ko je v osemdesetih prevladoval slog urejene poslovne ženske z mehкими naravnimi linijami. Danes pa skušajo kozmetična podjetja ustreči vsem okusom svojih potrošnikov, ki vse bolj zahtevajo kakovost ličil in

drugih kozmetičnih preparatov.

Slavna, že umrla, ameriška igralka Joan Crawford, je dejala: »Najprej ličilo naneseš na ustnice, nato ga previdno razmazem s konico prsta, pri čemer nikoli ne stisnem ustnic.

Nato previdno s pomočjo svincnika zacrtam rob. Nikoli namesto svincnika ne uporabljam krtačke. Temu sledi odstranitev rdečih madežev. Ni gršega kot rdeče ličilo na zobeh.«

MODRE MISLI

Vsaka generacija se posmehuje stari modi in religiozno sledi novi. H. D. Thoreau

Moda je brezštevilna maska življenja. Miomandre

Se vedno je bolje biti norec v modi kot izven nje. Immanuel Kant

KANADA / TORONTO

Muzej čevljev Sonje Bata

Čevlji Presleya, kraljice Viktorije in Picassa

Cetudi bi ji bili vsi čevlji vse, bi bilo popolnoma nemogoče, da bi lahko vse nosila. Kdor bi ta trenutek pomislil na Imeldo Marcos, bi se zmotil. Govorimo namreč o Sonji Bata, eni najbogatejših žensk na svetu in strastni zbirateljici in skrbnici več kot deset tisočih čevljev, ki so stari tudi do stiri tisoč petsto let in izhajajo iz različnih kultur.

Gospa Bata, ki je po drugi svetovni vojni pomagala možu pri obnovi imperija Bata, je tudi direktorica Batinega čevljarškega muzeja, ki so ga pred kratkim vnovič odprli v Torontu. V muzeju so prvo leto pričakovali približno petdeset tisoč obiskovalcev, vendar pa ga je v prvih dveh mesecih obiskalo že približno petindvajset tisoč ljudi. »Za nas je to nekaj neverjetnega, saj takšnega zanimanja sploh nismo pričakovali,« pravi Sonja Bata, izobrazena in se vedno zelo mladostna poslovna ženska. V največjem kanadskem mestu je ta sijajen muzej z zelo izbrano, včasih nenavadno in poučno zbirko čevljev postal nekakšna kulturna atrakcija. S pomočjo videoposnetkov in drugega slikovnega gradiva obiskovalcem prikazuje zgodbo o čevlju - od takrat, ko se je človek postavil samo na dve nogi, do poleta na luno, pa do čevljev, ki jih nosi sodoben človek devetdesetih.

Čevlji v izrezu časa

Gospa Bata zeli, da vsako njeno obuvalec pripoveduje svojo zgodbo, tega pa ne doseže s tem, da bi ga zaprla v stekleno vitrino, ampak ga postavi v okolje, ki ustreza njegovemu času in namenu.

Čevlji iz obdobja Vikingov, globoko izrezan beneski zametni copat iz šestnajstega stoletja in čevlji za danes posebnih priložnosti - vse to nam pripoveduje o tem, da ima obutev že tisočletja statusni simbol in modno izročilo.

Muzej, odprt leta 1979 deluje s pomočjo zasebnih finančnih prispevkov, za propagiranje svojih razstavnih eksponatov pa imajo zelo malo denarja. Kljub temu prihajajo obiskovalci iz celega sveta, tako da je muzej postal zelo popularna turistična točka.

V njem so razstavljeni čevlji mnogih znanih oseb, na primer Elvisa Presleya, Eltona Johna, kraljice Viktorije, Johna Lennona in Picassa.

»Nekateri čevlji bi nam lahko pripovedovali neverjetne zgodbe,« poudarja Sonja Bata in nam pove svoj primer, ko je dolgo časa nagovarjala nekdanjega kanadskega premijera Pierra Trudeaua za par sandalov, ki jih je nosil v obdobju, ko se sicer ni profesionalno ukvarjal s politiko, vendar pa je povezano z aferami.

Muzej je nastal mimogrede

Sonja Bata je leta 1946 skupaj z možem obnovila družinski imperij v Kanadi, potem ko so obrate na Českoslovaškem nacionalizirali. Bata se je odločil zgraditi tovarne v deželah v razvoju, Sonja Bata pa je kupovala čevlje v lokalnih trgovinah in tako preučevala potrebe, navade, okus in mentaliteto prebivalcev in počasi je nastajala velika zbirka. »Nikoli nisem imela namena odpreti muzeja,« je dejala gospa Bata. Vendar pa je nekdanja studentka arhitekture spoznala, da več kot ve o obutvi, bolj jo zanimata tudi njen izvor in kulturna identiteta. Odločitev za muzej je prišla ob spoznanju, da velike družbe, kot je tudi njena, z masovno produkcijo cenene obutve izpodrivajo potrebo po čevljih, značilnih za določeno območje. »S proizvodnjo cenene obutve smo na določen način unicili lokalno tradicijo,« nam pripoveduje. Tako je namesto obutve, izdelane v Bati, v muzeju predstavila zbirko, ki nam na svoj način pripoveduje zgodbo o obutvi. Eno nadstropje je tako namenjeno narodom iz severa, ki so nosili obutev, narejeno prevsem iz kože severnih živali. Gospa Bata je vedno v lovu za novimi, njen zadnji izziv pa je obutev iz bahave zbirke čevljev Imelde Marcos in prav gotovo ji bo to tudi uspelo.

Russel Blinch, Reuter

ODKOD, ČLOVEK, TVOJA POT / ODLOMKI IZ KNJIGE IVANA MOHORIČA

Paranormalna opozorila (4)

Hkrati pa bi odstranjevanje tega okrasa človeške glave, ki je bilo kot kazen običajno pri mnogih narodih, lahko pomenilo ekskomunikacijo gresnika iz občestva božjega ljudstva. Da so bili vrhovni svečeniki pri nekaterih ljudstvih obrbitih glav, nikakor ni v nasprotju s to tezo, kajti ti so imeli na voljo neprimerno močnejša komunikacijska sredstva in bi ta sibekejši sekundarni signal, izvirajoč iz njihovih las, pravzaprav samo motil osnovno »radijsko linijo«.

Da gre pri vsem skupaj za računalniško obdelavo podatkov, dokazuje tudi dejstvo, da je za uspešno radiestizijsko delo nujna preciznost in nedvoumnost vprašanj, saj centralna enota z neusmiljeno matematično natančnostjo secira vprašanje, preveri vse možnosti variante in sele potem da odgovor. Isto opozorilo najdemo tudi v navodilih za uporabo Ji-Jinga, knjige sprememb, kjer stoji tudi neko drugo svarilo, ki sem ga razumel sele potem, ko sem v dolgoletnih raziskavah pogosto naletel na

ta problem. Čim se s svojimi vprašanji približam temi ključa, se sistem nenadoma preklopi na to temo, ki je zanj prioriteta in za tisti dan smo »mrzli«, saj so vsi naslednji odgovori povezani s tem področjem, pa naj bodo naša vprašanja se tako precizno naravnana v drugo smer.

Ce je radiestezija samo način, kako iz centralne banke »izvleci« cimbolj točne podatke, gre pri magijskih obredih za poskus vplivanja na program. Glede na to, da so vsi moduli vnaprej napisani, poskušajo magijske tehnike vplivati na kretanje, ki so, kakor smo že ugotovili, na voljo človeku, da po njih izbira svojo življenjsko pot. Z drugimi besedami bi lahko rekli, da se na kriziščih možnih poti, ki so na voljo, in ki so običajno vse enako široke, postavljajo določene ovire in tako zožujejo možnost svobodne izbire, ker ostaja ena od smeri brez zaprek in naravnost vabi, da jo izberemo. Po drugi strani pa magija s svojimi vplivi ustvarja možnosti predpogojev, ki so potrebni, da na usodno krizišče sploh pridemo. Vsi magijski pripomočki pri tem

služijo zopet kot »ojalci« v antenski sistem. Da uporaba drog v primerno doziranih količinah povečuje možnost koncentracije naše psihične energije, menda ni treba posebej dokazovati, saj so raziskave s tega področja dovolj trdno dokazale to resnico.

Vendar pa ima ukvarjanje z magijo svoje nevarnosti, o čemer nazorno pričajo vsa uvodna razglabljanja o tem, da se je treba pred začetkom delovanja naučiti sistema avtozascite. Z drugimi besedami, predhodno je treba prepričati »efekt buzeranga«, da se magijska prizadevanja ne obrnejo proti tistem, ki jih sprozi. Čeprav nekateri mojštri te veščine zatrjujejo, da je taka zascita možna v polni meri, menim, da je to možno edinole na krajši rok, dolgoročno pa se njen učinek izniči, kajti spomnimo se, da »...bog

ve plača, le da ne plačuje vsako soboto!« in da »...grehe očetov plačujejo sinovi...«. Osnovni sistem delovanja vzgojnega programa je dovolj nazorno opisan v Svetem pismu: »Kdor veter seje, bo žel vihar.« In dalje: »Kdor se z mečem igra, bo z mečem pokončan!«. Se bi lahko natevali, vendar si raje oglejmo konkreten primer, ki dokazuje pravilnost trditve, da funkcinira sistem po pravilu: »Kar želiš drugemu, se ti bo stotero povrnilo!« Hkrati pa je iz njega razvidno, da gre dejansko za računalniško dobesedno logiko, ki ne pozna nobene fantazije.

Ko so oborožene sile Združenih narodov, v katerih so glavno vlogo igrali armade iz sestava NATO in predvsem ZDA, poimenovali operacijo osvoboditve Kuvajta »Puscaški vihar«, verjetno niso mislili na to, da ga

bodo tako hitro dobile vrnjenega. Se isto leto se je v Severni Ameriki začela »invazija« orkanov in tornadov, ki je trajala kar tri leta. Prvi so se pojavili prav v zveznih državah, ki imajo velike puscaške površine. Če v enem koncu tedna zdviga prek ozeclja neke države obvesti deset tornadov, je to že več kot navaden vremenski pojav, mar ne? Skoraj istocasno so se pojavili viharji tudi v Veliki Britaniji, Franciji, na Nizozemskem in v Nemčiji, vendar v manjšem obsegu in z manjšo rusilno močjo, pač v popolnem matematičnem razmerju z udeležbo v imenovani operaciji. Dejstvo, da je prišlo do »placila« v razmeroma izredno kratkem času, je razložljivo s tem, da je v operaciji sodelovalo veliko število ljudi, katerih psihična energija je bila močno skoncentrirana na uspe-

sno izvedbo Puscaškega viharja in kot taka si je zagotovila prioriteto pri izvajanju v centralnem procesorju. Če že načrtovalci te akcije niso upoštevali osnovnih pravil igre pri izbiri imena, so se vsekakor zavedli njegovega poznejšega učinka, kajti že naslednja misija v Somaliji se je imenovala Vmimo upanje.

Se en dokaz lahko navedemo, da je vse skupaj razločljivo z osnovnimi fizikalnimi zakoni. Pri magijskih in verskih obredih (tudi ti so po svojem principu isto, le da nosijo drugo ime), je izrednega pomena orientacija polja, ki ga ustvarja skupina udeležencev. Ponašanje je ta usmeritev vezana na os vzhod-zahod, zelo učinkovita pa je tudi krožna polarizacija in to iz enostavnega razloga, da se v čim večji meri izključi možnost interferenčnega vpliva stalnega zemeljskega magnetnega polja, ki poteka v smeri sever-jug. Vsi obredni obrazci so samo psihološko sredstvo, ki usmeri psihično energijo zbranih udeležencev na isto temo, da lahko ojačan signal izbiri prioriteto v programskem izvajanju. Če smo torej v svetlo in

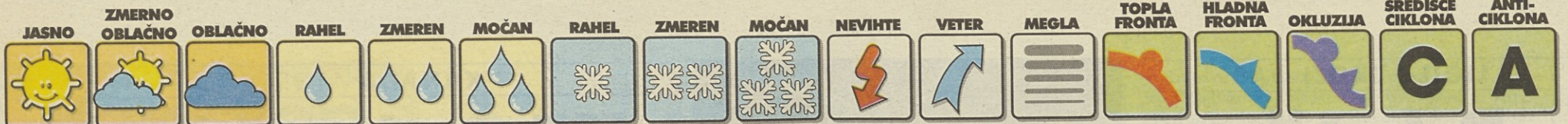
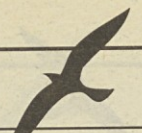
mislimo na čisto druge stvari, je bolje, da gremo v gostilno, kajti tako bo v »oscilatorju« en manj dejavnik, ki bi lahko povzročil »sum« na izhodnem signalu.

Ob upoštevanju navedenih predpostavk pa bi bilo seveda mogoče, da sistem, ki ima na voljo tako ogromno število možnosti, posreduje nekatere podatke o najbolj verjetnem razvoju dogodkov tudi osebam, ki so »slučajno« prisle v resonančni krog s centralno enoto. Običajno so otroci najbolj dojemljivi za taka videnja, saj njihovi možgani se niso trdno ujeli v nihanje točno določene frekvence. Je pa res, da jim ravno zaradi njihove mladosti kar nekako težko verjamemo.

Najsi bo pravilna ta ali kaksna druga različica, nikakor ne moremo mimo ugotovitve, da bi bila ta opozorila nepotrebna, če ne bi mogli mi sami kljub vsemu vplivati na našo prihodnost.

Toda, ali bomo znali to možnost tudi izkoristiti in jo obrniti sebi v prid?

(Jutri: Sibe božje)

VREMENSKA SLIKA

1020 Nad Skandinavijo in Severnim morjem je obsežno ciklonsko območje s hladno fronto, nad Pirenejskim polotokom, Alpami in Balkanom pa bo območje visokega zračnega pritiska. Z zahodnimi vetrovi doteka nad naše kraje tople in suh zrak.

1030 Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.54 in zšlo ob 17.51. Dan bo dolg 11 ur in 57 minut. Luna bo vzšla ob 8.57 in zšla ob 19.21.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Trst	21,0	Mura	12,0
Portorož	21,0	Sava (Radovljica)	9,0
Porec	21,0	Sora	11,1
Malinska	21,0	Ljubljana	12,6
Split	22,0	Soca	11,2
M. Losinj	23,0	Paka Sostanj	13,7
Dubrovnik	22,0	Bohinjsko jezero	17,5

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SE 5 do 10 vozlov

popoldne: SW 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.17 najnižje -38 cm, ob 10.29 najvišje 53 cm, ob 17.00 najnižje -51 cm, ob 23.10 najvišje 32 cm.
Jutri: ob 4.49 najnižje -39 cm, ob 11.00 najvišje 48 cm, ob 17.40 najnižje -49 cm, ob 23.55 najvišje 25 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	19
1000 m	15
1500 m	10
2000 m	6
2500 m	4
2864 m	2

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo danes ugoden, le ponoči bodo vremensko najbolj občutljivi ljudje slabše spali.

VOX POPULI

Zenska, ki dvakrat zanosi, ne more reči, da je bila zavedena.

Vsakdo ima svoje dobro ime v svojih rokah.

DANES

Slovenija: Večinoma bo sončno, zjutraj in del dopoldneva bo po nekaterih nizinah megla. Najvišje dnevne temperature bodo od 18 do 23° Celzija. Sosednje pokrajine: Precej jasno bo. Zjutraj in del dopoldneva bo po nizinah megla.

JUTRI

V Sloveniji: Oblačno bo, občasno bodo manjše padavine. Na Primorskem bo zvečer začela pihati burja. Obeti: V petek bo oblačno z dežjem, meja sneženja se bo spustila do višine 1000 m. Na Primorskem bo pihala burja, hladno bo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI ... ZGODBA PRI ZGODBI ... PA ŠE RES JE

Odkritje ali le prevara

KAIRO - Ostanke aleksandrijskega svetilnika, sedmega čuda antike, so menda našli na morskem dnu pred tem egiptovskim mestom. To vsaj trdijo arheologi Centra aleksandrijskih studij, ki jih vodi Francoz Jean-Yves Empereur.

Na morskem dnu so namreč našli ogromne kamnite bloke, ki tehtajo od 40 do 75 ton, ležijo pa drug za drugim v smeri proti severovzhodu. Nahajajo se na podvodnem arheološkem najdbišču, velikem dva hektara, ki se nahaja ob nekdanjem otoku, zdaj povezanem s kopnim. Prav na tem otoku naj bi stal svetilnik, ki so ga zgradili v tretjem stoletju pred Kristusom. Antični zgodovinarji in popotniki so ga opisovali kot orjaški trinadstropni stolp, ki je bil visok 120 metrov. Zob casa in potresi so ga tako načeli, da se je zrušil pred 14. stoletjem, njegove ruševine pa so uporabili za gradnjo trdnjave mameluskega sultana Kaita Beja.

Kot je povedal predstavnik za tisk aleksandrijskega centra Colin Clement, so poleg ostankov svetilnika našli še skoraj tisoč drugih ostankov, pravi gozd kipov, stebrov, delov obeliskov in palač iz ptolojskega obdobja. Najdbišče pa zdaj ogrožajo

betonski valobrani, s katerim naj bi zaščitili trdnjavo mameluskega sultana Kaita Beja.

Prav zaradi tega generalni tajnik visjega sveta za egiptovsko arheologijo Abdel Halim Nuredin sumi, da so vesti o ostankih aleksandrijskega svetilnika napihnjene, ker hoče aleksandrijski center preprečiti polaganje valobrana in si priskrbiti nova finančna sredstva.

Humphrey je živ

LONDON - V rezidenci predsednika britanske vlade Johna Majorja na Downing Streetu številka 10 so se odahnili, saj so včeraj našli mačka Humphreya, ki je z Downing Streeta izginil junija letos, predvčeršnjim pa so ga proglasili za mrtvega. Maček se je potepal po dvorišču Zdravstvenega kolidža kraljeve vojske, le približno 800 metrov od svojega nekdanjega doma. Humphrey si je rezidenco predsednikov britanske vlade za dom izbral leta 1989, ko je v njej se prebivala Thatcherjeva. Ko jo je leta 1990 zamenjal Major, je maček sprejel novega gospodarja. Pred dvema letoma so ga prisilili k shujševalni kuri, ker se je preveč zredil in je imel težave z ledvicami. Prav zato so bili vsi prepričani, da je maček junija zbežal z doma, da bi v miru poginil. Ko so včerajšnji časopisi objavili »žalostno vest« s Humphreyjevo sliko, pa so uslužbenci bližnjega kolidža v klatskem mačku, ki se je več tednov potepal po dvorišču, prepoznali slavnega Humphreya.

Ruapeh grozi

Ognjenik Ruapeh na novozelandskem Severnem otoku je v zadnjih urah še okrepil delovanje, tako da vsak trenutek pričakujejo, da bo izbruhnil (Telefoto: AP)

Ali bo Diana lahko obiskala Argentino?

LONDON - Princeza Diana (na sliki AP) z ženo francoskega predsednika Bernardette Chirac med nekim dobrodelnim večerom v Parizu) so uradno povabili v Argentino.

Obisk države, s katero se je Velika Britanija leta 1982 spopadla zaradi Falklandskih otokov, pa ni zasebna zadeva, tako da bo moralo o njem odločiti britansko zunanje ministrstvo.

Predstavnik za tisk tega ministrstva pa je včeraj sporočil, da bo o Dianinem obisku v Argentini odločala kraljica Elizabeta.

Vsekakor bi Dianin obisk sovpadel z odjugo, ki je nastopila v britansko-argentinskih odnosih. Državi sta spet vzpostavili diplomatske odnose leta 1989, prihodnji tork pa naj bi podpisali sporazum o skupnem iskanju in izkoriščanju nafte pri Falklandih.

Led v odnosih med Londonom in Buenos Airesom je lani prebil yorski vojvoda Andrew, Elizabetin tretjerojenec, ki je sodeloval kot pilot helikopterja v falklandski vojni leta 1982.

Pred dnevi pa je argentinski predsednik Carlos Menem izrazil pripravljenost, da se sestane z britanskim premierom Johnom Majorjem.

Kot se je izvedelo v Londonu, naj bi princesa Diana obiskala Argentino zadnje dni oktobra ali v novembru.

